



**SFE**

**ÅRSRAPPORT  
2014**





# SFE

## ÅRSRAPPORT 2014

### INNHALD

SIDE	KLIKK PÅ TITTEL FOR Å GÅ TIL SIDA
3	Nøkkeltal
5	<b>Årsmelding</b> (frå styret)
14	<b>Rekneskap konsern</b> (SFE-konsernet)
14	Resultatrekneskap
15	Balanse
17	Oppstilling over endringar i eigenkapital
18	Kontantstraumanalyse
19	Notar
57	<b>Rekneskap morselskap</b> (Sogn og Fjordane Energi AS)
57	Resultatrekneskap
58	Balanse
60	Kontantstraumanalyse
61	Notar
74	<b>Erklæring om årsrekneskapen og årsmeldinga for 2014</b>
75	<b>Revisor si melding</b>

# NØKKELTAL

## KONSERN

### HISTORISKE NØKKELTAL - ØKONOMI

		IFRS 2014	IFRS 2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
<b>Frå resultatrekneskap</b>									
Brutto driftsinntekter	tusen kr	1 620 240	1 314 992	1 159 972	1 386 378	1 256 547	826 021	770 313	720 533
Brutto driftsresultat (EBITDA)	tusen kr	756 131	481 943	447 886	394 255	514 306	357 870	282 522	343 565
Avskrivningar	tusen kr	132 418	123 746	125 314	119 553	120 047	95 421	94 036	92 146
Inntekt frå investering i tilknytt selskap	tusen kr	2 469	3 416	551	(1 474)	2 106	3 702	3 193	5 951
Driftsresultat (EBIT)	tusen kr	623 713	358 197	322 572	274 702	394 259	262 449	188 486	251 419
Finanskostnader	tusen kr	123 735	129 524	132 918	130 631	168 453	44 865	76 125	29 983
Netto finansposter	tusen kr	98 296	111 034	118 804	110 516	119 023	17 785	33 077	(3 108)
Resultat før skattekostnad	tusen kr	525 417	247 163	203 768	164 186	275 236	244 664	155 409	254 527
Konsernresultat	tusen kr	418 564	91 922	81 057	10 190	120 727	127 954	43 208	150 567
Resultat per aksje	kroner	56,59	12,43	10,96	1,38	16,32	17,30	5,84	20,36

### Frå balansen

Eigendelar	tusen kr	5 837 396	5 273 679	4 409 701	4 421 488	4 559 244	3 544 420	2 487 419	2 587 279
Eigenkapital	tusen kr	2 247 671	1 795 370	1 289 872	1 270 566	1 372 348	1 127 302	1 080 854	1 083 435
Netto rente-berande gjeld	tusen kr	2 079 151	1 992 248	2 321 400	2 278 000	2 315 400	1 887 935	788 141	589 000
Sysset sett kapital	tusen kr	3 805 973	3 405 827	3 316 922	3 192 669	3 378 092	1 757 962	1 686 632	1 479 064
Anvendt kapital	tusen kr	3 855 093	3 461 476	3 378 952	3 259 559	3 421 916	1 801 333	1 725 078	1 514 317

### Anvendt kapital

Kontantstrøm frå årets aktivitet	tusen kr	271 155	310 268	111 602	351 728	218 455	220 747	277 804	194 336
Avsett til utbytte	tusen kr	77 437	100 587	57 690	39 939	90 011	89 493	30 324	305 459
Utbytte per aksje	kroner	10,47	13,60	7,80	5,40	12,17	12,10	4,10	41,30
Av-/nedskriving på varige driftsmidler /immatr. eigned.	tusen kr	338 213	135 685	127 114	119 553	120 047	98 317	98 377	92 146
Investeringar	tusen kr	873 111	243 338	166 963	167 031	1 799 276	114 000	108 452	116 456

### Finansiering/soliditet

Rentedekningsgrad	%	5,25	2,91	2,53	2,26	2,63	6,45	3,04	9,49
Renteberande gjeldsgrad	%	48,05	52,60	64,28	64,19	62,79	62,61	42,17	35,22
Eigenkapitalandel	%	38,50	34,04	29,25	28,74	30,10	31,80	43,60	43,02

### Nøkkeltal rekneskap

EBITDA-margin	%	46,67	36,65	36,28	28,44	40,93	43,32	36,68	47,68
ROACE - før skatt	%	17,30	10,20	9,91	8,36	15,35	15,24	11,91	16,12
ROACE - etter skatt	%	13,57	4,89	5,10	2,78	7,96	7,96	4,03	9,13
Avkastning på anvendt kapital	%	13,40	4,85	5,02	2,69	7,90	7,98	4,14	9,33
Totalrentabilitet	%	11,68	7,22	7,62	6,57	10,95	9,61	9,27	11,41
Eigenkapitalrentabilitet etter skatt	%	20,71	5,89	6,33	0,77	9,66	11,59	3,99	12,88
Effektiv skatteprosent	%	20,34	62,81	60,22	93,79	56,10	47,70	72,20	40,80

**HISTORISKE NØKKELTAL - ØKONOMI (FORTS.)**

		IFRS 2014	IFRS 2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
<b>Historiske nøkkeltal - kraftproduksjon</b>									
Vasskraftproduksjon middel	GWh	1 908	2 065	2 065	2 065	2 065	1 380	1 380	1 380
Vasskraftproduksjon faktisk	GWh	2 048	1 998	2 189	2 297	1 629	1 418	1 401	1 622
Installert yting	MW	394	423	423	423	423	301	301	301
Magasinbeholdning per 31.12 (GWh)	GWh	625	754	616	760	497	383	369	402
Heil- og deleigde kraftverk	antal	22	23	23	23	23	17	17	17
Systempris Nord Pool	øre/kWh	24,80	29,66	23,40	36,7	42,5	30,6	36,9	22,4

**Historiske nøkkeltal - nett**

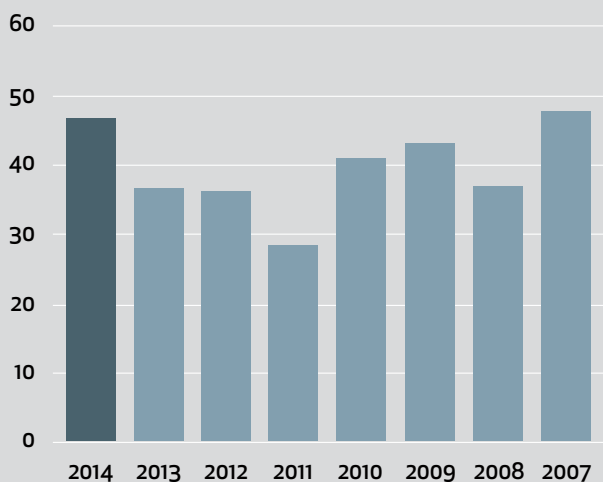
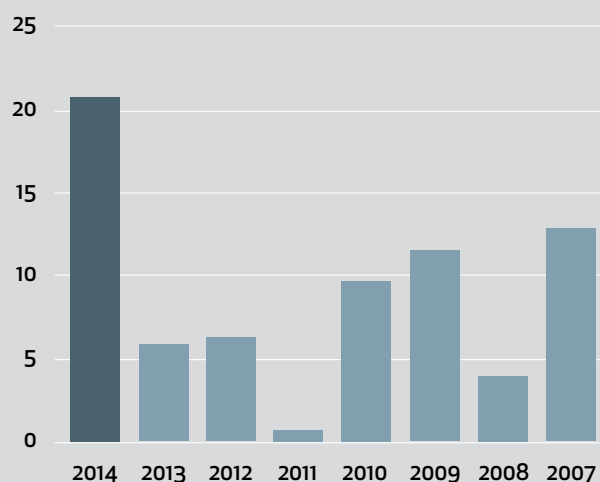
NVE-kapital	tusen kr	955 261	853 624	794 330	754 550	731 412	687 700	566 183	550 737
Avkastning på NVE-kapital	%	0,48	27,00	6,45	-8,8	12,08	7,07	2,49	18,57
Lvert energi distribusjonsnett	GWh	639	664	670	615	666	629	614	605

**Historiske nøkkeltal - sluttbruk**

Kraftleveranse til sluttkunde	GWh	989	1 259	1 301	1 440	1 327	1 006	930	932
----------------------------------	-----	-----	-------	-------	-------	-------	-------	-----	-----

**HMS - utvikling i nøkkeltal**

Årsverk pr. 31.12	antal	253	237	236	222	220	205	202	193
Årsverk per lærling	antal	18,10	18,23	13,05	18,50	22,00	20,50	22,44	24,13
Kvinneandel	%	20	20	19	21	21	20	21	19
Sjukefråvær	%	3,12	3,13	2,91	2,58	1,83	2,28	2,54	3,84
Korttidssjuke- fråvær (1-16 dagar)	%	1,51	1,26	1,05	0,76	0,75	0,80	0,80	0,84
Langtidssjukefråvær	%	1,61	1,87	1,86	1,72	1,07	1,49	1,74	3,00
Konsernmål sjukefråvær	%	3,00	2,50	2,50	2,50	3,50	3,50	3,50	3,50
Skadefråvær- frekvens (H1)	skade med fråvær	18,00	11,20	10,90	4,54	8,03	10,02	14,59	2,17
Skadefrekvens (H2)	skade med og utan fråvær	23,20	15,70	17,40	8,03	14,06	14,03	14,59	2,17

**EBITDA-MARGIN (%)**

**EIGENKAPITALRENTABILITET (%)**


# ÅRSMELDING 2014

Konsernet SFE fekk eit overskot etter skatt på 419 mill. kroner. Resultatet er sterkt prega av salsvinst på 507 mill. kroner frå sal av medeigardel i Leirdøla kraftverk og nedskriving på kraftverka Svelgen III og IV. SFE har hatt ein medeigardel på 35% i Leirdøla kraftverk som vart seldt til Statkraft i juni. Lågare kraftprisar gjer at kraftverk kjøpt frå Elkem gjennom avtale inngått i 2009 er skrive ned i verdi med 200 mill. kroner i årets rekneskap. Resultatet etter skatt korrigert for desse ekstraordinære forholda er 103 mill. kroner. Styret vurderer resultatet som tilfredsstillande. Resultatet i 2013 var 92 mill. kroner

Resultatet før skatt er 525 mill. kroner. Dette er 278 mill. kroner betre enn fjorårsresultatet.

SFE-konsernet produserte 2 048 GWh i 2014. Dette er 50 GWh meir enn i 2013. Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 639 GWh i 2014, ein reduksjon på 25 GWh frå 2013. Sal til sluttkundar var i 2014 989 GWh, ein reduksjon frå 1 259 GWh føregåande år.

Styret tilrår eit samla utbytte på 77 mill. kroner for 2014. Utbyttet er i samsvar med vedteken utbyttepolitikk.

SFE har i 2014 gjennomført investeringar på til saman 873 mill. kroner i fysiske driftsmiddel, inkludert kjøp av kraftverka Svelgen I og II frå Statkraft. Investeringane i nettanlegg er 256 mill. kroner, ein auke på 78 mill. kroner frå føregåande år.

Ved utgangen av året var det 244 tilsette og 15 lærlingar/trainear i SFE. Kvinnedelen i SFE er på 20%. Sjukefråværet er på 3,12% i 2014, mot 3,13% i 2013.

## VERKSEMDA SI ART OG TILHALDSSTAD

Sogn og Fjordane Energi AS (SFE) er eit energikonsern med hovudaktivitet innan vasskraftproduksjon, krafthandel og kraftoverføring gjennom dei heileigde dotterselskapa SFE Produksjon AS, SFE Kraft AS og SFE Nett AS. Morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS og dotterselskapa SFE Produksjon AS og SFE Kraft AS har forretningskontor i Gloppen kommune, medan SFE Nett AS sitt forretningskontor er i Flora kommune.

### SFE sin visjon er «Kraft til å påverke framtida».

SFE eig kommunikasjonsfiber og leiger denne ut til breiband- og teleselskap. SFE sitt engasjement innan breiband er gjennom selskapet Enivest AS, der SFE har ein eigarskap på 38,7%. SFE tilbyr også entreprenørtjenester.

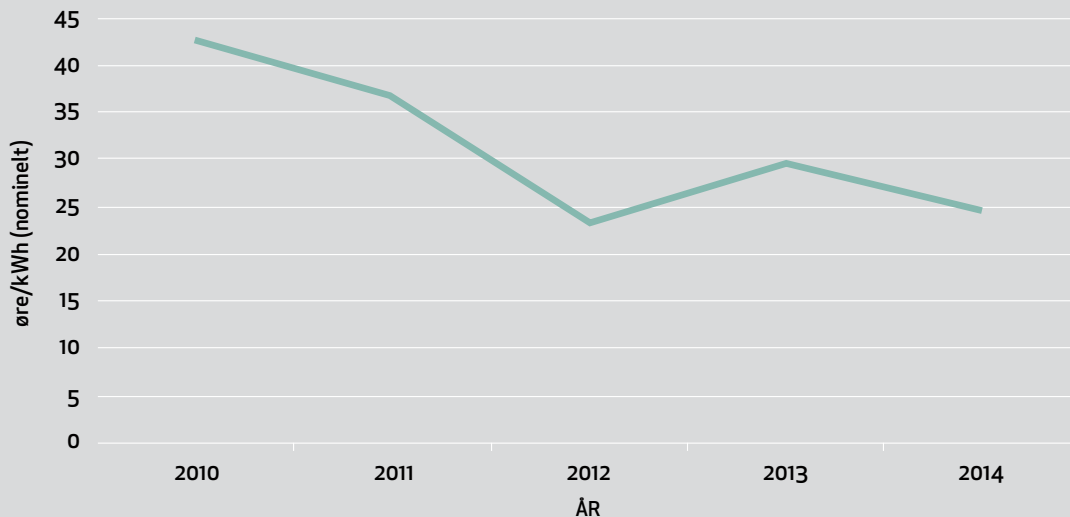
Svelgen Kraft Holding AS er eit 56% eigd dotterselskap av SFE Produksjon AS. Dei andre aksjonærene i Svelgen Kraft Holding AS er Tafjord Kraftproduksjon AS med 34% og Sognekraft AS med 10%. Dette selskapet er holdingselskap for Svelgen Kraft AS som eig kraftverk i Svelgen. Svelgen Kraft Holding AS kjøpte i mai 2014 alle aksjane i prosjektutviklingsselskapet Vestavind Kraft AS. SFE Produksjon AS eigde 35% av Vestavind Kraft AS og var såleis ein av seljarane av aksjar.

I juni 2014 vart det gjennomføring av avtalene inngått i 2013 om at SFE Produksjon AS sel sin medeigarrett på 35% (ca. 175 GWh) i Leirdøla kraftverk til Statkraft Energi AS og Svelgen Kraft AS kjøper Svelgen I og II mv (ca. 260 GWh) frå Statkraft Energi AS. Etter gjennomføring av denne transaksjonen er Svelgen Kraft AS eigar av alle kraftverka som Elkem og Statkraft eigde i Svelgen.

SFE hadde i 2014 eit sal til sluttbrukarkundar på 989 GWh, mot 1 259 GWh i 2013. Hovudgrunnen til reduksjonen er ei sterkare satsing på privatkundesegmentet og eit redusert fokus på store næringskundar som representerer større volum, men også meir pressa marginar.

Året 2014 gav ein lågare kraftpris enn i 2013. Systemprisen på Nordpool vart i gjennomsnitt over året på 24,8 øre/kWh. Til samanlikning var systemprisen i 2013 på 29,7 øre/kWh og 23,4 øre/kWh i 2012. Kraftprisen i NO5 som er prisområdet mesteparten av SFE sin produksjon vert levert i vart 22,7 øre/kWh. Svakt kraftnett i området gjer at kraftproducentane på Vestlandet får dårlegare betalt for sin produksjon enn det andre delar av Norge får.

### NORDISK SPOTPRIS (SYSTEM) SISTE 5 ÅR



SFE produserte 2 048 GWh som er ein auke på 50 GWh samanlikna med 2013. SFE sin middelproduksjon er berekna til 1 908 GWh simulert etter tilsigsserien 1989-2005.

Oversikt over produksjon og magasin dei siste fem åra er slik:

i GWh	2014	2013	2012	2011	2010
Produksjon	2 048	1 998	2 189	2 297	1 629
Magasin 31.12	625	761	616	760	497

SFE arbeider kontinuerleg med å få fram ny produksjonskapasitet innan vasskraft. Selskapet har i 2014 søkt om planending for gitt konsesjon for bygging av Østerbø kraftverk (storleik 168 GWh – Høyanger kommune). Grunnevatn og Leknesvatn kraftverk i Skorvenvassdraget (ca 16 GWh - Askvoll kommune) er under bygging. Det er også gitt konsesjon for 4 småkraftverk tilhøyrande Svelgen Kraft AS (ca 25 GWh - Bremanger kommune) og prosjektering pågår. Det er søkt om konsesjon for utbyggingar i Gjengedalsvassdraget (ca 150 GWh i Gjengedal kraftverk pluss 17 GWh i Ommedal kraftverk – Gloppen kommune) og Bredvatn kraftverk i Åskårvassdraget (ca 65 GWh netto ny kraft – Bremanger kommune), samt eit småkraftverk i Norddalsvassdraget (ca 19 GWh – Flora kommune). I samarbeid med Stranda Energi AS er det inngått avtale om konsesjonssøknad for Hauge kraftverk (ca 15 GWh - Stranda kommune).

Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 639 GWh i 2014, ein reduksjon på 25 GWh frå 2013. Høgare temperatur i 2014 samanlikna med året før er hovudgrunnen til reduksjonen.

Med unntak av enkeltår grunna spesielle hendingar (til dømes "Dagmar" i 2011), har SFE god leveringskvalitet, synleggjort ved årleg avbrotstatistikk. Mål for leveringskvalitet er oppetid på 99,975%, eller ILE/LE (ikkje levert energi dividert på levert

energi) på 0,025%. I 2014 var ILE/LE 0,038%. Dette svarar økonomisk til ein kostnad for SFE på 13,1 mill. kroner. Gjennomsnittleg hadde nettkundane som opplevde straumbortfall ei utetid på 331 minutt. På grunn av manglande reserve i tunglast er Florø, som også er største uttakspunkt, mest risikofylte område for utfall. Konsesjon for forsterka innføring til Florø vart gitt av OED i 2011. Anleggsarbeida har pågått over fleire år, og vert ferdigstilt i 2015.

Byggeperioden for Statnett si 420 kV-line mellom Ørskog og Sogndal medfører planlagde omkoplingar i hovudnettet, og tidvis uvanlege og meir risikofylte koplingsbilde enn ved «normaldrift». For SFE medfører dette ein vesentleg auka økonomisk risiko. I 2014 har tre feil i nettet, av desse to større feil, vore ein konsekvens av byggearbeida knytt til Ørskog/Sogndal, utanfor SFE sin kontroll. For SFE sin kraftproduksjon har utkoplingane i hovudnettet medført lange periodar med pålagte produksjonsbegrensingar der SFE ikkje får utnytte produksjonsapparatet fullt ut. Det er beklageleg at manglande nettkapasitet fører til produksjonsbegrensingar for eksisterande produksjon som kan medføre stor økonomisk ulempe. Utkoplingar i 2015 og 2016 vil også medføre redusert overføringskapasitet i hovudnettet. Kostnaden med dette meiner vi Statnett som netteigar må ta og ikkje velte denne over på lokale kraftprodusentar.

#### UTVIKLING AV SENTRALNETTET

Sentralnettet i området er kapasitetsmessig svakare enn ønskjeleg, spesielt frå Moskog til Haugen og vidare til Ørskog. I Sogn og Fjordane er det eit stort potensial og svært mange planar for ny fornybar kraftproduksjon. Sentralnettet er så sterkt utnyttat at ny produksjon som ikkje hadde konsesjon før 1. april 2009 ikkje får avtale om nettilknytning før nytt sentralnett er realisert.

Nytt sentralnett er også avgjerande for å sikre forsyninga i tørrårssituasjon. Regionen var vinter/vår 1997, 2003 og 2011 på grensa til rasjonering. Etterjulsvinteren 2014 er det gode vass- og snømagasin.

SFE har vore aktiv i prosessen med etableringa av nytt sentralnett. Traseval (i tyding mogelege hovudknutepunkt og transformeringsstasjonar) er i hovudsak i samsvar med våre tilrådingar. Prosessen starta i 2005 og har vore tidkrevjande. Styresmaktene bør effektivisere konsesjonsprosessane, og som ledd i dette også vurdere om arbeidsdelinga mellom NVE som faginstans og OED fungerer godt nok.

Nettdrift i byggefasen for linja er kritisk og må planleggast nøye. Dette skuldast at den planlagde linja i all hovudsak følgjer traseen til dagens hovudnett. For SFE medfører dette også ein stor økonomisk risiko, då KILE-risikoen vert høgare i byggeperioden, mellom anna då eventuelle feil som oppstår i mindre grad vil ha reserve. I 2014 har det vore utfall og omkostningar som følgje av situasjonen med sårbar drift av hovudnettet.

#### UTVIKLING AV REGIONALNETTET

Det er behov for store investeringar i regionalnettet, og også distribusjonsnettet, dei komande åra. Den viktigaste grunnen til dette er mykje ny vasskraft som er under planlegging og realisering. Men også eit aldrande regionalnett og industriell vekst krev auka nettinvesteringar.

Dei siste åra er det etablert eller auka kapasitet i 6 transformatorstasjonar i 66- og 132kV-nettet. SFE har mange prosjekt i R/S-nettet som anten er påbegynt eller der konsesjonsarbeid pågår eller er i oppstartsfasen:

- Fem prosjekt med separate konsesjonar er starta opp eller nødvendige konsesjonar er tildelt. Dette gjeld både bygging og endring av transformatorstasjonar pga. nytt 420kV-sentralnett, bygging av nye liner/kabeltrasear og andre arbeid som vil forsterke R/S-nettet og fire 132kV-transformatorstasjonar.
- Seks prosjekt er under konsesjonshandsaming. Dette er tiltak som i hovudsak er nødvendig for å knytte ny vass- og vindkraft til nettet.

Nytt sentralnett og nye 420/132kV transformatorstasjonar medfører også sanering av deler av SFE sine 132kV-linjer, i første omgang seksjonane Høyanger-Moskog og Leivdal-Haugen.

#### EIGARSTYRING OG SELSKAPSLIING

Norsk utval for eigarstyring og selskapsleiing (NUES) utarbeider tilråding for eigarstyring og selskapsleiing. Tilrådinga skal bidra til å klargjere rolledeling mellom aksjeeigarar, styre og dagleg leiing utover det som fyl av lovgjeving. SFE har valt å følgje tilrådinga så langt den er relevant. På SFE si heimeside vil ein finne SFE si vurdering av status i forhold til NUES si tilråding.

#### SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar for SFE omfattar mellom anna vår økonomiske verdiskaping for offentlege eigarar og våre lokalsamfunn, produksjon av kraft frå fornybare energikjelder, utvikling og drift av ein kritisk infrastruktur for samfunnet, ein bærekraftig og mest mogleg skånsam bruk av naturen, og omfattande samarbeid med frivillige lag og organisasjonar.

Fleire av desse områda er omtalt andre stadar i årsmeldinga. Når det gjeld vår sponsorverksemd, så omfattar den samarbeid med rundt 80-90 frivillige lag og organisasjonar kvart år. Dette er ein viktig del av vårt samfunnsansvar, samstundes som det er ein arena der vi profilerer vår merkevare. Hovudvekta av slike samarbeid skjer i våre eigarkommunar, der vi har større nett- og produksjonsprosjekt eller kundekonsentrasjonar, eller gjennom fylkesdekkande organisasjonar. Men vi har også eit internasjonalt samarbeid med Plan Norge om bygging av vassbrønner i Sierra Leone. Vi søkjer ein rett balanse mellom idrett, kultur, utdanning/kompetanse og humanitære organisasjonar i vår miks av samarbeid.

#### FRAMTIDSUTSIKTER

Ved inngangen til 2015 hadde SFE sine vassmagasin ein fyllingsgrad på 71%. Dette er høgare enn normalt. Snømengda i fjellet er større enn normalt, og dette gjer at venta produksjon i 2015 er noko høgare enn middelproduksjonen på 1 908 GWh.

Felles marknad for elsertifikat i Noreg og Sverige frå 2012 gjev eit grunnlag for utvikling av nye 26 TWh fornybar energi. For SFE kan dette medføre moglegheiter for utbygging av meir fornybar kraft. Konsernet har konsesjonsgitte vasskraftprosjekt på vel 200 GWh som er under prosjektering og knapt 20 GWh under bygging. Om elsertifikata fører til eit stort overskot av energi vil det presse kraftprisen ned, noko som vil redusere verdien av SFE sin eksisterande kraftproduksjon. Fallet i brenselprisar siste perioden har kombinert med auken i sol- og vindkraft i Europa ført til eit fall i kraftprisane, og gjer at utsiktene til å bygge ut ny lønsam kraftproduksjon er svekka. Dersom ikkje kraftprisane, kombinert med auka pris på elsertifikat, kjem opp på eit høgare nivå kan dette føre til at mengda ny fornybar kraftproduksjon i Noreg vert lågare enn venta. Konsekvensen av den felles svensk/norske elsertifikatmarknaden kan då bli at verdien av eksisterande norsk vasskraft fell pga. lågare kraftprisar utan at det vert bygd ut vesentleg meir fornybar kraftproduksjon i Norge. Den framtidige kraftprisen vil også vere påverka av utviklinga i forbruket innanlands, ev. bruk av elektrisitet på norsk sokkel samt høve til utveksling gjennom kraftkabler til andre delar av Europa, samt marknadsordningar som vil gjelde for slik utveksling.

Einsidige klimamål i Noreg og Europa kan medføre ei konkurransevriding for den kraftkrevjande industrien, med fare for at denne industrien flyttar produksjonen ut av verdsdelen. Dersom denne industrien forsvinn, representerer dette ei betydeleg fare for innelåsing av kraft i det nordiske

kraftsystemet med påfølgjande låge kraftprisar. På den andre sida kan klimatiltak i Europa som avgrensar bruk av fossil energi kunne bidra positivt til kraftprisane frå fornybar energi i Norge. Enkeltland si fornybarsubsidiering i Europa kan likevel virke motsett. Dei internasjonale klimaforhandlingane som har som mål å bli samde om ei klimaavtale i Paris i 2015 kan, dersom dei lukkast, føre til betre rammevilkår for fornybar energi på mellomlang og lang sikt.

### **INNETEKSTRAMMEREGLERING:**

Dagens inntektsrammeregluring er løpande blitt betre ved at det er kompensert for uheldige sider ved reguleringa. Hovudutfordringa med at inntektsrammeregluringa ikkje i tilstrekkeleg grad har stimulert til å gjennomføre investeringar må framleis ha merksemd. Med dei utfordringar SFE og regionen står ovanfor, både med tanke på reinvestering og nettinvesteringar utløyst av ny fornybar energi, er det viktig å sikre at investeringsutfordringane er hensynteke i nettreguleringa. Dette gjeld allment, men spesielt for investeringar i regionalnettet.

Frå 01.01.2014 vart reguleringa endra ved at 2%-garantert minsteavkastning over 5 år er fjerna, og sett til 0%. 0%-garantien kan bli fjerna frå reguleringa. Endringane medfører stor risikoauke. Bransjen bør arbeide for at NVE/OED i større grad tar i bruk unnataksbestemmelsar for eventuelle store omkostningar i «force-majeur-situasjonar» som t.d. orkanen Dagmar var.

### **NETTARIFFREGIME:**

Med bakgrunn i politiske føringar og vedtak om tariffutjamning vedtok NVE 7. mars 2012 felles nasjonal regionalnettstariff, med verknadstidspunkt 01.01.2014. Bakgrunn for dei overordna føringane har ikkje minst vore urettvis nasjonal fordeling av nettutgiftene, der nettkundar etter dagens tarifforskrift må ta store deler av omkostningane øyremarka ny fornybar kraftproduksjon. I brev av 4. februar 2013 sette OED NVE sitt vedtak til sides, og ønskte ny gjennomgang av nettstrukturen i ein større samanheng. Eit ekspertutval sett ned av OED, det såkalla «Reitenutvalet», la fram sin rapport 5. mai 2014. Utvalet omtaler og gir si tilråding for mange sider av dagens organisering og regulering av nettselskapa. Angående framtidig system for nettariffing anerkjenner utvalet problemstillinga, har ikkje funne gode løysingar utan andre og uønska sideverknader, men gjer framlegg om at tariffinntekter for energiproduksjon skal gå til det nettnivået innmatinga skjer på. Det er avgjerande å gjennomføre forskriftsendringar som sikrar at nettkundane i fornybarområda ikkje vert påført store ekstraomkostningar forårsaka av ny, fornybar produksjon. Denne saka har hatt stor merksemd i SFE i 2013 og 2014. Det vart utarbeidd ein rapport saman med andre samarbeidsselskap som vart lagt fram sommaren 2013 med fokus på dagens skeive fordeling ovanfor fornybarområda, og ein ny rapport sommaren 2014 som problematiserte i kva grad dagens tariffutforming er

i samsvar med energilova med forskrifter sine føringar om «nøytrale og ikkje diskriminerande tariffar». Begge rapportane kjem med konkrete nye modellframlegg. Temaet har løpande oppfølging ovanfor styresmaktene inkl politiske miljø.

NVE har sendt gjeldande forskrift om «økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffar» ut på høyring. Formålet er ein klarare og meir skjerpa forskriftstekst for å motvirke eventuell kryssubsidiering mellom konkurranseutsett verksemd og nettverksemd, for å sikre at nettkundane ikkje må betale meir enn naudsynt for tenestene. I hovudsak ønskjer NVE å innføre:

- Generelt krav om konkurranse på nettselskapa sine kjøp i konsern, der kostnadane vert ført under nettselskapet si verksemd
- Krav om at felleskostnader i integrerte selskap vert fordelt etter faktisk bruk.

NVE hadde opprinneleg intensjon om at revidert forskrift skulle gjelde frå 01.01.2015. I prosessen er denne intensjonen endra til at vedtak vert gjort sommar 2015, og implementering frå 01.01.2016.

### **VASSDIREKTIVET:**

EU sitt vassdirektiv er godkjent i Norge og set krav om miljømål for alle vassdrag. Det skal vedtakast regionale vassforvaltingsplanar i 2015. Målet er betra økologisk tilstand i vassdraga. Fylkeskommunen er forvaltningsmynde. SFE har blitt utfordra på å ta ei koordinerande rolle i arbeidet med vassplanen i Sogn og Fjordane både fagleg og i høve kontakt mot politkarane.

Miljømessige forbetringar i vassdraga kan ein oppnå med fleire ulike virkemiddel, og enkelte kan ha negative konsekvensar for vasskraftproduksjonen. SFE meiner at intensjonen med direktivet er at den totale miljøbelastninga av tiltak i vassdraget skal vere så liten som mogleg, og at framlegg som fører til redusert vasskraftproduksjon derfor må vegast opp mot miljøkonsekvensane av alternative måtar å framskaffe tilsvarande kraftmengde på. Det er vesentleg at tiltak skal bygge på kunnskap og ei total kost-/nyttevurdering for samfunnet der både miljø, klima, forsyningstryggleik og verdiskaping vert vektlagt. Allereie iverksette tiltak må inngå i dette kunnskapsgrunnlaget.

### **KORTSIKTIGE ØKONOMISKE UTSIKTER:**

SFE sin prognose for 2015 viser eit resultat som er noko svakare enn resultatet i 2014 korrigert for salsvinst frå medeigarandel Leirdøla kraftverk og nedskrivningane på kraftverka Svelgen III og IV. Ettersom SFE si hovudinntening er basert på vasskraftproduksjon er konsernet utsett for stor risiko for variasjon i årsresultatet grunna varierende kraftpris og produksjonsvolum/tilsig.



SFE forventar store investeringar dei neste åra i nødvendig nettutbygging og investering i vasskraftanlegg. Selskapet sine planar viser at nærmare 70% av desse investeringane kan eigenkapitalfinansierast.

## ÅRSREKNESKAP

### IFRS/FINANSIERING:

For å sikre finansiering av SFE i obligasjonsmarknaden også i framtida har SFE frå 2014 valt å avlegge konsernrekneskapen etter IFRS-reglane. Dette gjer det mogleg å notere SFE sine obligasjonslån på Oslo Børs, noko som kan gje tilgang til ei breiare investormasse enn tidlegare. Dette er såleis eit tiltak for å sikre ei framleis trygg finansiering av SFE til gode lånevilkår.

Samanlikningstala for 2013 er omarbeid frå NGAAP-reglane som rekneskapen for 2013 vart avlagt etter til IFRS.

### FORTSATT DRIFT

Konsernrekneskapen og rekneskapen for morselskapet er sett opp under føresetnad av fortsatt drift og styret stadfestar at desse føresetnadane er til stades for morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS og SFE-konsernet samla. Etter styret si vurdering har konsernet og morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS ein sunn økonomi og eit godt grunnlag for vidare vekst.

### RESULTAT

SFE konsernet hadde i 2014 ei omsetning på 1 620 mill. kroner. Dette er ein auke på 305 mill. kroner frå 2013. Grunnen til dette er salsvinst på 507 mill. kroner frå sal av SFE sin medeigarandel på 35% i Leirdøla kraftverk til Statkraft. Inntekter frå sal av kraft og overføringsinntekter viser ein samla reduksjon på 209 mill. kroner. Hovudgrunnen til dette er redusert inntekt frå sal av kraft til sluttkunde.

Driftsresultatet er på 623 mill. kroner, ein auke på 266 mill. kroner frå 2013. Det er gjort samla nedskrivingar i rekneskapen på anleggsmiddel på 206 mill. kroner. 200 mill. kroner av dette gjeld nedskriving av kraftverka Svelgen III og IV som Svelgen Kraft Holding AS gjorde avtale i 2009 om å kjøpe frå Elkem. Denne nedskrivinga, som vart kunngjort ved avlegging av halvårsrekneskap pr 30.06.14, er nødvendig fordi forventa kraftprisar for dei komande åra er lågare enn dei var i 2009. Dette saman med salsvinsten frå Leirdøla er dei mest vesentlege postane i rekneskapen for 2014. Driftsresultatet korrigert for desse to forholda er 42 mill. kroner svakare enn driftsresultatet førre år. Driftsresultatet for 2013 (etter NGAAP-reglar som var gjeldande for selskapet i fjor) var det beste for SFE nokon gong.

Konsernet har netto finanskostnader på 98 mill. kroner i 2014. Dette er ein reduksjon på 13 mill. kroner frå 2013. Også i år er det gjort nedskrivingar i aksjepostar. Samla nedskriving er 17 mill. kroner som er noko meir enn fjorårets nedskriving på 12 mill.

kroner. Den største nedskrivinga er på SFE sin eigarandel i Norwegian Datacenter Group der det er gjort nedskrivingar på 11 mill. kroner.

Total skattekostnad er på 107 mill. kroner fordelt med 48 mill. kroner på overskotsskatt og 59 mill. kroner på grunnrenteskatt. Dette er ein reduksjon i skattekostnaden på 48 mill. kroner frå 2013. Grunnrenteskatten er redusert med 17 mill. kroner pga. lågare spotprisar på kraft i 2014 og overskotsskatten er redusert med 31 mill. kroner pga. noko svakare ordinært resultat. Salsvinsten frå medeigardelen i Leirdøla kraftverk er ikkje skattepliktig.

Avkastinga på anvendt kapital var i 2014 på 13,4% og eigenkapitalrentabiliteten etter skatt var på 20,7%. Dette er forbetring frå 2013 då eigenkapitalrentabiliteten etter skatt var 8,9%. Grunnen til den kraftige forbetringa er salsvinsten frå sal av medeigardelen i Leirdøla kraftverk. Korrigert for salsvinst og nedskriving Svelgen III og IV er avkastning på anvendt kapital 4,8 % og eigenkapitalrentabiliteten etter skatt 5,1%.

Konsernet sitt resultatet etter skatt er på 419 mill. kroner, ei betring på 327 mill. kroner frå 2013. I styremeldinga for 2013 vart det signalisert ei forventning om eit svakare resultat i 2014 enn i 2013. Dersom vi ser bort frå salsvinsten frå medeigardelen i Leirdøla kraftverk og nedskrivingane på kraftverka Svelgen III og IV er resultatet om lag 11 mill. kroner betre enn i 2013. Dette er endring i resultat etter IFRS-prinsipp der også samanliknings-tala for 2013 er IFRS-tal. Dersom SFE framleis hadde rapportert etter NGAAP-reglar ville resultatet for 2014 vore 22 mill. kroner svakare enn NGAAP-resultatet i 2013 på 134 mill. kroner.

Morselskapet sitt resultat etter skatt (NGAAP) er 514 mill. kroner. Rekneskapen vert ført etter eigenkapitalmetoden og er sterkt påverka av salsgevinst i dotterselskapet SFE Produksjon AS.

### BALANSEN

Konsernet har ein totalbalanse på 5 837 mill. kroner. Den renteberande gjelda i SFE fråtrekt konsernet sine bankinnskott er 1 717 mill. kroner, av dette er 182 mill. kroner som er innlån i dotter frå minoritetsaksjonærar. Netto rentebærande gjeld er redusert frå 1.817 ved utgongen av 2013. Konsernet sin bokførte eigenkapitalen pr. 31.12.2014 er på 2 248 mill. kroner og utgjør 38,5% av totalkapitalen. Det er ein auke i bokført eigenkapital på 452 mill. kroner samanlikna med utgåande balanse 2013. Tilført eigenkapital som minoritetsinteresse frå Tafjord Kraftproduksjon AS og Sognekraft AS i dotterselskapet Svelgen Kraft Holding AS forklarar 242 mill. kroner av auken. Det gode resultatet som overstiger utbetalt utbytte på 100 mill. kroner med totalt 318 mill. kroner er også ein viktig forklaringsfaktor for auken. På den andre sida fører auka pensjonsforplikting på 61 mill. kroner pga låg diskonteringsrente og korrigerings av feil frå tidlegare år på 41 mill. kroner til reduksjon i bokført

eigenkapital. Feilen var knytt til eigendel som vart reklassifisert frå immateriell eigendel til varig driftsmiddel, i samband med dette vart avskrivningstid revurdert og utsett skatt måtte balanseførast. Dette i sum førte til ein reduksjon i bokført eigenkapital på 41 mill. kroner.

Morselskapet har ein bokført eigenkapital på 1 556 mill. kroner. Dette er ein auke på 375 mill. kroner frå 2013.

Styret si oppfatning er at SFE-konsernet og morselskapet si finansielle stilling er god. SFE sine kraftstasjonar har ein samla reell verdi som langt overstig bokført verdi, følgeleg er den verdjusterte eigenkapitalen langt høgare enn bokført eigenkapital.

Totale investeringar i fysiske driftsmiddel var på 873 mill. kroner, av dette representerer kjøpet av kraftverka Svelgen I og II frå Statkraft ei investering på 528 mill. kroner. Tabellen under viser fordelinga fordelt på forretningsområda og korleis investeringane har utvikla seg over tid:

<i>i mill. kr</i>	2014	2013	2012	2011	2010
Nettverksemd	256	178	133	145	77
Kraftproduksjon	601	60	28	16	13
Anna verksemd	16	5	6	6	7
<b>Sum investeringar</b>	<b>873</b>	<b>243</b>	<b>167</b>	<b>167</b>	<b>97</b>

I 2010 vart det investert 1 709 mill. kroner ved kjøp av alle aksjane i Elkem Energi Bremanger AS. Dette er ikkje tatt med i tabellen over sidan dette var eit aksjekjøp. Det er særleg investeringar i nettanlegg som er vesentleg høgare enn for nokre år sidan. Også i dei komande åra vil investeringane i nettanlegg vere høge for å forbetre leveringstryggleiken og for å kunne knytte auka kraftproduksjon inn på nettet.

Styret er ikkje kjend med at det etter balansedagen har oppstått hendingar som har vesentleg innverknad på resultat, balanse eller selskapet og konsernet si framtid.

Såleis meiner styret at årsrekneskapen gjev eit rettvise bilete av konsernet og morselskapet sine eigendelar, gjeld, finansielle stilling og resultat.

## KONTANTSTRAUMANALYSE

Konsernet har hatt ein positiv kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar på 271 mill. kroner. Dette avvik vesentleg frå konsernet sitt driftsresultat pga salsgevinst frå sal av medeigarandel i Leirdøla kraftverk på 507 mill. kroner og nedskrivning på kraftverka Svelgen III og IV på 200 mill. kroner.

Investeringsaktiviteten i driftsmidlar og kjøp av aksjar gav ein negativ kontantstraum på 279 mill. kroner.

Finansieringsaktiviteten gav ein positiv kontantstraum på 194 mill. kroner. Til saman gjev dette ein auke i bankinnskot, kontantar og liknande på 187 mill. kroner i høve til 2013.

## FINANSIELL RISIKO

Morselskapet og SFE-konsernet er eksponert for fleire finansielle risikofaktorar. For å sikre gode resultat og stabile utbytte til eigarane, samt langsiktig verdiskaping, er det etablert ein overordna strategi for styring av risiko knytt til kontantstraum, resultat og verdien av eigendelane. På grunnlag av denne strategien har styret vedteke rammer for risikoeksponeringa innanfor områda krafthandel og finans.

Strategien for krafthandel er å sikre god inntening av kraftproduksjonen. Ein del av krafta som skal produserast i komande periodar er det høve til å prissikre, hovudsakleg gjennom finansielle terminavtaler. Denne strategien inneber at ein har etablert kvantumsgrenser med eit fallande sikringsbelte for kraftprissikring for inneverande år og 3 år fram i tid.

Rentenivået har i tillegg til verknad på finanspostane, også verknad for inntektsramme, grunnrente- og eigedomsskatt samt pensjonskostnadene. Finansstrategien tek sikte på samordning av den totale risikoen når det gjeld rentebinding, plassering av overskotslikviditet og bruk av finansielle instrument. Renterisikoen for SFE sine finanskostnader er avgrensa gjennom aktiv styring av renterisikoen. For å avgrense refinansieringsrisikoen set også finansstrategien rammer for kor stor andel av lånegjelda som kan ha forfall innanfor ein 12-månaders periode.

SFE handlar kraftterminkontraktar i Euro på NASDAQ OMX Commodities, noko som representerer ein valutarisiko for konsernet. SFE har ein strategi om ikkje å valutasiske desse Euro-kontantstraumane.

Sluttbrukaromsetninga var i 2014 på 989 GWh, fordelt på ulike kraftprodukt til privat og bedriftskundar. Svingande innkjøpsprisar, ulike områdeprisar og sterk konkurranse i marknaden utgjer ein forretningsmessig risiko. Styret har vedteke rammer for risikostyring som gir ein hensiktsmessig risikoavlasting både på kort og lang sikt. Kredittrisikoen for sluttbrukaromsetninga er vurdert å vere låg. Finansielle transaksjonar, inkl. likviditetsplassering, vert gjort mot solide aktørar med høg kreditt-rating. Som seljar av kraft til sluttkunde må SFE kjøpe pålagt kvote elsertifikat til sluttkundar. Kjøpa skjer etter ein strategi som gjev låg risiko, med ein tilstrekkelig fleksibilitet til å utnytte prisvariasjonar.

Likviditeten til konsernet er god med 362 mill. kroner som bankinnskot. SFE har i tillegg ein kassakreditt på 100 mill. kroner samt trekkrett på 100 mill. kroner som likviditetsbuffer. Trekkrett og kassakreditt var unytta ved årsskiftet. I tillegg stiller Danske Bank ein garantikreditt på 15 mill. EURO for finansiell krafthandel på NASDAQ OMX Commodities og 15 mill. NOK som garanti mot Statnett og Nord Pool Spot.

Styret mottek jamleg rapportering om konsernet si økonomiske utvikling og risikoutvikling.

## FOU

I 2013 starta SFE, saman med Fredrikstad Energi AS og eSmart System FoU- og IFU-prosjektet «Intelligent driftssystem for utnyttelse av fleksibiliteten i smarte nett». Prosjektet er planlagt gjennomført i perioden 2013-2016, med eit samla budsjett på 50 mill. kroner, av dette 10 mill. kroner frå SFE i form av kontantinskot og personellressursar. Prosjektet har fått tilsagn på 10 mill. kroner frå Innovasjon Norge. NVE har godkjent at dette prosjektet kan hovudfinansierast ved den nye FoU-finansieringa, der ein årleg kan inntektsføre inntil 0,3% av nettkapitalen til godkjende FoU-prosjekt. Prosjektet har som mål å levere neste generasjons IT-plattform for energibransjen. Utgangspunktet er å utvikle/sette ny teknologi i system for å handtere morgondagens nett og kundar, der stikkord er utnytting av AMS-informasjonen, vesentleg større innslag av distribuert produksjon, prosumentar og ny sensorteknologi.

SFE har bidrege vesentleg saman med bransjen for å få etablert ingeniørutdanning i elkraft/energi/miljø ved Høgskulen i Sogn og Fjordane. Studietilbodet vart starta opp hausten 2012, og studiet vert delfinansiert av energibransjen med ca. kr 800 000,- pr. studieår, med start hausten 2012 og avslutning på stønadspanoden våren 2016. I tillegg er det finansierte laboratorium, samt ytt personellressursar knytt til fagplanar, gjesteførelsing etc.

SFE har samarbeid med forskingsprogram Fornybar Energi ved Vestlandsforskning og Høgskulen i Sogn og Fjordane, og deltek som partner i forskningsprosjektet RELEASE om lokale miljøverknader ved utvikling av berekraftig fornybar energi. SFE deltek som partner i Norsk Vannkraftsenter som vart etablert i 2014, og gjennom direkte bidrag til bransjefinansierte, miljøretta energiforskning organiserte gjennom Energi Norge og REN (Rasjonell Elektrisk Nettvirksomhet).

SFE er aksjonær i utviklings- og såkornfonda Fjord Invest AS og Fjord Invest SørVest AS. Vidare har SFE stor aktivitet innan fornybar energi og brukar ressursar på forretnings-utvikling. Mellom anna er SFE medeigar i datalagringselskapet Norwegian Datacenter Group AS. Selskapet skal nytte fornybar energi til kjøling av dataserverar i gamle gruvehallar på Lefdal i Nordfjord.

## ARBEIDSMILJØ, LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Sjukefråværet i SFE er framleis lågt. Dette er eit resultat av eit langsiktig og systematisk HMS-arbeid med bidrag og engasjement frå alle i heile konsernet. Det er summen av mange enkeltårsaker som gir lågt sjukefråvær, der mellom anna høg trivsel og høgt jobbenngasjement truleg er av dei viktigaste årsakene. I 2014 var sjukefråværet på 3,12% mot 3,13% i 2013. Styret si vurdering er at sjukefråværet er lågt, sjølv om det ligg litt over konsernet si målsetting om eit sjukefråvær under 3,0 %.

Skadefråværfrekvens (H1-verdi; Antal fråværs-skadar pr 1 million arbeidstimar) var på 18,0 mot 11,2 i 2013. Ikkje nokon av desse skadane kom som fylgje av brot på lover, forskrifter eller interne rutinar. Andre HMS-nøkkeltal er skadefrekvens (H2-verdi; Antal skadar, med eller utan fråvær, pr 1 million arbeidstimar) på 23,2 (15,7 i 2013) og skadefråvær (F-verdi; Antal fråværsdagar grunna skadar pr. 1 million arbeidstimar) på 355,6 (170,6 i 2013). Det er i 2014 registrerte 9 arbeidsuhell med skader, 7 av desse har medført fråvær. 7 av uheilla skjedde i nettselskapet og 2 i produksjonsselskapet. Skadane har medført 138 fråværsdagar (76 i 2013). Med ei overordna målsetting om null ulukker og null skader vil arbeidet med å redusere skadane ha førsteprioritet i det framtidige HMS-arbeidet. Skadefrekvensen er auka frå eit allereie for høgt nivå i 2013. SFE starta i 2014 HMS-programmet "Eit tryggare SFE". Fleire sentrale tiltak er allereie etablerte. Ein går no inn i fase 2 i dette programmet. Målsettinga for skadetal er å kome på linje med bransjesnittet allereie i 2015. Dette tilsvarer nær ei halvering. Styret er sterkt uroa over skadefrekvensen og den negative utviklinga, og styret vil halde fram si tette oppfølging av mål og nøkkeltall, tiltak og implementering.

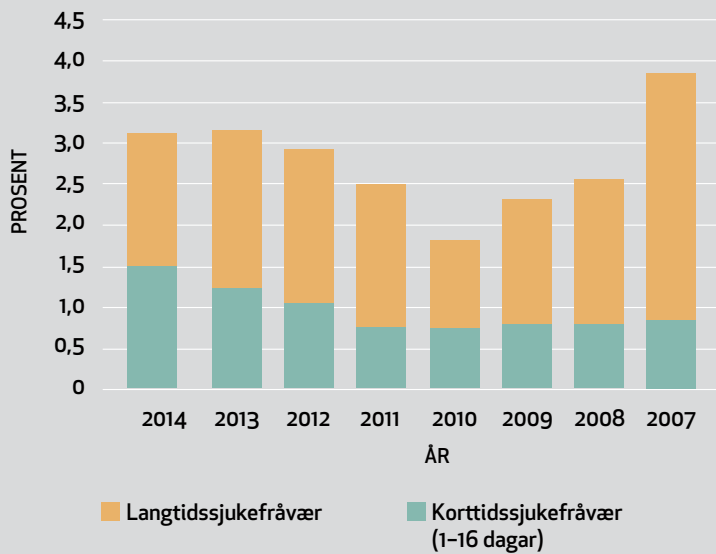
SFE er IA-bedrift. Ein har ei tett oppfølging av arbeidsmiljøet, mellom anna gjennom årlege HMS-planar. SFE har også auka tal verneområder. Det er no verneombod på alle oppmøteplassar. Annan kvart år vert det gjennomført ei omfattande organisasjonsmåling. Sist måling var hausten 2013. Ny måling blir gjennomført hausten 2015. Resultatet frå sist måling viser mellom anna at tilsette sine helseplager knytt til arbeidet er avtakande og at tilsette opplever sine leiarar og kollegaer som positivt opptekne av HMS-arbeidet. Generelt er motivasjon hos dei tilsette til å gjere ein god jobb svært høg og trivselen på arbeidsplassen er god.

Ved utgangen av året var det 244 tilsette, fordelt på 253 årsverk. Av desse var 50 kvinner (20%) og 194 menn (80%). I tillegg kjem 14 lærlingar og 1 trainee.

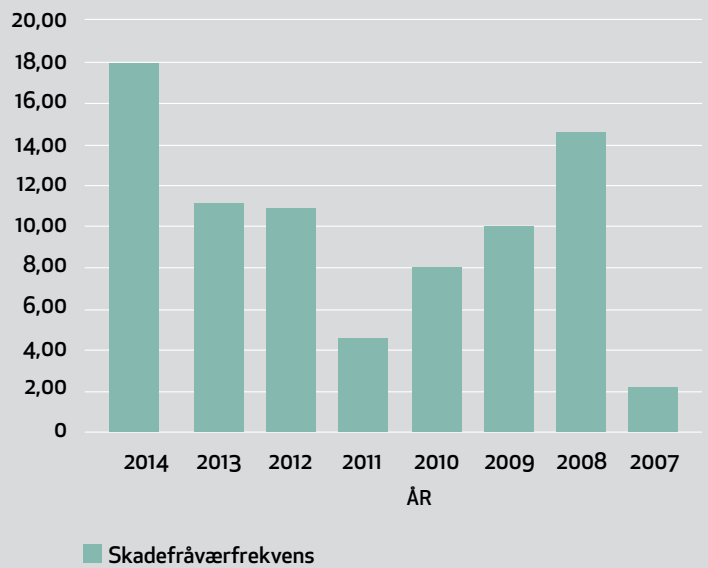
SFE sin personalpolitikk skal stimulere til aktiv likestilling. Det skal vere lik løn for likt arbeid og lik vurdering ved individuell lønsfastsetting som er basert på resultatoppnåing, fleksibilitet og kompetanse. Det er lagt vekt på likestilling både ved intern og ekstern rekruttering. Konsernstyret har totalt 9 medlemmer samansett av 6 aksjonærvalte og 3 valt mellom dei tilsette. Styret har 2 kvinnelege medlemmer valt av aksjonærane. Dei 2 heileigde dotterselskapa SFE Produksjon AS og SFE Nett AS har 4 styremedlemmer kvar. I SFE Kraft AS er styret utvida med eitt medlem til 5 styremedlemmer. I desse styra er det ein kvinneleg styrerepresentant i selskapet SFE Kraft AS, valt av dei tilsette. Det er ingen kvinner i konsernet si leiargruppe.

SFE følgjer diskrimineringslova sine føresegner. Dette inneber mellom anna at vi arbeider for å hindre diskriminering i samband med rekruttering, løns- og arbeidsvilkår, utviklingsmoglegheiter

## SJUKEFRÅVÆR



## SKADEFRÅVÆRFREKVENS



og tilrettelegging av arbeidsplassen for den enkelte medarbeidar. Som eit konkret døme på det siste kan nemnast at SFE har hatt fokus på universell utforming av bygg. For å støtte krava til universell utforming har vi heis og rullestolramper. Vi meiner med det at administrasjonsbygga våre er godt tilrettelagd for alle.

Styret takkar alle tilsette og tillitsvalde for god innsats og godt samarbeid i året som er gått.

## YTRE MILJØ

Ser ein bort frå reiseverksemda, medfører ikkje aktivitetane i SFE direkte forureining eller utslepp som kan skade det ytre miljøet. Produksjon av vasskraft er rein og fornybar energi som er miljøvennleg i forhold til annan energi, og som ikkje medfører klimautslepp eller forureining av det ytre miljøet. Både kraftleidningar og utbygging og drift av vasskraftanlegg fører til inngrep i naturen og påverkar miljøet.

SFE legg vekt på å førebygge og avgrense uønska miljøkonsekvensar og tek gjennom oppfølging av reguleringsføresegner, minstevassføring, utlegging av fiskeegg, bygging av tersklar osv. omsyn til miljøet i regulerte vassdrag. Ved bygging av nye anlegg vert miljøverknader grundig vurdert.

SFE har eigen Vassdragsteknisk Ansvarleg og følgjer systematisk opp tilstand, tryggleik og miljøforhold på anlegga.

Det er innført kjeldesortering av avfall ved alle anlegg i konsernet.

Alt straumforbruk i konsernet sine egne bygg er dekkja ved opphavsgarantiar frå SFE sin eigen produksjon i Åskåra I. Forbruket er såleis dokumentert som ikkje-forureinande og i tråd med ordninga slik NVE føreskriv.

Hovudkontoret på Sandane og administrasjonsbygget i Florø har installert heis og alle byggingstiltak blir utført etter krava til universell utforming. Bygga er sertifisert som Miljøfyrtårn, og er energimerka i samsvar med gjeldande regelverk frå NVE.

## ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGAR

Styret har etter drøfting med eigarane nedfelt retningslinjer for selskapet sin utbyttepolitikk. SFE skal gjennom utbytte og verdiauke på selskapet gje aksjonærane ei konkurransedyktig avkastning samanlikna med alternativ investering med tilsvarende risiko. Retningslinjer om ein utbyttepolitikk med 70% utbytte av årsresultatet etter skatt, vart vedtatt av selskapet si generalforsamling i juni 2008. Etter at SFE gjekk over til å rapportere konsernrekneskapan etter IFRS vert utbyttet fastsett på grunnlag av morselskapet sitt resultat etter skatt (NGAAP). Salsvinsten ved sal av medeigarandelen i Leirdøla kraftverk og rekneskapsmessig nedskrivning av kraftverka Svelgen III og IV vert halde utanfor ved fastsetting av utbyttet på grunnlag av rekneskap 2014.

Avsett utbytte på 77 mill. kroner er i samsvar med vedteken utbyttepolitikk korrigert for ekstraordinære forhold. SFE er eit solid selskap med gode framtidsutsikter. Styret vurderer det derfor som forsvarleg i forhold til aksjelova §§ 3-4 og 8-1 å avsette eit utbytte på 77 mill. kroner til eigarane.

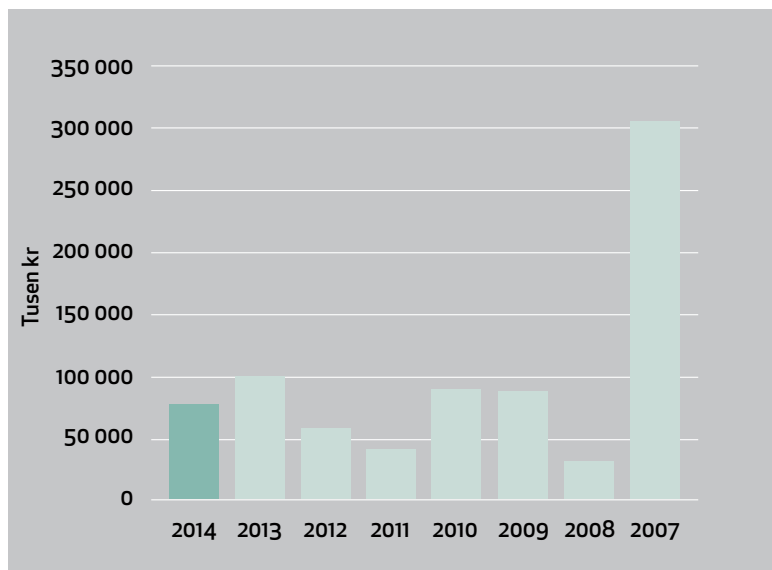


**STYRET HAR SLIKT FRAMLEGG TIL DISPONERING AV ÅRSOVERSKOTET I MORSELSKAPET:**

i mill. kr

Overført til annan eigenkapital	328,8
Overført til fond for vurderingsforskjellar	107,3
Avsett til utbytte	77,4
<b>Sum disponert</b>	<b>513,5</b>

**UTBYTTE**



Sandane 26.03.2015

*Per Atle Kjøllesdal*  
Per Atle Kjøllesdal  
styreleiar

*Birger C. Schönberg*  
Birger C. Schönberg  
nestleiar

*Arvid Lillehaug*  
Arvid Lillehaug  
styremedlem

*Olin Johanne Henden*  
Olin Johanne Henden  
styremedlem

*Kristin Linnerud*  
Kristin Linnerud  
styremedlem

*Bengt Solheim Olsen*  
Bengt Solheim Olsen  
styremedlem

*Oddmund Årdal*  
Oddmund Årdal  
styremedlem

*Kjell Asle Bakkebo*  
Kjell Asle Bakkebo  
styremedlem

*Geir Magne Evebø*  
Geir Magne Evebø  
styremedlem

*Asgeir Aase*  
Asgeir Aase  
konsernsjef

# RESULTATREKNESKAP

## SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

Beløp i 1000 kr

<b>DRIFTSINNTEKTER:</b>	Note	2014	2013
Sal av kraft	12,20	782 893	971 088
Sal av overføringstenester	20	273 720	294 210
Andre driftsinntekter	21	56 326	49 694
Salsvinst medeigardel i kraftverk	22	507 301	0
<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>		<b>1 620 240</b>	<b>1 314 992</b>

### DRIFTSKOSTNADER:

Kjøp av kraft	26	267 833	427 823
Kjøp av overføringstenester		62 406	45 484
Løn og sosiale kostnader	21	193 850	199 711
Aktivering av egne tilvirka driftsmiddel	21	-69 811	-46 861
Avskrivningar		132 418	123 746
Nedskrivningar		205 795	11 939
Eigedomsskatt/avgifter	23	60 064	57 301
Andre driftskostnader	22	143 973	137 653
<b>SUM DRIFTSKOSTNADER</b>		<b>996 526</b>	<b>956 795</b>

<b>DRIFTSRESULTAT</b>		<b>623 713</b>	<b>358 197</b>
-----------------------	--	----------------	----------------

### FINANSIELLE POSTAR:

Resultat frå investering i tilknytta selskap	12	2 469	3 416
Finansinntekter	24	22 970	15 075
Finanskostnader	24	123 735	129 524
<b>NETTO FINANSKOSTNADER</b>		<b>98 296</b>	<b>111 034</b>

<b>RESULTAT FØR SKATT</b>		<b>525 417</b>	<b>247 163</b>
---------------------------	--	----------------	----------------

Overskotsskatt	25	47 620	79 051
Grunnrenteskatt	25	59 233	76 190

<b>RESULTAT ETTER SKATT</b>		<b>418 564</b>	<b>91 922</b>
-----------------------------	--	----------------	---------------

Av dette minoritetsandel		-86 797	-7 514
Av dette SFE sin andel		505 362	99 436

### UTVIDA RESULTAT SFE KONSERN

Beløp i 1.000 kr

	2014	2013
Ordinært resultat etter skatt	418 564	91 922

#### Postar som seinare kan klassifiserast til resultat:

Kontantstrømsikring rentebytteavtaler etter skatt	-5 500	446
---	--------	-----

#### Postar som seinare ikkje kan reklassifiserast over resultat:

Estimatavvik pensjoner etter skatt	-61 210	110 421
------------------------------------	---------	---------

<b>Sum innrekna inntekter og kostnader for perioden</b>	<b>351 854</b>	<b>202 789</b>
---	----------------	----------------

Av dette minoritetsandel	-87 348	-7 514
--------------------------	---------	--------

Av dette SFE sin andel	439 202	210 303
------------------------	---------	---------

# KONSERNBALANSE

## 31.12.2014

### SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

Beløp i 1000 kr

EIGEDELAR	Note	31.12.14	31.12.13
Fallrett	7	1 812 022	1 365 680
Øvrige immaterielle egedelar	7	701 312	1 019 065
Varige driftsmidler	8	2 644 503	2 247 656
Varige driftsmidler, holdt for sal	8	0	97 053
Investering i tilknyttta selskap	9	49 120	55 649
Øvrige finansielle anleggsmidler	10,11	38 081	53 155
Derivat	10,12	21 470	29 639
<b>ANLEGGSMIDLAR</b>		<b>5 266 508</b>	<b>4 867 897</b>
Varelager	13	13 512	12 521
Fordringar	10,14	145 197	149 914
Kortsiktige finansielle plasseringar	10,14	32 131	39 866
Derivat	10,12	18 069	28 041
Kontanter og bankinnskot	10,15	361 979	175 440
<b>OMLAUPSMIDLAR</b>		<b>570 888</b>	<b>405 782</b>
<b>SUM EIGEDELAR</b>		<b>5 837 396</b>	<b>5 273 679</b>

# KONSERNBALANSE

## 31.12.2014

### SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

Beløp i 1000 kr

<b>GJELD OG EIGENKAPITAL</b>	Note	31.12.14	31.12.13
Innskoten egenkapital	16	799 199	799 199
Opptent egenkapital		756 389	459 291
Minoritetsinteresser		692 083	536 880
<b>EIGENKAPITAL</b>		<b>2 247 671</b>	<b>1 795 370</b>
Pensjonsforplikting	17,19	178 218	90 394
Utsett skatt	17,25	918 904	967 206
Andre forpliktingar	17	22 088	14 317
Rentebærande langsiktig gjeld	10,18	1 766 551	1 685 648
Derivat	10,12	48 287	39 248
<b>LANGSIKTIG GJELD</b>		<b>2 934 048</b>	<b>2 796 813</b>
Rentebærande kortsiktig gjeld	10,18	312 600	306 600
Betalbar skatt	25	107 723	147 630
Anna rentefri gjeld	14	215 213	194 576
Derivat	10,12	20 140	32 691
<b>KORTSIKTIG GJELD</b>		<b>655 676</b>	<b>681 497</b>
<b>SUM GJELD OG EIGENKAPITAL</b>		<b>5 837 396</b>	<b>5 273 679</b>

Sandane 26.03.2015



Per Atle Kjøllesdal  
styreleiar



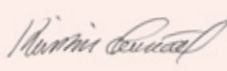
Birger C. Schönberg  
nestleiar




Arvid Lillehaug  
styremedlem



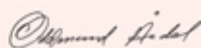
Olin Johanne Henden  
styremedlem



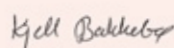
Kristin Linnerud  
styremedlem



Bengt Solheim Olsen  
styremedlem



Oddmund Årdal  
styremedlem



Kjell Asle Bakkebo  
styremedlem



Geir Magne Evebø  
styremedlem



Asgeir Aase  
konsernsjef



# OPPSTILLING OVER ENDRINGAR I EIGENKAPITAL SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

Beløp i 1000 kr

	Innskutt eigen- kapital	Anna eigen- kapital	Akku- mulert omrekn- ingsdiff	Kontant straum- sikring	Sum opptent eigenkapital	Minoritets- interesser	Sum eigen- kapital
<b>SALDO PR. 01.01.2013</b>	799 199	308 871			308 871	215 871	1 323 941
Årets resultat		99 436			99 436	-7 514	91 922
Kontantstrømsikring rentebytteavtaler				446	446		446
Estimatavvik pensjoner		110 421			110 421		110 421
Utbetalt utbytte for 2012		-57 690			-57 690		-57 690
Innskott av kapital i dotterselskap					0	326 332	326 332
Anna endring		-2 192			-2 192	2 192	0
<b>SALDO PR. 31.12.2013</b>	799 199	458 845	0	446	459 291	536 880	1 795 370
Årets resultat		505 362			505 362	-86 797	418 564
Utbetalt utbytte for 2013		-100 587			-100 587		-100 587
Kontantstrømsikring rentebytteavtaler				-5 500	-5 500		-5 500
Estimatavvik pensjoner		-61 210			-61 210		-61 210
Korrigerings feil tidligere år		-40 967			-40 967		-40 967
Innskott av kapital i dotterselskap					0	242 000	242 000
<b>SALDO PR. 31.12.2014</b>	799 199	761 443	0	-5 054	756 389	692 083	2 247 670

# KONTANTSTRAUMANALYSE

## SOGN OG FJORDANE ENERGI – KONSERN

Beløp i 1000 kr

2014

2013

### KONTANTSTRAUM FRÅ DRIFTSAKTIVITETAR:

Ordinært resultat før skattekostnad	525 417	247 161
Betalte skattar i perioden	-142 538	-108 570
Avskrivningar	132 418	123 746
Nedskrivningar	205 795	11 939
Kostnad(+)/Inntekt (-) frå investeringar i tilknytta selskap utan kontanteffekt	-2 110	-3 416
Verdiendring energi- og rentekontrakter	16 611	2 905
Endring i beholdning av driftsmateriell	-990	568
Gevinst(-)/Tap(+) ved sal av driftsmiddel og aksjar	-507 227	7 892
Nedskrivning av aksjar	13 185	9 707
Endring i kundefordringar	15 025	69 938
Endring i leverandørgjeld	5 534	-8 237
Endring i kortsiktige finansplasseringar	1 173	-5 894
Endring i pensjonsforpliktingar	-3 407	23 851
Endring i andre tidsavgrensingspostar	12 269	-61 323
<b>Netto kontantstraum frå driftsaktivitetar</b>	<b>271 155</b>	<b>310 268</b>

### KONTANTSTRAUM FRÅ INVESTERINGSAKTIVITETAR:

Utbetalinger ved kjøp/tilverking av varige driftsmiddel	-873 111	-243 338
Innbetalinger ved sal av varige driftsmidler	599 821	1 780
Innbetaling ved sal av aksjar og andelar i andre foretak	0	100
Kontantar innkonsoliderte døtre	7 899	
Utbetalinger ved kjøp av aksjar og andelar i andre foretak	-13 789	-1 145
Utbetaling ved utlån	0	-1 000
Innbetaling frå utlån	548	1 030
<b>Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar</b>	<b>-278 632</b>	<b>-242 573</b>

### KONTANTSTRAUM FRÅ FINANSIERINGSAKTIVITETAR:

Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	436 000	400 000
Innbetaling eigenkapital	242 000	326 331
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-183 399	-526 931
Innbetaling ved opptak av ny kortsiktig gjeld	200 000	650 000
Utbetaling ved reduksjon av kortsiktig gjeld	-400 000	-850 000
Utbetaling av utbytte	-100 587	-57 690
<b>Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitetar</b>	<b>194 014</b>	<b>-58 290</b>

Netto endring i kontantar og ekvivalentar	186 537	9 405
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 1.1	175 440	166 036
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 31.12	361 977	175 441

# NOTAR SOGN OG FJORDANE ENERGI KONSERN 2014

1

## GENERELL INFORMASJON

Sogn og Fjordane Energi AS (SFE) er eit norsk aksjeselskap, stifta og heimehøyrande i Noreg. Selskapet er eigd 48,15 % av Sogn og Fjordane Fylkeskommune og 38,54 % av BKK AS, medan 7 kommunar i Sogn og Fjordane eig til saman 13,31 %, jf. note 17.

SFE og dotterselskapa utgjer til saman SFE-konsernet. Hovedaktivitetane i konsernet er vist i Note 6 Segmentinformasjon.

Konsernet sitt hovedkontor er på Sandane og har adresse Bukta 6823 Sandane.

Konsernrekneskapa for SFE vart vedteken av SFE sitt konsernstyre 26.03.2015, og vil bli presentert for godkjenning på årets generalforsamling 18.06.2015.

2

## REKNESKAPSPRINSIPPER GRUNNLAG FOR UTARBEIDING AV REKNESKAPET

SFE sitt konsernrekneskap er avlagt i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU. Sogn og Fjordane Energi AS (heretter SFE) har vedtatt å rapportere konsernrekneskapet etter IFRS frå 01.01.2014. Årsaka er at SFE ønskjer å utstede låneinstrument som kan noterast på Oslo Børs.

Dotterselskapa sine offisielle rekneskap er utarbeidd etter NGAAP, men vert omarbeidd i samsvar med IFRS prinsipp ved konsolidering i konsernrekneskapet. Tilsvarande vert selskapsrekneskapa til tilknytta selskap omarbeidd til IFRS ved innarbeiding etter eigenkapitalmetoden.

## ENDRING I REKNESKAPSPRINSIPP

SFE utarbeider i 2014 sitt første årsrekneskap etter IFRS. Første rapportering etter IFRS skjedde første halvår 2014. Det er ikkje gjennomført prinsippendingar etter rapportering av første halvår 2014. Sjølve overgangen frå norsk god rekneskapskikk (NGAAP) til IFRS inneber omfattande endringar i rekneskapsprinsipp. Desse endringane er omtalt i eit separat dokument («Overgong til IFRS») som vart publisert på SFE sine heimesider, [www.sfe.no](http://www.sfe.no) saman med rekneskapet for første halvår 2014.

## SAMANLIKNINGSTAL

Alle beløpsmessige størrelser i resultat, balanse, kontantstraum og tilleggsopplysningar er oppgitt med eitt års samanlikningstal. Samanlikningstal er utarbeidd basert på dei same prinsipp som tal for siste periode.

## FUNKSJONELL VALUTA OG PRESENTASJONSVALUTA

Konsernet sin presentasjonsvaluta er NOK. Det same er morselskapet og dotterselskapa sin funksjonelle valuta.

## PRINSIPP FOR KONSOLIDERING KONSOLIDERING OG KONSERNREKNESKAP

Konsernrekneskapet viser det samla økonomiske resultatet og presenterer den samla økonomiske stillinga for morselskapet SFE og selskapet sine kontrollerande eigardelar i andre selskap, som ei økonomisk eining. Konsernet sine interne transaksjonar og mellomværande, samt gevinstar og tap som er oppstått ved transaksjonar mellom selskapa, er eliminert.

## DOTTERSELSKAP

Konsernrekneskapet inkluderer SFE og selskapa som SFE har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnår ein normalt når konsernet eig meir enn 50 % av aksjane i selskapet og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Minoriteten sin del av resultatet etter skattar er vist som eiga linje etter konsernet sitt årsresultat. Minoriteten sin del av eigenkapitalen er vist som eiga linje.

## OPPKJØP

Oppkjøpsmetoden vert brukt ved rekneskapsføring av samanlutningar av verksemdar. Anskaffelseskost ved oppkjøp vert målt til verkeleg verdi av eignedelar som vert nytta som vederlag ved kjøpet og direkte kostnader med sjølve oppkjøpet. Identifiserbare kjøpte eignedelar, overtatt gjeld og forpliktingar

vert rekneskapsført til verkeleg verdi på tidspunktet for oppkjøp, uavhengig av eventuelle minoritetsinteresser. Anskaffelseskost som overstig verkeleg verdi av identifiserbare netto egedelar i dotterselskapet, vert balanseført som goodwill.

#### TILKNYTT SELSKAP

Tilknytt selskap er einingar der konsernet har vesentleg innflytelse, men ikkje kontroll og kor eigerskapet er av strategisk karakter. Vesentleg innflytelse føreligg normalt for investeringar der konsernet har kontroll på mellom 20 og 50 prosent av aksjane på ei generalforsamling.

Investeringar i tilknytt selskap vert rekneskapsført etter eigenkapitalmetoden. På tidspunktet for kjøp vert investeringa i tilknytt selskap rekneskapsført til anskaffelseskost inklusiv goodwill. Konsernet sin del av resultatet i tilknytt selskap vert resultatført og lagt til balanseført verdi av investeringa saman med respektiv del av dei endringar av eigenkapital som ikkje er ført over resultatrekneskapet. Konsernet sin del av resultatet er basert på selskapet sitt resultat etter skatt med frådrag for interne gevinstar og eventuelle avskrivningar på meirverdi som skuldast at kostpris på aksjane var høgare enn tilsvarande del av bokført eigenkapital. I resultatrekneskapet er konsernet sin del av resultatet i tilknytt selskap vist under finanspostar medan investeringa er vist som finansielle egedelar i balansen. Rekneskapsprinsipp for tilknytt selskap er endra der det er nødvendig for å sikre konsistens med prinsipp som er nytta i konsernet (IFRS).

Alle interne resultat- og balansepostar som skuldast interne transaksjonar i konsernet er utlikna. Urealisert gevinst som følgje av transaksjonar med tilknytt selskap og felleskontrollert verksemd er utlikna i same grad som ein eig i selskapet/verksemda. Tilsvarande er urealisert tap utlikna, men berre i den grad det ikkje føreligg indikasjonar på verdinedgang på eigarandelen.

#### BRUK AV ESTIMAT VED UTARBEIDING AV ÅRSREKNESKAPET

Leiinga har brukt estimat og føresetnader som har påverka egedelar, gjeld, inntekter, kostnader og opplysningar om potensielle forpliktingar. Det gjeld særleg for pensjonsforplikting, avrekning av nettkundar, utsett skattefordel, avskrivningar, avsetningar og forpliktingar og ved vurdering av immaterielle egedelar. Framtidige hendingar kan medføre at estimata endrar seg.

Estimat og føresetnadane for estimata vert vurdert fortløpande. Endringar i rekneskapsmessige estimat vert rekneskapsført i den perioden endringa oppstår. Om endringa og gjeld framtidige periodar vert endringa fordelt over inneverande og framtidige periodar. For ytterligare informasjon, sjå note 4.

#### NYE REKNESKAPSTANDARDER IFRS

Rekneskapet er avlagt etter alle pliktige standardar utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og international Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC). Følgjande standardar og fortolkingar er utgitt ved avlegging av rekneskapet:

**IAS 32 Finansielle instrument:** Presentasjonen er endra for å klargjere innhaldet i «currently has a legally enforceable right to set-off» og for å klargjere bruken av IAS 32 sine kriterier for motrekning som til dømes clearing-house-system som bruker mekanismar for brutto-oppgjer som ikkje skjer samtidig (simultaneously).

**IAS 36 Verdifall på egedelar:** Det er endra opplysningskrav for rapporteringsperiodar der nedskrivning er gjort eller reversert og gjennvinnbart beløp er verkeleg verdi redusert med salsutgifter.

**IFRS 10 Konsernrekneskap:** Standarden omhandlar definisjon av dotterselskap og legg i større grad vekt på faktisk kontroll enn etter tidligare reglar. Implementeringa har ikkje medført endringar i SFE sitt rekneskap.

**IFRS 11 Felles ordningar:** Standarden regulerer rekneskapsføringa av verksemdar der ei verksemd har felles kontroll saman med andre investorar. Felles drift skal etter den nye standarden innarbeidast etter ein metode lik brutto-metoden. Avtala mellom deltakarane som omtaler den enkelte sine rettar og forpliktingar i den felles drifta vil avgjere korleis ein skal rekneskapsføre ein eigardel i felles drift. Alle einingar som oppfyller definisjonen av felles verksemd skal rekneskapsførast i samsvar med eigenkapitalmetoden. Implementeringa av standarden har ikkje medført endringar for SFE.

**IFRS 12 Opplysningar om interesser i andre føretak:** Standarden stiller krav til noteopplysningar om investeringar i dotterselskap, tilknytt selskap og felles kontrollerte føretak. Formålet er å gje informasjon om eigenskaper og risiko knytt til konsernet sine investeringar i slike selskap og kva effektar desse har på konsernet sin balanse.

#### UTANLANDSK VALUTA

##### TRANSAKSJONAR I UTANLANDSK VALUTA

Transaksjonar i utanlandsk valuta vert rekna om til kursen på tidspunktet for transaksjonen. Pengepostar i utanlandsk valuta vert rekna om til norske kroner ved å nytte kursen på balansedagen. Endringar i valutakurs vert resultatført fortløpande i rekneskapsperioden.

#### PRINSIPP FOR INNTEKTSFØRING

Inntekt vert rekneskapsført når det er sannsynleg at transaksjonar vil generere framtidige økonomiske fordelar som vil komme selskapet til gode og størrelsen på beløpet kan



estimerast på ein påliteleg måte. Salsinntekter er presentert etter fråtrekk av meirverdiavgift og rabattar. Konserninternt sal vert eliminert.

Inntekter frå sal av varer vert resultatført når levering har funne stad og det vesentlege av risiko og rett til avkastning er overført. Sal av tenester vert resultatført i den perioden tenesta vert utført.

### **KRAFTPRODUKSJON**

Inntekter frå kraftsal vert rekneskapsført som salsinntekter ved levering. Realiserte inntekter frå fysisk og finansiell handel i energikontraktar vert presentert som salsinntekter. Der slike fysiske og finansielle kontraktar er omfatta av IAS 39 som finansielle instrument (derivater) vert endringar i verkeleg verdi av slike kontraktar presentert som sal av kraft. Realiserte inntekter frå handelsportefølgjer vert presentert netto under salsinntekter.

### **NETTLEIGE**

Nettleige vert inntektsført på tidspunktet for fakturering. Inntektsført beløp det enkelte år tilsvarar levert volum i perioden avrekna til den ei kvar tid gjeldande tariff. Meir-/mindre-inntekt er definert i IFRS som regulatorisk gjeld/eigedel som ikkje kvalifiserar til balanseføring. Grunngevinga er at det ikkje er inngått kontrakt med ein bestemt kunde og at fordringa i teorien er avhengig av ein framtidig leveranse. Inntekta det enkelte år kan derfor avvike i forhold til inntektsnivået som vert tillat av regulator (NVE).

## **FINANSIELLE INSTRUMENT**

### **KLASSIFISERING**

Finansielle eigedelar og forpliktingar vert klassifisert i følgjande kategoriar: 1. Finansielle instrument til verkeleg verdi med verdiendring over resultat, 2. Investeringar som vert halde til forfall, 3. Utlån og fordringar, 4. Finansielle eigedelar tilgjengeleg for sal og 5. Eigedelar som ikkje er finansielle instrument.

Klassifiseringa er styrt av formålet med eigedelen og vert gjort når ein kjøper eigedelen.

Omtale av dei ulike kategoriane av finansielle instrument:

#### **Finansielle instrument til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet:**

I denne kategorien inngår finansielle instrument heldt for omsetning. Det gjeld finansielle eigedelar og forpliktingar som i hovudsak er kjøpt eller inngått med kortsiktig sal eller attendekjøp som formål, inkludert derivat som ikkje er ein del av ein rekneskapsmessig sikringsrelasjon. I tillegg vil instrumenter som ved førstegongs innrekning vart gjort til verkeleg verdi over resultatet inngå i denne kategorien. Eigedelar og forpliktingar i denne kategorien vert klassifisert som omløpsmidlar eller kortsiktig gjeld.

#### **Investeringar som vert haldne til forfall:**

Finansielle eigedelar i denne kategorien er instrument med faste kontantstraumar og konsernet har intensjon og evne til å halde investeringa til forfall. Unntaket er dei eigedelar som konsernet har rekneskapsført til verkeleg verdi eller definert som tilgjengelege for sal eller dei eigedelar som oppfyller definisjonen for utlån eller fordringar.

#### **Utlån og fordringar:**

Utlån og fordringar er finansielle eigedelar, som ikkje er derivat, med faste eller bestemte betalingar som ikkje vert omsett i ein aktiv marknad. Slike finansielle eigedelar vert klassifisert som omløpsmidlar med mindre dei har forfall meir enn 12 månader etter utgangen av rekneskapsåret.

#### **Finansielle eigedelar tilgjengeleg for sal:**

Finansielle eigedelar tilgjengeleg for sal er alle finansielle eigedelar som ikkje kan klassifiserast i ein av dei tre ovanfor nemnte kategoriar, samt eigedelar som er øyremarka som tilgjengeleg for sal. Finansielle eigedelar i denne kategorien vert klassifisert som omløpsmidlar. Markedsbaserte elsertifikat inngår i denne kategorien.

#### **Eigedelar som ikkje er finansielle instrument:**

Andre finansielle forpliktingar er alle finansielle forpliktingar, som ikkje er derivat, med unntak av dei finansielle forpliktingane som er heldt for sal og rekneskapsført til verkeleg verdi med verdiendring over resultat. Slike forpliktingar vert klassifisert som kortsiktig gjeld med mindre dei forfell meir enn 12 månader etter utløpet av rekneskapsåret.

### **REKNESKAPSFØRING OG MÅLING:**

Kjøp og sal av finansielle instrument vert rekneskapsført på avtaletidspunktet.

Investeringar heldt til forfall, utlån og fordringar, samt andre finansielle forpliktingar vert målt ved førstegongs innrekning til verkeleg verdi tillagt direkte transaksjonskostnader. I seinare periodar vert desse instrumenta målt til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode.

Finansielle eigedelar tilgjengeleg for sal og finansielle instrument til verkeleg verdi med verdiendring over resultat vert målt til verkeleg verdi både ved førstegongs innrekning og i seinare periodar. Transaksjonskostnader ved kjøp/avtaleinngåing vert ført over resultat.

Endring i verdi av energiderivat samt endring i verdi på valutaderivat knytt til sikring av energiinntekter inngår i energiinntekter. Endring i verdi av rentederivat knytt til sikring av finanskostnader inngår i finanskostnader. Endring i verdi av øvrige valuta- og rentederivat inngår i finanskostnader.

Ein gevinst eller eit tap på ein finansiell eigedel tilgjengeleg for sal skal innreknast i oppstilling utvida resultat SFE Konsern unntatt når det gjeld tap ved verdifall og valutagevinster og -tap. Inntil den finansielle eigedelen vert frårekna. Dersom verdifall på finansielle eigedelar heldt for sal er konstatert, vert det samla tapet, målt som differansen mellom kjøpskost og verkeleg verdi, redusert for eventuelt tidlegare resultatførte nedskrivingar, tatt ut av eigenkapitalen og vert rekneskapsført i resultatrekneskapet. Valutagevinster og -tap knytt til finansielle eigedelar tilgjengeleg for sal som er gjeldsinstrument vert innrekna i resultatrekneskapet medan valutagevinstar og tap knytt til andre finansielle eigedelar tilgjengeleg for sal vert innrekna i oppstilling utvida resultat SFE Konsern.

For finansielle eigedelar og finansielle forpliktingar som er rekneskapsført til amortisert kost vert ein gevinst eller eit tap innrekna i resultatet når den finansielle eigedelen eller den finansielle forpliktinga vert frårekna eller fell i verdi. I tillegg kjem gevinst eller tap i sjølve amortiseringsprosessen.

#### **PRESENTASJON OG MOTREKNING AV FINANSIELLE EIGEDELAR OG FORPLIKTINGAR:**

Derivat utanfor sikringsforhold er presentert på eigne linjer i balansen. Derivat som har forfall seinare enn 12 månader etter rapporteringstidspunktet vert presentert som langsiktige. Finansielle kraftderivat vert motrekna og presentert netto i balansen når det er føreligg rett til motrekning og ein har til hensikt å gjere opp eller å realisere eigedelen og forpliktinga samtidig. Alle kraftderivat som er handla over Nasdaq OMX er presentert netto.

#### **DERIVATER OG SIKRING:**

Derivater er klassifisert som heldt for omsetning og inngår i finansielle instrument til verkeleg verdi med verdiendring over resultat, med mindre desse inngår som sikringsinstrument i ein sikringsrelasjon.

Identifisering av finansielle instrument som skal inngå som sikringsinstrument i ein sikringsføring skjer med utgangspunkt i intensjonen ved kjøpet av det finansielle instrumentet. Dersom finansielle instrument er kjøpt med intensjon om å oppnå ein økonomisk sikringseffekt, vert det gjort ei nærare vurdering for å kunne dokumentere at instrumentet oppfyller kravet til sikringsføring.

SFE har derivat innanfor energihandel knytt til finansielt kjøp og sal av kraft. Tilsvarande har konsernet finansielle instrument av typen rentebytteavtaler innanfor finansområdet. Instrumenta inngår delvis i tradingverksemd, men er i hovudsak i bruk som ein del av ein økonomisk sikringsstrategi, men utan at dei detaljerte og formelle krava til sikringsbokføring i IAS 39 er oppfylt for finansielt kjøp og sal av kraft. SFE nyttar sikringsbokføring under IFRS for nokre rentebytteavtaler.

## **FORRETNINGSSEGMENT**

SFE konsernet rapporterer segment etter IFRS 8 Driftssegmenter. IFRS 8 grupperer segmentene i samsvar med korleis verksemda er organisert for interne styringsformål. Den informasjonen leiinga nyttar til å ta avgjerder skal og reflekterast i segmentrapporteringa. SFE sin segmentnote viser derfor rekneskapsposter for konsernet sine ulike dotterselskap. Finansiell informasjon om segment er presentert i note 6. I segmentrapporteringa er internforteneste ved sal mellom dei ulike segmenta eliminert.

#### **KONTANTGENERERANDE EINING:**

Ein kontantgenererande eining (KGE) er det lågaste nivået uavhengige kontantstraumar kan målast på. Det øvste nivået på ein KGE er eit rapportert driftssegment. KGE i SFE er følgjande:

Vasskraftverk: Kraftverk som ligg i same vassdrag og som vert styrt samla for å optimalisere kraftproduksjonen.

Nettverksemd: Sentralnett og regional/distribusjonsnett.

## **LÅNEKOSTNADER**

Låneutgifter ved tilverking av eigedelar vert kapitalisert som ein del av eigedelen sin anskaffelseskost når det er sannsynleg at dei vil føre til framtidige økonomiske fordelar for konsernet og utgiftene kan målast på ein påliteleg måte. Midlar vert lånt inn på generelt grunnlag og det vert nytta ein sats for kapitalisering på utgiftene lik det veide gjennomsnitt av låneutgifter i perioden. Andre låneutgifter vert rekna som ein kostnad i den rekneskapsperioden dei har påløpt.

## **SKATT**

Kraftnæringa er underlagt fire forskjellige skattetypar. Det er alminneleg skatt på overskot, grunnrenteskatt, naturressurs-skatt og eigedomsskatt basert på spesielle takseringsprinsipp for vasskraftverk.

Eigedomsskatt er klassifisert som driftskostnad i resultatrekneskapet.

#### **OVERSKOTSSKATT**

Skattekostnad er samansett av betalbar skatt og endring i utsett skatt. Utsett skattefordel/skatteforplikting vert berekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom skattemessige og konsoliderte rekneskapsmessige verdiar på eigedelar og gjeld ved bruk av gjeldsmetoden.

Utsett skattefordel vert balanseført i den grad det er sannsynleg at selskapet vil få framtidig skattbar inntekt og at dei midlertidige forskjellane kan trekkast i frå i denne inntekta. Tidlegare ikkje rekneskapsført utsett skattefordel vert resultatført i den grad det har blitt sannsynleg at konsernet kan nytte seg av den utsette skattefordelen. Likedan vil konsernet redusere utsett skattefordel i den grad konsernet ikkje lenger

ser det som sannsynleg at det kan nyttiggjere seg av den utsette skattefordelen.

Utsett skatteforplikting og utsett skattefordel er målt basert på forventa framtidig skattesats til dei selskapa i konsernet der det har oppstått midlertidige forskjellar.

Utsett skatteforplikting og utsett skattefordel vert ført opp til nominell verdi og er klassifisert som finansielt anleggsmiddel (langsiktig forplikting) i balansen.

Betalbar skatt og utsett skatt er rekneskapsført direkte mot eigenkapitalen i den grad skattepostane relaterer seg til eigenkapitaltransaksjonar.

### GRUNNRENTESKATT

Grunnrenteskatten er ein kraftverksspesifikk skatt som vert berekna separat for kvart kraftverk. Negativt grunnrenteskattgrunnlag som har oppstått frå og med 2007 for eit kraftverk kan overførast til anna kraftverk eller kan utbetalast. Grunnrenteskatten har som formål å skattlegge den avkastinga ein vasskraftprodusent har utover normalavkastning som følgje av at produsenten utnyttar ein naturressurs. Denne skattearten er delvis overskotsuavhengig.

Skattekostnaden knytt til grunnrente i SFE sitt resultatrekneskap består av betalbar grunnrenteskatt, endring i utsett skatt knytt til grunnrente med basis i endring i midlertidige skilnader og endring i framførbart underskot knytt til grunnrente. Ved berekning av utsett skatt fordel/forplikting 31.12. er det brukt nominell skattesats. I samsvar med tilråding frå bransjeorganisasjon er det ved negative midlertidige skilnader balanseført utsett skatt fordel grunnrente for kraftverk som er i posisjon for betalbar grunnrenteskatt eller som våre prognoser seier vil vere i betalbar posisjon i løpet av ein 10-års-periode. Utsett skatt fordel/forplikting på grunnrente er presentert netto i balansen for alle kraftverk.

### NATURRESSURSSKATT

Naturressursskatten er overskotsuavhengig og vert berekna basert på det enkelte kraftverk sin gjennomsnittlege produksjon dei siste 7 åra. Naturressursskatten kan utliknast krone for krone mot overskotsskatten, og ikkje utlikna naturressursskatt kan framførast med renter.

### EIGEDOMSSKATT

Eigedomsskatten er ein overskotsuavhengig skatt. For kraftverk vert grunnlaget for eigedomsskatten fastsett i samband med skattelikninga. Øvrige anlegg vert verdisett gjennom ein eigedomsskattetakst. Eigedomsskatten utgjer inntil 0,7% av grunnlaget. I rekneskapan er eigedomsskatten teken med som ein driftskostnad.

### VARIGE DRIFTSMIDDEL

Varige driftsmiddel vert målt til kostpris, redusert for akkumulerte av- og nedskrivningar. Når egedelar vert selt eller avhenda, vert balanseført verdi frårekna og eventuelt tap eller gevinst vert resultatført.

Kostpris for varige driftsmiddel er kjøpspris, inkludert avgifter/skattar og direkte kostnader for å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Lånekostnad vert berekna og inkludert i kostpris.

Utgifter oppstått etter at driftsmiddelet er tatt i bruk, så som vanleg vedlikehald, vert resultatført medan utgifter som ein forventar vil gje framtidige økonomiske fordelar vert balanseført.

Vesentlege delar av driftsmiddelet som har ulik avskrivningstid, vert dekomponert og avskrive kvar for seg.

Varige driftsmiddel vert avskrive lineært over forventa levetid. Det er lagt til grunn følgjande levetider:

Kraftproduksjonsanlegg	25-75 år
Nettanlegg	25-35 år
Teleanlegg, driftssentral med meir	10-50 år
Driftslausøre	3-30 år

Driftsmidlane si levetid samt restlevetid, vert vurdert på balansedagen og vert endra om nødvendig.

Dersom balanseført verdi på eit driftsmiddel er høgare enn estimert verkeleg verdi, vert verdien nedskrive til verkeleg verdi, sjå note 8.

Anlegg i arbeid er klassifisert som anleggsmiddel og er oppført til kost fram til ferdigstilling. Anlegg i arbeid vert ikkje avskrive før anlegget vert tatt i bruk.

### VEDLIKEHALD

Periodisk vedlikehald vert balanseført og avskrive over perioden fram til neste tilsvarande vedlikehald er forventa gjennomført. Periodisk vedlikehald med beløp over 1,0 MNOK vert aktivert. Lågare beløp til periodisk vedlikehald vert utgiftsført.

Ordinært vedlikehald vert kostnadsført ved utføring då ein føreset at kostnadane oppstår jamleg i løpet av anlegget si levetid. Utgifter som ein forventar vil gje framtidige økonomiske fordelar vert balanseført.

### LEIGEAVTALER

Ei «finansiell leigeavtale» er ei leigeavtale som i hovudsak overfører all risiko og avkastning som om ein eig egedelen. Eigdomsretten kan overførast, men det er ikkje eit krav.

Ei «operasjonell leigeavtale» er ei leigeavtale som ikkje er ei finansiell leigeavtale.

SFE har berre operasjonelle leigeavtaler.

Konsernet presenterer eigedelar som er utleigd som anleggsmidlar i balansen. Leigeinntekta vert ført lineært over leigeperioden. Direkte kostnader for å etablere den operasjonelle leigeavtala er tillagt kostpris på anleggsmiddelet og vert kostnadsført på same grunnlag som leigeinntekta.

SFE hadde to vesentlege leigeavtaler i 2014, ei på leige av kraftstasjonane Svelgen I og II som utløp ved kjøp av stasjonane 30.06.2014 og leige av kraftstasjonar av Gloppen kommune som utløp 31.12.2014. Samla utgjorde dette ein leigekostnad på 35,1 MNOK i 2014.

## IMMATERIELLE EIGEDELAR

Immaterielle eigedelar som er erverva separat vert balanseført til kostpris. Kostnaden ved immaterielle eigedelar som er erverva ved oppkjøp vert balanseført til verkeleg verdi i opningsbalansen i konsernet. Balanseførte immaterielle eigedelar vert rekneskapsført til kostpris, eventuelt redusert for av- og nedskrivingar.

Internt genererte immaterielle eigedelar, med unntak av balanseførte utviklingskostnader, vert ikkje balanseført, men vert kostnadsført fortløpande.

Økonomisk levetid er enten tidsavgrensa eller tilnærma uendeleg. Immaterielle eigedelar med bestemt levetid vert avskrivne i løpet av økonomisk levetid og vert testa for nedskriving ved indikasjonar på det. Metode for avskrivning og periode vert vurdert minimum årleg. Endring i metode for avskrivning eller periode vert handsama som endring av estimat. Immaterielle eigedelar med ubestemt levetid vert ikkje avskrivne.

## FALLRETTAR

I konsernrekneskapen er det balanseført verdier av fallrett som ein konsekvens av fusjonar og oppkjøp. Verdien av fallretten er framkomen som skilnaden mellom den totale verdien av kraftverket og fallrett med frådrag av gjenanskaffelseskostnaden for dei fysiske driftsmidla involvert i vasskraftproduksjonen i det aktuelle kraftverket. Desse fallrettane vert rekna som evigvarande og vert derfor ikkje avskrivne. Spesifikasjon av immaterielle eigedelar er vist i note 7.

## GOODWILL

Det var 01.01.2014 aktivert goodwill knytt til tidlegare oppkjøp. Denne goodwillen var knytt til synergjar ved drifting av selskapa samla. Dette er drifting av kraft- og nettanlegg med lang levetid. Teknisk goodwill er ein teknisk differanse angående utsatt skatt etter IAS 12.19 for fallrettar som ved oppkjøp er verdsatt basert på kontantstraumar etter skatt.

## ANLEGGSTILSKOT

Motekne anleggstilskot frå kundar vert klassifisert som driftsinntekt i samsvar med IFRIC 18 Overføring av eigedelar frå kundar.

## VARELAGER

Verdien av lagerført materiell for drift og vedlikehald er ført opp etter innkjøpskost. Oppføringa samsvarar med listepreis frå leverandør. I rekneskapen er det avsett for ukurans.

## FORDRINGAR

Kundefordringar og andre fordringar vert målt første gong til verkeleg verdi. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av ei individuell vurdering av dei enkelte fordringar og vert rekneskapsført når det føreligg indikasjonar på at konsernet ikkje vil få oppgjør i samsvar med opphavelag krav.

## EIGENKAPITAL

### GJELD OG EIGENKAPITAL

Finansielle instrumenter er klassifisert som gjeld eller eigenkapital i samsvar med den underliggende realiteten.

### KOSTNADER VED EIGENKAPITALTRANSAKSJONAR

Transaksjonskostnader direkte knytt til ein eigenkapitaltransaksjon vert rekneskapsført direkte mot eigenkapitalen etter frådrag for skatt.

### OPPTENT EIGENKAPITAL

Opptent eigenkapital viser den samla nettoauka i verkeleg verdi av anleggsmiddel som er opptent utover innskoten eigenkapital. Opptent eigenkapital viser og den samla nettoendring i verkeleg verdi for finansielle instrument klassifisert for sal, inntil investeringa er avhenda eller det er konstaterat at investeringa ikkje har noko verdi.

### MINORITETSINTERESSER

Minoritetsinteresser inkluderer minoriteten sin del av balanseført verdi av dotterselskap inkludert deira del av identifiserte meirverdiar på tidspunktet for oppkjøp.

## PENSJONAR – YTINGAR TIL TILSETTE

### YTSELSEBASERT PENSJONSORDNING

Konsernet tilbyr sine tilsette ytelsesbasert pensjonsordning.

Ein ytelsesplan er ei pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetalinga som ein tilsett vil få ved pensjonering. Pensjonen vert normalt fastsett som ein del av den tilsette si sluttlønn. Tilsette som ikkje har full opptening vil få pensjonen redusert i forhold til manglande opptening. Full oppteningstid i BKK pensjonskasse er 30 år.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i løn og sosiale kostnader og er summen av periodens pensjonsopptening, rentekostnad på berekna pensjonsforpliktning og forventa avkastning på pensjonsmidlane.

Netto forplikting er berekna med utgangspunkt i noverdien av dei framtidige pensjonsyttingane (utover Folketrygda sine ytingar) som den tilsette har opptent pr. 31.12. redusert med verkeleg verdi av pensjonsmidlane. Pensjonsforpliktingane er berekna med utgangspunkt i tilrådingar frå Norsk Rekneskaps Stifting når det gjeld diskonteringsrente, forventa lønsvekst og G-regulering. Berekningane er utført av aktuar og er gjort med føresetnad om ein kurva oppteningsmodell.

Spesifikasjon av pensjonskostnad og forplikting er vist i note 19. Alle avvik i estimat (aktuarielle gevinstar og tap) vert tatt med i utvida resultat SFE Konsern når dei oppstår.

## AVSETNINGAR

Ei avsetning vert rekneskapsført når konsernet har ei forplikting (rettsleg eller eiga avtale) som ei følgje av ei tidligare hending, det er sannsynleg (meir sannsynleg eller ikkje) at det vert eit økonomisk oppgjør som følgje av denne forpliktinga og størrelsen på beløpet kan målast på ein påliteleg måte. Om effekten er vesentleg, vert avsetninga berekna ved å neddiskontere forventa framtidige kontantstraumar med ei diskonteringsrente før skatt som svarar til marknaden si prissetting av tidsverdien av pengar og om det er relevant, som svarar til den risikoen som spesifikt er relatert til forpliktinga. Ei avsetning for garanti vert tatt omsyn til når dei underliggende produkt eller tenester vert selt. Avsetninga vert gjort ut frå historiske data om garantiar og ei vektning av sannsynlege moglege utfall.

Ei avsetning for restrukturering vert tatt omsyn til når konsernet har godkjent ein detaljert og formell plan for restrukturering og restruktureringa enten har starta eller har blitt offentleggjort. Avsetning for kontrakter som medfører tap vert tatt omsyn til når konsernet si forventa inntekt er lågare enn uunngåelege kostnader som er oppstått for å innfri forpliktinga etter kontrakten.

Konsernet rekneskapsfører avsetningar for miljømessige utbetringar, restrukturering og rettslege krav når: a) det eksisterer ein juridisk eller sjølvpålagt forplikting som følgje av tidligare hendingar, b) det er overvekt av sannsyn for at forpliktinga kjem til oppgjør i form av ein økonomisk ressurs og c) størrelsen på forpliktinga kan estimerast med tilstrekkeleg grad av pålitlegheit. Det vert ikkje gjort avsetningar for driftstap. I dei tilfella det føreligg forpliktingar av same natur, vert sannsyn for at forpliktinga kjem til oppgjør vurdert samla. Avsetning for konsernet vert rekneskapsført sjølv om sannsyn for oppgjør knytt til enkelte av hendingane kan vere låg.

Avsetningar vert målt til noverdien av forventa utbetalingar for å innfri forpliktinga. Det vert nytta ein diskonteringsssats før skatt som reflekterer noverande marknadssituasjon og spesifikk risiko for forpliktinga. Auke i forpliktinga som følgje av endra tidsverdi vert ført som driftskostnad.

## UTBYTTE

Betaling av utbytte til selskapet sine aksjonærar vert klassifisert som gjeld frå det tidspunktet utbytte er vedtatt av generalforsamlinga.

## KONSESJONSAVGIFTER, KONSESJONSKRAFT OG ERSTATNINGAR

Det vert årleg betalt konsesjonsavgifter til stat og kommunar. Konsesjonsavgiftene vert berekna etter kraftgrunnlaget i konsesjonen. Det er NVE som fastset kraftgrunnlaget for kvar konsesjon. Kraftgrunnlaget er teoretisk berekna ut frå effekten kraftverket kan gje og vert berekna uavhengig av kraftverket sin faktiske produksjonskapasitet. Det er Olje- og energidepartementet som fastset avgiftssats og regulerer denne kvart 5 år.

Konsesjonsavgifter vert kostnadsført når dei oppstår.

Konsernet betalar erstatningar til grunneigarar for å få bruksrett til fallrettar og grunn. I tillegg vert det betalt erstatningar til andre for skade på skog, grunn, telenett og liknande. Utbetalingane av erstatning er til dels enkeltstående tilfelle og til dels fortløpande i form av utbetalingar eller plikt til å levere erstatningskraft. Årlege betalingar vert ført som andre driftskostnader. Fallrett vert ikkje avskriven då det ikkje føreligg rett til heimfall og verdiane vert sett på som evigvarande.

Det vert årleg levert konsesjonskraft til kommunar og fylkeskommune til prisar fastsett av Stortinget. Levering av konsesjonskraft vert inntektsført fortløpande etter fastsett pris på konsesjonskraft.

## MAGASINFYLLING

I samsvar med etablert praksis i bransjen, er ikkje magasinifylling tatt med i oppstilling av finansiell stilling.

## NÆRSTÅANDE PARTAR

Alle transaksjonar mellom nærstående partar er basert på prinsippet om armlengdes avstand (antatt marknadsverdi). Sjå note 26 for nærare opplysningar.

## HENDINGAR ETTER 31.12.

Ny informasjon etter 31.12 om selskapet si finansielle stilling pr. 31.12 er det tatt omsyn til i årsrekneskapet. Hendingar etter 31.12 som ikkje påverkar selskapet si finansielle stilling pr. 31.12, men som er vesentlege og vil påverke selskapet si finansielle stilling i framtida, er det opplyst om.

## PRINSIPP FOR OPPSTILLING AV KONTANTSTRAUM

Kontantstraumoppstillinga er utarbeidd med basis i den indirekte metoden. Dette inneber at at ein i analysen tek utgangspunkt i føretaket sitt årsresultat for å kunne presentere kontantstraumar tilført frå henholdsvis ordinær drift, investeringsverksemda og finansieringsverksemda.



## PRINSIPP FOR TESTING AV NEDSKRIVING

SFE vurderar behov for nedskrivning i samsvar med IAS 36 Verdifall på eigedelar. Her vert det fastsatt måtar for å sikre at eigedelane ikkje vert rekneskapsført til høgre verdi enn gjenvinnbart beløp.

Ein eigedel er rekneskapsført til høgre verdi enn gjenvinnbart beløp om rekneskapsført verdi er høgre enn det beløp som ein kan oppnå ved bruk eller sal av eigedelen.

Ved kvar offentleggjering av rekneskap skal det takast stilling til om det er eksterne eller interne indikasjonar på verdifall på eigedelane. Dersom analyse viser at det er tilfelle, klassifiserast eigedelen som falt i verdi og det vert rekneskapsført eit tap ved verdifall.

For immaterielle eigedelar som ikkje vert avskrivne bereknast gjenvinnbart beløp minst ein gong pr. år uavhengig av indikasjonar på plikt til nedskrivning.

Bruksverdi av ein eigedel vert i utgangspunktet fastsatt med basis i ei berekning av noverdien av forventa kontantstraum på investert kapital etter skatt. Investert kapital er sum eigedelar minus rentebærande gjeld og rentefri gjeld som kan relaterast til eigedelen.

Budsjett og langtidsprognoser som er handsama av styret i SFE er lagt til grunn ved berekning av verdi på konsernet sine varige driftsmidlar og immaterielle eigedelar. Det er lagt til grunn ein hensiktsmessig prognoseperiode og deretter berekna ein restverdi med utgangspunkt i ein normalisert kontantstraum ved utgangen av perioden. Diskonteringsrente som er nytta svarar til krav til avkastning som nyttast ved SFE sine avgjerder innanfor gjeldande forretningsområde og er utledda av kapitalverdimodellen.

For SFE sine investeringar i tilknytta selskap og andre finansielle anleggsmidlar, er berekningane så langt det er mogleg basert på noverdi av forventa kontantstraumar og prognose godkjent av selskapet si leiing, diskontert med eit marknadsrett avkastningskrav.

Vurderingar av gjenvinnbart beløp i form av salsverdi inngår i vurderingane når ein kan vise til marknadstransaksjonar som er relevante for vurderinga.

For SFE sine investeringar i eksternt forvalta vekstfond er verdifastsetting basert på fonda sine egne vurderingar. Dette er basert på EVCA (European Venture Capital Association). Nedskrivning i SFE sine rekneskap vert gjennomført i den utstrekning fondet sine egne vurderingar tilseier det.

## 3

## FINANSIELL MARKNADSRISIKO

### FINANSIELLE RISIKOFAKTORAR

SFE konsernet sine aktivitetar medfører ulike typar risiko: marknadsrisiko (inkludert prisrisiko, valutarisiko og renterisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Styring av risiko følgjer mål og rammer fastsatt av styret. Energipriserisiko knytt til krafthandel vert styrt av SFE Produksjon medan selskapet Sogn og Fjordane Energi styrer rente, valuta og likviditetsrisiko. Konsernet har avgrensa kredittrisiko. Kredittrisiko vert styrt av det enkelte selskap.

#### MARKNADSRISIKO

##### Prisrisiko:

Konsernet er utsatt for risiko knytt til utviklinga i råvarepriser då konsernet sine framtidige inntekter frå kraftproduksjon i vesentleg grad vert påverka av utviklinga i elkraftprisen. For å handsame og redusere denne risikoen har styret vedteke ein

marknadsstrategi som tilseier at ein del av krafta skal vere seld for dei første åra. På denne måten vert SFE sitt årsresultat mindre utsett for svingingane i kraftprisane enn det som elles ville vore tilfelle. Det er etablert rutinar som sørgjer for at dei fastsette posisjonane vert overhaldne. Produkt SFE handlar for å redusere risikoen er futures og forwards på NASDAQ OMX Commodities, og forwards i den bilaterale marknaden. I tillegg handlar SFE sals- og kjøpsopsjonar for sikringsformål.

I tillegg vert det inngått finansielle kontrakter som vert definert som tradingportefølje. Tradingportefølja har ei ramme for totalbeløp og maksimalbeløp for årleg opsjonsramme, samt eit avkastningskrav på anvendt totalbeløp. Resultat vert målt kontinuerlig. Ramma for tradingportefølje vert sett av konsernstyret. Total ramme er 25 MNOK og maksimal årleg opsjonsramme er 2 MNOK.

I porteføljene, som begge er klassifisert i balansen som derivat til verkeleg verdi over resultatet, vert handla som *futures og forwards på NASDAQ OMX Commodities*. Porteføljeverdien av inngåtte finansielle kraftkontrakter varierer med dei til ei kvar tid gjeldande terminprisane i den nordiske kraftmarknaden.

Konsernet har og andre finansielle kraftavtalar som er utsett for vesentleg prisrisiko. Det gjeld frikraftforpliktingar og forskotsbetalte kraftsalsavtalar. Desse avtalane vert klassifisert som langsiktige derivat til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet.

I analysa under er det vist kva innverknad ein auke eller ein reduksjon i terminkursane vil ha på konsernet sitt resultat etter skatt. For endring i kraftpris er analysa basert på at samtlege terminprisar endrar seg 30 % i kvar retning. Alle andre variablar vert haldne konstant.

### 31.12.2014

Beløp i 1000 kr

Resultatverknad ved endring i kraftpris	Verkeleg verdi	+30%	-30 %
Finansielle instrument kraftkontrakter	21 380	-34 884	34 884
Frikraftforpliktingar med finansielt oppgjær	-21 177	-10 040	10 040
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktingar	-13 463	-7 138	7 138
<b>SUM</b>	<b>-13 260</b>	<b>-52 061</b>	<b>52 061</b>

### 31.12.2013

Beløp i 1000 kr

Resultatverknad ved endring i kraftpris	Verkeleg verdi	+30%	-30 %
Finansielle instrument kraftkontrakter	29 760	-36 211	36 211
Frikraftforpliktingar med finansielt oppgjær	-14 218	-4 539	4 539
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktingar	-15 532	-8 225	8 225
<b>SUM</b>	<b>10</b>	<b>-48 975</b>	<b>48 975</b>

Alle postane i tabellen vert balanseført til verkeleg verdi over resultatet.

#### Valutarisiko:

SFE har vedteke ein valutastrategi som seier at konsernet sine forventa kontantstraumar frå sal av kraftproduksjon i valuta ikkje skal valutasikrast. Valutarisiko utgjer både direkte og indirekte ein økonomisk risiko, ved at den fysiske kraftprisen og alle finansielle avtaler på NASDAQ OMX Commodities vert fastsett i Euro.

SFE sin valutastrategi tillet valutasikring av varekontrakter i valuta og kraftkjøpskostnader der det er inngått avtale om sal til fastpris til sluttbrukar. SFE har pr 31.12.2014 ikkje inngått nokon valutasikringskontrakter.

#### Flytande rente- og fastrenterisiko:

Rentesvingingar påverkar SFE sin kontantstraum og resultat på fleire måtar. I tillegg til å påverke finanskostnadane, påverkar rentesvingingar blant anna inntektsramma for nettverksemda, grunnrenteskatten for produksjonsverksemda og pensjonskostnadane.

Konsernet sin renterisiko er i størst grad knytt til langsiktig gjeld og sertifikatlån. I tillegg til langsiktig gjeld og sertifikatlån i SFE konsernet, er konsernet eksponert mot andel av gjeld i tilknytt selskap. Lån med flytande rente medfører ein risiko for auka finanskostnader i resultatrekneskapen.

Lån med fast rente vert bokført til amortisert kost slik at endringar i verkeleg verdi ikkje vert resultatført. Unntak frå det er lån som er sikringsobjekt i verkeleg verdi sikring. Det gjeld for obligasjonslån som er «swappet» frå fast til flytande rente.

Rentebytteavtaler (flytande til fast rente) og tilhøyrande sikringsobjekt vert balanseført til verkeleg verdi. Det er ingen resultat-/eigenkapitalføring sidan renteswap og sikringsobjekt har same verdiendring, med motsett forteikn. I tillegg har SFE konsernet langsiktige finansielle kraftforpliktingar som vert påverka av endring i rente. Endring i verkeleg verdi på desse forpliktingane vert ført til verkeleg verdi over resultatet.

Oppfølging av styret sine rammer vert rapportert løpande til styret.

### 31.12.2014

Beløp i 1000 kr

Resultatverknad ved endring i rentenivå	Verkeleg verdi	+ 50 bp	-50 bp
Finansielle instrument kraftkontrakter	21 380	25	-25
Frikraftforpliktingar med finansielt oppgjør	-21 177	1 800	-2 371
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktingar	-13 463	77	-78
Sikringsbokførte renteswappar (kontantstrømssikring)	-14 284	0	0
Sikringsbokførte renteswappar (virkeleg verdi sikring)	11 881	0	0
Ikkje sikringsbokførte renteswappar	-18 725	3 545	-3 647
Langsiktig lånegjeld	-2 079 150	-2 846	2 846
<b>SUM</b>	<b>-2 113 539</b>	<b>2 601</b>	<b>-3 275</b>

### 31.12.2013

Beløp i 1000 kr

Resultatverknad ved endring i rentenivå	Verkeleg verdi	+ 50 bp	-50 bp
Finansielle instrument kraftkontrakter	29 760	-143	143
Frikraftforpliktingar med finansielt oppgjør	-14 218	781	-988
Øvrige finansielle kraftavtaler/forpliktingar	-15 532	76	-78
Sikringsbokførte renteswappar (kontantstrømssikring)	-8 783	0	0
Sikringsbokførte renteswappar (virkeleg verdi sikring)	4 379	0	0
Ikkje sikringsbokførte renteswappar	-10 521	3 285	-2 836
Langsiktig lånegjeld	-1 992 248	-3 169	3 169
<b>SUM</b>	<b>-2 007 163</b>	<b>830</b>	<b>-590</b>

### Verknad på eigenkapital ved endring i rentenivå

Beløp i 1000 kr

Finansielle instrument rentederivat - kontantstrømsikring	2014	2013
Verkeleg verdi	-5 500	446
+ 50 bp	2 484	3 429
- 50 bp	-2 546	-3 515

Dei finansielle instrumenta i tabellen vert balanseført til verkeleg verdi med verdiendring over eigenkapitalen då dei er utpeikt som effektive sikringsinstrument.

### KREDITTRISIKO

Kredittrisiko oppstår ved sal til kundar, handel med derivat samt innskot i bankar og finansinstitusjonar. Konsernet sin kredittrisiko vert totalt sett vurdert som moderat. Det har historisk vore små tap på fordringar generelt.

### Kundar

Konsernet si omsetning til privat- og bedriftskundar er fordelt på ei diversifisert kunde-portefølje som består av mange og små kundar. Konsernet har følgjeleg ikkje noko vesentleg konsentrasjon av kredittrisiko knytt til kundar. SFE har rutinar for kva produkt og kundar som skal kredittsjekkast før sal. Betaling skjer i hovudsak ved etterskotvis fakturering. Betalingsevna og viljen til kundane har historisk vore god. Virkemidlar som blir nytta ved oppfølging av kundefordringar er purring på betaling, det vert inngått avdragsordningar for kundar med betalingsvanskar, det vert nytta inkassoselskap og vi stansar eventuelt våre leveransar.

SFE nyttar, med enkelte avvik, standard kundeavtaler som bransjeforeninga Energi Norge og Forbrukerombudet er einige om. Kundeavtala regulerer fakturering og betalingsfristar. Storleiken på kundefordringane følgjer normalt utviklinga i storleiken på omsetninga. Konsernet har ingen pant som tryggleik. Det er pr. 31.12.2014 avsett 0,76 MNOK til dekning på tap. Det utgjer om lag 0,5 % av kundefordringane. Viser og til note 14.

### Motpartsrisiko finansielle kraftkontrakter

Av finansielle kontrakter inngått i 2014 blir tilnærma 100 % cleara mot Nasdaq OMX. Når handlane vert cleara på Nasdaq OMX er det dette selskapet som er juridisk motpart og garanterer for oppgjeret, noko som gjer at motpartsrisiko vert minimal. Nasdaq OMX har clearinglisens frå Finanstilsynet. For kontrakter som vert gjort opp bilateralt er motparten foretak som SFE har gjort vurderingar av før kontraktsinngåing.

### Kredittrisiko øvrige finansielle kontrakter

SFE har kredittrisiko ved plassering av overskotslikviditet og som følgje av motpartsrisiko ved bruk av sikringsinstrumenter som blant anna rentebytteavtaler, o.l. Kredittrisikoen er avgrensa ved at berre bankar og selskap med høg kreditt-rating er motpartar.

### Fordringar

Postar som inngår her er andre kortsiktige fordringar, fordringar på nærstående partar og andre langsiktige fordringar. Kredittrisiko vert vurdert som liten då større postar er mot solide motpartar og øvrige postar er fordelt på mange motpartar. Konsernet har ingen pant som tryggleik. Forskjell mellom bokført verdi og kredittrisiko skuldast at nokon rekneskapspostar ikkje vert definert som kredittrisiko i henhold til IFRS 7, eksempelvis forskotsbetalte kostnader.

### Tabellen under viser ein oversikt over poster med kredittrisiko:

	31.12.2014	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2013
Maksimal kredittrisiko eksponering	Bokført verdi	Kredittrisiko	Bokført verdi	Kredittrisiko
<b>Anleggsmidler</b>				
Derivat	21 470	21 470	29 639	29 639
Andre fordringar	25 378	25 378	29 508	26 192
<b>Omløpsmidlar</b>				
Kundefordringar og andre fordringar	177 328	177 328	189 780	189 780
Derivat	18 069	18 069	28 041	28 041
Bankinnskott, kontanter og liknande	361 979	361 979	175 440	175 440
<b>SUM</b>	<b>604 224</b>	<b>604 224</b>	<b>452 408</b>	<b>449 092</b>

SFE har stilt garantiar ovanfor Nasdaq OMX Commodities, NordPool Spot, Statnett og Statkraft (Elsam/Dong-avtala) i samband med kraftomsetning.

### LIKVIDITETSRISIKO

Konsernet si økonomiavdeling har som ei oppgåve å sikre at SFE er finansiert slik at konsernet til ei kvar tid har likviditet til å møte løpande betalingsforpliktingar. Finansansvarleg overvaker konsernet sin likviditet gjennom rullerande prognosar basert på forventa kontantstrøm.

I tråd med konsernet sin finansstrategi har SFE ein vesentleg likviditetsreserve som kan stillast til disposisjon i løpet av kort tid. Pr. 31.12 består likviditetsreserven av bankinnskott og kontantar og liknande på 362 MNOK og unytta trekkrettar/kassakredittar på 200 MNOK. SFE sine innlån skal ha ein diversifisert forfallsstruktur der maksimalt 40 % av samla lån forfell i ein 12 månaders periode og SFE sin likviditetsreserve skal vere stor nok til å dekke minimum 50% av refinansieringsbehovet 6 mnd fram i tid. Dei nemnde forhold saman med SFE sin høge kredittverdigeit medfører at konsernet sin likviditetsrisiko vert vurdert som låg.

Tabellane under spesifiserer forfall av finansielle forpliktingar. Beløpa i tabellane er udiskonterte kontantstraumar. I forfallsanalysa er framtidige renter og avdrag inkludert. For estimerte renter er spotrenter nytta.

Beløp i 1 000 kr

Forfallanalyse for finansielle forpliktingar	31.12.2014	31.12.2013
Energiderivater	21 380	29 760
Renteinstrumenter (netto)	17 823	19 390
Leverandørgjeld	46 874	40 699
Frikraftforpliktingar	21 177	14 218
Langsiktig gjeld og sertifikat (inkludert prognostiserte rentebetalinger)	2 528 730	2 298 982
<b>SUM</b>	<b>2 635 984</b>	<b>2 403 049</b>

#### Forfallanalyse for finansielle forpliktingar

	1.halvår 2015	2.halvår 2015	2016	2017	Seinare	SUM
<i>Beløp i 1000 kr</i>						
<b>2014</b>						
Energiderivater	10 865	5 980	6 816	2 317	-4 598	21 380
Renteinstrumenter (netto)	-2 962	8 962	6 180	5 622	21	17 823
Leverandørgjeld	46 874	0	0	0	0	46 874
Frikraftforpliktingar	735	735	1 492	1 514	16 701	21 177
Langsiktig gjeld og sertifikat (inkludert prognostiserte rentebetalinger)	374 087	8 332	226 560	454 685	1 465 066	2 528 730
<b>SUM</b>	<b>429 599</b>	<b>24 009</b>	<b>241 048</b>	<b>464 138</b>	<b>1 477 190</b>	<b>2 635 984</b>

#### Forfallanalyse for finansielle forpliktingar

	1.halvår 2014	2.halvår 2014	2015	2016	Seinare	SUM
<i>Beløp i 1000 kr</i>						
<b>2013</b>						
Energiderivater	11 265	6 779	4 673	7 293	-250	29 760
Renteinstrumenter (netto)	-1 691	9 941	5 219	3 571	2 350	19 390
Leverandørgjeld	40 699	0	0	0	0	40 699
Frikraftforpliktingar	730	730	1 491	1 509	9 758	14 218
Langsiktig gjeld og sertifikat (inkludert prognostiserte rentebetalinger)	175 352	210 657	275 192	66 803	1 570 978	2 298 982
<b>SUM</b>	<b>226 355</b>	<b>228 107</b>	<b>286 575</b>	<b>79 176</b>	<b>1 582 836</b>	<b>2 403 049</b>

#### RISIKO KNYTT TIL KAPITALFORVALTNINGA

Konsernet sitt overordna mål for kapitalforvaltninga er å trygge fortsatt drift for å sikre avkastning til eigarane. Vidare skal konsernet oppretthalde ein hensiktsmessig kapitalstruktur som balanserar omsynet til minimering av kapitalkostnader og konsernet sitt behov for finansiell handlefridom.

Aksjonærene i SFE konsernet legg til grunn eit langsiktig perspektiv for utviklinga av konsernet der konsernet si rentebærande gjeld søkast minimert.

SFE sitt finansieringsbehov vert søkt dekkja i kapitalmarknaden til lågast mogleg kapitalkostnad innanfor dei rammer som konsernet sin finansielle strategi gjev. For å sikre konsernet sin finansielle handlefridom vektlegg vi å ha kredittlinjer som sikrar at kapital er tilgjengelig på kort sikt.

Fastsatt utbyttepolitikk er slik at konsernet skal vere sikra eit forsvarleg nivå på eigenkapitalen i eit langsiktig industrielt perspektiv. Aksjonærene i SFE legg vekt på ein stabil og forutseieleg utbyttepolitikk.



# 4

## ESTIMAT I REKNESKAPET

### FØRESETNADER OG ESTIMAT

Ved utarbeiding av årsrekneskapet for 2014 har leiinga utøvd skjønn og nytta estimat og føresetnader som grunnlag for rekneskapspostar. Dei prinsipp som er lagt til grunn og metode for utarbeiding av estimat, er i samsvar med IFRS. Faktisk resultat kan avvike frå estimatene.

Dei viktigaste føresetnadane og estimatene som har ein ikkje ubetydelig risiko for å medføre vesentlege endringar i innrekna beløp av egedelar og forpliktingar i rekneskapsåret som kjem er diskutert nedanfor.

### VERKELEG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENT

Verkeleg verdi av energikontrakter er delvis berekna på føresetnader som ikkje er fullt ut observerbare i marknaden. Det gjeld særleg langsiktige kraftkontrakter. Leiinga har i slike tilfelle basert sine vurderingar på den informasjon som er tilgjengeleg i marknaden kombinert med bruk av beste skjønn. Nærare informasjon om kva føresetnader som er brukt i verdsettinga av slike kontrakter er omtalt i note 10.

### VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidlar vert avskrive over forventa brukstid og det gir grunnlaget for årlege avskrivningar i resultatrekneskapet. Forventa levetid vert estimert basert på erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderingar og vert justert dersom det oppstår endringar i desse estimatene. Det vert tatt omsyn til restverdi ved fastsetting av avskrivningane. Vurderinga av restverdi er og basert på estimat.

### NEDSKRIVINGAR

Det er gjort store investeringar i varige driftsmidlar, immaterielle egedelar og tilknytt selskap og andre større aksjepostar. Desse anleggsmidlane vert testa for nedskrivning når det føreligg indikatorar på mogleg verdifall. Slike indikatorar er endringar i marknadsprisar, avtalestruktur, rentenivå, negative hendingar eller andre forhold ved drifta. Ved berekning av gjenvinnbart beløp må det gjerast ei rekke estimat angående dei framtidige kontantstraumane, der estimat angående prisbaner og produksjonsvolum er dei viktigaste faktorane. Sjå note 7 for sensitivitetsanalyse.

### UTSETT SKATTEFORDEL

Det er rekneskapsført utsett skattefordel knytt til negativ grunnrenteinntekt til framføring. I samsvar med tilråding frå bransjeorganisasjon er det ved negative midlertidige skilnader balanseført utsett skatt fordel grunnrente for kraftverk som er i posisjon for betalbar grunnrenteskatt eller som etter våre prognoser vil vere i betalbar posisjon i løpet av ein 10-årsperiode. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan komme til bruk er avhengig av føresetnader om framtidig inntekt, som igjen er avhengig av våre forventningar om

framtidige kraftprisar og andre føresetnader som inngår i berekning av framtidig grunnrenteinntekt.

Utsett skattefordel vert tatt omsyn til for underskot til framføring og andre skattereduserande forskjellar i den utstrekning det er sannsynleg at selskapet vil få ei skattepliktig inntekt som underskot til framføring og dei andre skattereduserande forskjellane kan nyttast mot. Det er nødvendig med vesentleg skjønn frå leiinga for å fastsette størrelsen på rekneskapsført utsett skattefordel basert på tidspunkt og størrelse på framtidig skattepliktig inntekt samt framtidige strategiar for skatteplanlegging.

### PENSJONAR

Berekning av pensjonsforplikting inneberer bruk av skjønn og estimat på ei rekke parameter. Det vert vist til note 19 for nærare omtale av kva føresetnader som er lagt til grunn. I noten er det og omtale av kor sensitive berekningane er i forhold til dei viktigaste føresetnadane.

### KONSESJONSKRAFT

Levering av konsesjonskraft vert fortløpande inntektsført i samsvar med fastsatt pris på konsesjonskraft. For enkelte kontrakter om konsesjonskraft er det inngått avtale om finansielt oppgjær (tilbakekjøp). Konsesjonskraft med finansielt oppgjær er ikkje vurdert som derivat etter IAS 39, men vert handsama etter reglane for normalt kjøp og sal, dvs. som konsesjonskraft med fysisk levering. Forpliktinga knytt til konsesjonskraft vert følgeleg ikkje rekneskapsført til marknadsverdi.

Nokre av SFE sine avtaler om konsesjonskraft med finansielt oppgjær har kort løpetid medan det som er av lange kontrakter gjeld små kraftmengder. Samla utgjær avtaler om konsesjonskraft med finansielt oppgjær ei ikkje vesentleg forplikting pr. 31.12.2014.

### FRIKRAFTFORPLIKTINGAR:

SFE Produksjon leverer frikraft til 77 grunneigarar i Gaular- og 29 grunneigarar i Gjengedalsvassdraget. Dette representerer ein årleg kostnad på i storleiksorden 1,5 mill. Dette er så langt unytta fallrettar. Fordi vi ikkje får produsert kraft frå desse fallrettane må vi balanseføre noverdien av frikraftforpliktingane som ei gjeld. Ved berekning av kapitaliserte verdier er det lagt til grunn marknadsprisar på kraft og nettleige og ei diskonteringsrente på 2,4%. Ein reduksjon i diskonteringsrenta på 1 % aukar forpliktinga med 8,0 MNOK medan ei auke i diskonteringsrenta reduserer forpliktinga med 4,3 MNOK.

For Gaularvassdraget er det lagt til grunn utbygging av to mikrokraftverk innan 2020, og to til innan 2025 som vil gje inntekter gjennom tilbakeleige av fallrettar. Dette kjem i tillegg til allereie utbygde mikrokraftverk. Om desse utbyggingane ikkje vert realisert aukar forpliktinga med 70 MNOK med dei føresetnader som er brukt pr. 31.12.2014.

For Gjengedalsvassdraget er det forutset at det vert gjennomført ei kraftutbygging innan 2023 slik at godtgjersla er nedkapitalisert til og med 2022. Om utbygginga ikkje vert realisert aukar forpliktinga med 35,7 MNOK med dei føresetnader som er brukt pr. 31.12.2014.

## 5

### VESENTLEGE REKNESKAPSPOSTAR

20.06.2014 fekk SFE tillating til erverv av fallrettar som vert nytta i kraftverka Svelgen I og II i Svelgenvassdraget og Hjelmevassdraget i Bremanger kommune. Det var ei føresetnad for gjennomføring av ei byteavtale av 03.09.2013 mellom Statkraft Energi og SFE der Statkraft Energi sel kraftverka Svelgen I og II til Svelgen Kraft, som SFE eig indirekte 56 % av, medan SFE sel sin medeigarrett i Leirdøla kraftverk til Statkraft Energi. Statkraft Energi oppnår såleis å motta 100 % av dei framtidige inntektene frå kraftverket når medeigarretten vert overtatt gjennom denne byttehandelen. I byttehandelen er eigardelen på Leirdøla kraftverk verdsett til 613 MNOK medan Svelgen I og II er verdsett til 528 MNOK. Handelen medførte såleis ei overføring av eit nettobeløp til SFE på 85 MNOK i tillegg til endring av eigedomsretten til dei aktuelle kraftverka. Bytehandelen vart gjennomført 30.06.2014 og inngår dermed i SFE sitt halvårsrekneskap for 2014. Transaksjonen medfører at det 31.12.2014 er bokført ein salsgevinst på 507,3 MNOK etter

skatt for Leirdøla og ein kostnad på 18,250 MNOK etter skatt som følgje av terminering av ei kraftleveringsavtale mellom Svelgen Kraft og Elkem AS. Av kjøpesummen på 528 MNOK er 371 MNOK allokert til fallrett.

For SFE konsernet har byttehandelen kombinert med kapitaltilførsel i underkonsernet Svelgen Kraft styrka likviditeten med i størrelsesorden 300 MNOK.

27. mai kjøpte Svelgen Kraft Holding AS 100 % av aksjane i Vestavind Kraft AS. Kostpris for 100 % av aksjane var 15,0 MNOK. Frå same dato inngår Vestavind Kraft AS i segmentet kraftproduksjon då SFE eig 56 % av Svelgen Kraft Holding AS indirekte via SFE Produksjon AS. Inntil 27.mai var Vestavind Kraft AS eit tilknytt selskap i SFE-konsernet då SFE gjennom SFE Produksjon AS eigde 35 % av selskapet. Av kjøpesummen på 15 MNOK er 11,8 allokert til immaterielle eigedeler. Bokført eigenkapitalen 31.12.2013 var 15,0 MNOK.

## 6

### SEGMENTINFORMASJON

Segmentrekneskapet vert avlagt etter IFRS 8. Konsernet rapporterer driftssegmenter i samsvar med korleis konsernleiinga tek avgjerder, føl opp og evaluerer desse avgjerdene. Driftsresultatet i dei operative segmenta vert jamleg rapportert til konsernleiinga.

Konsernet si verksemd er organisert i ulike dotterselskap som eigne økonomiske einingar. Internt i konsernet rapporterer ein både på selskap og på underkonsern (kraftproduksjon).

Underkonsernet Kraftproduksjon omfattar selskapa SFE Produksjon AS, Firdakraft AS, Vestavind Kraft AS, Bremangerlandet Vindpark AS, Lutelandet Energipark AS, Svelgen Kraft AS og Svelgen Kraft Holding AS. Svelgen Kraft og Svelgen Kraft Holding er eigd med 56 % av SFE Produksjon og inngår som ein del av SFE-konsernet. 27. mai kjøpte Svelgen Kraft Holding AS 100 % av aksjane i Vestavind Kraft AS. Frå same dato inngår Vestavind Kraft AS og dotterselskapa Bremangerlandet Vindpark AS og Lutelandet Energipark AS i segmentet kraftproduksjon. Segmentet kraftproduksjon omfattar forvaltning av konsernet sin samla produksjonsportefølgje frå heileigde, deleigde og leigde kraftverk med

fysisk krafthandel på Nordpool Spot og finansiell krafthandel på Nasdaq OMX Commodities. Segmentet omfattar også mindre mengder kjøp og sal av kraft engros gjennom bilaterale avtaler. I tillegg har vi noko tradingverksemd innanfor definerte rammer, samt sal av opprinnelsesgarantiar.

SFE Nett si hovudverksemd er overføring og distribusjon av elkraft. Selskapet driv elles utleige av fiber og noko entreprenørarbeid.

SFE Kraft sitt forretningsområde er sal av kraft til sluttbrukar og forvaltning av større sluttbrukarar sitt kraftbehov.

SFE (mor-selskap) er tenesteyting internt.

Kolonna for eliminering viser eliminering av interne transaksjonar mellom dotterselskap og eliminering ved konsolidering av dotterselskap i konsern.

## SEGMENTRESULTAT 2014

Tal i 1000 kr	SFE Produksjon konsern	SFE Nett	SFE Kraft	SFE (mor- selskap)	Eliminering	Konsern
<b>Driftsinntekter:</b>						
Sal av kraft	973 158	0	266 255	0	-456 520	782 893
Sal av overføringstenester	0	304 508	0	0	-30 788	273 720
Andre driftsinntekter	12 079	39 927	10 482	70 329	-76 492	56 326
Salsvinst Leirdøla	507 301	0	0	0	0	507 301
<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>1 492 538</b>	<b>344 436</b>	<b>276 737</b>	<b>70 329</b>	<b>-563 800</b>	<b>1 620 240</b>
<b>Driftskostnader:</b>						
Kjøp av kraft	462 360	15 290	246 993	0	-456 811	267 833
Kjøp av overføringstenester	48 242	44 534	0	0	-30 369	62 406
Løn og sos. kostn.	50 926	96 620	10 660	35 630	14	193 850
Aktivering av egne tilvirka driftsmiddel	-16 957	-51 754	0	-1 100	0	-69 811
Avskrivningar	67 721	58 644	522	5 530	0	132 417
Nedskrivningar	203 303	2 492	0	0	0	205 795
Eigedomsskatt/avgifter	53 913	4 619	0	254	1 278	60 064
Andre driftskostnader	75 335	108 248	15 735	22 570	-77 912	143 973
<b>SUM DRIFTSKOSTNADER</b>	<b>944 842</b>	<b>278 694</b>	<b>273 909</b>	<b>62 884</b>	<b>-563 800</b>	<b>996 526</b>
<b>DRIFTSRESULTAT</b>	<b>547 696</b>	<b>65 742</b>	<b>2 828</b>	<b>7 445</b>	<b>0</b>	<b>623 713</b>
Inntekt inv. i tilknytteta selskap	-1 406	32	0	5 456	0	4 082
Netto finansposter	-55 795	-13 009	4 167	-37 741	0	-102 378
<b>RESULTAT FØR SKATT</b>	<b>490 495</b>	<b>52 765</b>	<b>6 995</b>	<b>-24 840</b>	<b>0</b>	<b>525 417</b>
Skattekostnad	94 967	14 737	1 998	-4 848	0	106 853
<b>RESULTAT ETTER SKATT</b>	<b>395 528</b>	<b>38 028</b>	<b>4 997</b>	<b>-19 992</b>	<b>0</b>	<b>418 564</b>

## SEGMENTRESULTAT 2013

Tal i 1000 kr	SFE Produksjon konsern	SFE Nett	SFE Kraft	SFE (mor- selskap)	Eliminering	Konsern
<b>Driftsinntekter:</b>						
Sal av kraft	966 859	0	413 036	0	-408 808	971 087
Sal av overføringstenester	28	314 302	0	0	-20 120	294 210
Andre driftsinntekter	19 301	37 084	12 868	60 721	-80 280	49 694
<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>986 188</b>	<b>351 386</b>	<b>425 904</b>	<b>60 721</b>	<b>-509 208</b>	<b>1 314 991</b>
<b>Driftskostnader:</b>						
Kjøp av kraft	424 869	21 411	393 414	0	-411 871	427 823
Kjøp av overføringstenester	29 591	35 476	0	0	-19 583	45 484
Løn og sos. kostn.	50 505	97 751	14 082	37 973	-600	199 711
Aktivering av egne tilvirka driftsmiddel	-8 887	-37 543	0	-431	0	-46 861
Avskrivningar	65 352	52 819	351	5 224	1	123 746
Nedskrivningar	11 939	0	0	0	0	11 939
Eigedomsskatt/avgifter	50 964	4 637	0	307	1 393	57 301
Andre driftskostnader	79 568	101 444	16 715	18 474	-78 548	137 653
<b>SUM DRIFTSKOSTNADER</b>	<b>703 901</b>	<b>275 996</b>	<b>424 562</b>	<b>61 546</b>	<b>-509 208</b>	<b>956 796</b>
<b>DRIFTSRESULTAT</b>	<b>282 287</b>	<b>75 390</b>	<b>1 342</b>	<b>-824</b>	<b>0</b>	<b>358 197</b>
Inntekt inv. i tilknytteta selskap	-371	285	0	3 502	0	3 416
Netto finansposter	-88 590	-13 411	3 997	-20 148	0	-114 450
<b>RESULTAT FØR SKATT</b>	<b>193 327</b>	<b>62 264</b>	<b>5 339</b>	<b>-13 768</b>	<b>0</b>	<b>247 163</b>
Skattekostnad	135 013	17 603	7 742	-5 116	0	155 241
<b>RESULTAT ETTER SKATT</b>	<b>58 314</b>	<b>44 661</b>	<b>-2 403</b>	<b>-8 652</b>	<b>0</b>	<b>91 922</b>

## 7

## IMMATERIELLE EIGEDELAR

2013

	Fallrett	Goodwill	Teknisk goodwill	Andre rettar	Andre immaterielle eigedelar	Sum immaterielle eigedelar
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
Anskaffelseskost 01.01.13	1 367 853	33 450	734 405	349 661	0	2 485 369
Tilgang 2013	0	0	0	1 296	1 311	2 607
Avgang 2013	0	0	0	733	0	733
Nedskrivning 2013	0	0	0	11 939	0	11 939
<b>Akkumulert avskrivning 31.12.13</b>	<b>2 172</b>	<b>27 462</b>	<b>0</b>	<b>60 674</b>	<b>251</b>	<b>90 559</b>
<b>Balanseført verdi 31.12.13</b>	<b>1 365 681</b>	<b>5 988</b>	<b>734 405</b>	<b>277 611</b>	<b>1 060</b>	<b>2 384 745</b>
Årets ordinære av- skrivningar	543	0	0	11 754	250	12 547
Årets nedskrivningar	0	0	0	11 939	0	11 939
Antatt økonomisk levetid (snitt) år		14 år		40 år		

2014

	Fallrett	Goodwill	Teknisk goodwill	Andre rettar	Andre immaterielle eigedelar	Sum immaterielle eigedelar
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
Anskaffelseskost 01.01.14	1 367 852	33 450	734 405	350 224	1 311	2 487 242
Tilgang 2014	446 659	-195	0	0	565	447 029
Avgang 2014	0	0	0	103 266	0	103 266
Nedskrivning 2014	0	5 795	195 000	5 000	0	205 795
Akkumulert av- og nedskrivning 31.12.14	2 488	27 462	195 000	88 408	688	314 046
<b>Balanseført verdi 31.12.14</b>	<b>1 812 022</b>	<b>0</b>	<b>539 405</b>	<b>160 718</b>	<b>1 189</b>	<b>2 513 334</b>
Årets ordinære av- skrivningar	317	0	0	6 460	437	7 214
Årets nedskrivningar	0	5 795	195 000	5 000	0	205 795
Antatt økonomisk levetid (snitt) år		14 år		40 år		

Fallrett, teknisk goodwill og andre rettar er i hovudsak allokert til konsernet sitt forretningsområde kraftproduksjon.

Fallrettar vert vurdert som evigvarande då det ikkje er rett til heimfall knytt til desse. Teknisk goodwill er ein teknisk differanse angående utsatt skatt etter IAS 12.19 for fallrettar som ved oppkjøp er verdsatt basert på kontantstraumar etter skatt. Då både fallrettar og teknisk goodwill er vurdert som evigvarande vert dei følgjeleg heller ikkje avskrivne.

Av andre rettar gjeld 72,5 MNOK vassrett knytt til Øksnelvane kraftstasjon og 88,2 MNOK gjeld erstatning til Svelgen Kraft for vatn som vert ført til kraftstasjonane i Åskåra. Vassrett Øksnelvane kraftstasjon vert avskrive over leigeperioden på 44 år medan rett til erstatning for vatn til Svelgen Kraft vert avskrive over restlevetida til kraftverka Svelgen III og IV.

### VURDERING AV NEDSKRIVING AV IMMATERIELLE EIGEDELAR MED UENDELEG LEVETID:

Årleg vert det gjennomført ein nedskrivningstest for å stadfeste at bokført verdi kan forsvarast. Ved test for verdifall vert fallrettane, teknisk goodwill og andre rettar gruppert saman med dei tilhøyrande kraftverka som til saman utgjer dei kontant-genererande einingane. Nedskrivningstesten vert gjennomført med utgangspunkt i ei verkeleg verdi vurdering. Ei nedskrivning vert ført over resultat med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er den høgaste verdien av verkeleg verdi med frådrag for omkostningar ved sal og bruksverdi.

Det er rekneskapsført nedskrivning av teknisk goodwill knytt til kraftstasjonane Svelgen III og Svelgen IV, samt av balanseført erstatningskraft med til saman 198,650 mill. kr etter skatt. Bruksverdi er lagt til grunn ved vurderinga, saman med forventa prisbaner og produksjon for dei komande åra, slik det er vurdert av leiinga. WACC er fastsatt ut frå kapitalverdmodellen og i 2014 er det nytta eit avkastningskrav tilsvarar marknaden sitt avkastningskrav for tilsvarande eigedelar i same bransje.. Nedskrivninga er gjort fordi gjenvinnbart beløp for eigedelane er lågare enn bokført verdi.

I tabellen under er vist ei sensitivetsanalyse ved endring av dei viktigaste parameterane nytta i verkeleg verdi berekninga. Endringa er vist for endring i eitt parameter om gongen.

Sensitivetsanalyse <i>Beløp i 1 000 kr</i>	Kraftpris		Avkastningskrav	
	-30 %	+30 %	-0,5 %-poeng	+0,5 %-poeng
Sum	-427 060	427 059	202 301	-157 249

## 8

### VARIGE DRIFTSMIDLAR

#### Konsern

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Kraft- stasjoner	Nett- anlegg	Fiber- /Rør- anlegg	Inventar og utstyr	Tomtar og bygningar	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel
Anskaffelseskost 31.12.2013	1 897 823	1 405 960	45 631	160 902	145 889	83 408	3 739 613
Tilgang kjøpte anleggsmidlar 2013	33 949	100 515	10 823	14 710	7 626	232 121	399 744
Tilgang eige tilv. anleggsmidlar 2013	7 014	16 480	2 821	0	0	18 205	44 520
Herav balanseførte lånekostnader	0	2 284	65	139	116	1 561	4 165
Avgang 2013	0	3 842	0	1 211	6 021	198 707	209 781
Akk. avskrivning/ nedskrivning 31.12.13	757 253	700 181	13 255	117 216	41 482	0	1 629 387
<b>Balanseført verdi 31.12.13</b>	<b>1 181 533</b>	<b>818 932</b>	<b>46 020</b>	<b>57 185</b>	<b>106 012</b>	<b>135 027</b>	<b>2 344 709</b>
Årets ordinære avskrivningar	51 741	41 089	2 831	12 336	3 202	0	111 199
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	0	0
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	32 år	32 år	16 år	13 år	41 år		

SFE er i drøftingar med Askvoll kommune om vidareføring av bruksleige kontrakt for Stongfjorden kraftverk og fallrettane i Stangvassdraget. Gjeldande leigeavtale varer til sommaren 2015. SFE har rett til å forlenge leigeavtalen og partane drøftar på kva vilkår ei forlenging skal skje.

#### Konsern

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Kraft- stasjoner	Nett- anlegg	Fiber- /Rør- anlegg	Inventar og utstyr	Tomtar og bygningar	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel
Anskaffelseskost 31.12.2014	1 914 212	1 512 881	59 276	172 306	145 068	135 064	3 938 807
Tilgang kjøpte anleggsmidlar 2014	236 523	142 638	11 267	15 280	9 223	320 641	735 572
Tilgang eige tilv. anleggsmidlar 2014	17 705	35 744	1 677	106	106	20 163	74 759
Herav balanseførte lånekostnader	0	4 868	0	0	0	2 549	7 417
Avgang 2014	150 216	0	0	1 781	0	264 177	416 174
Akk. avskrivning/ nedskr. 31.12.14	755 560	744 584	17 688	129 117	42 329	0	1 688 358
<b>Balanseført verdi 31.12.14</b>	<b>1 262 559</b>	<b>946 360</b>	<b>55 347</b>	<b>56 688</b>	<b>111 962</b>	<b>211 587</b>	<b>2 644 503</b>
Årets ordinære avskrivningar	58 277	44 404	3 513	15 772	3 238	0	125 204
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	0	0
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	32 år	32 år	16 år	13 år	41 år		

SFE har ovanfor Danske Bank og i samband med opptak av obligasjonsgjeld gjeve negativ pantsettingserklæring. SFE har såleis ikkje eige delar som er pantsett som tryggleik for gjeld, sjå note 19 og 27.



## 9

**TILKNYTTA SELSKAP I KONSERNET**

Aksjar i tilknyttta selskap er handsama etter eigenkapitalmetoden i konsernrekneskapet. Det gjeld følgjande selskap:

Namn	Forretningskontor	Eigarandel	Stemmeandel	Kunngjort prisnotering for verkeleg verdi
Fossheim Energiverk AS	Jølster	30,0 %	30,0 %	Nei
Enivest AS	Førde	38,7 %	38,7 %	Nei
Innvik Kraftverk AS	Stryn	30,0 %	30,0 %	Nei
Etrygg AS	Flora	45,0 %	45,0 %	Nei

	Fossheim Energiverk AS	Enivest AS	Innvik Kraftverk AS	Etrygg AS	Vestavind Kraft	Sum
<i>Beløp i 1000kr</i>						
Kjøpskost	4 983	7 718	15 000	1 125	0	28 826
Bokført eigenkapital på tidspunktet for kjøp	3 211	6 039	15 000	0	0	9 250
Meirverdi på tidspunktet for kjøp	1 772	-1 679	15 000	1 125	0	19 576
<b>Balanse 31.12.2013</b>	<b>4 983</b>	<b>9 782</b>	<b>15 000</b>	<b>1 125</b>	<b>8 987</b>	<b>38 588</b>
Overgang EK metode	6 454	8 046	3 002	-440	0	17 062
<b>Inngående saldo 01.01.2014</b>	<b>11 437</b>	<b>17 828</b>	<b>16 713</b>	<b>685</b>	<b>8 987</b>	<b>55 650</b>
Andel av årets resultat	42	5 578	-670	32	-341	4 641
Korr. angående resultatandel i fjor	72	0	-6	0	0	66
Avskrivning meirverdi	-49	-122	0	0	0	-171
Overføring til/frå selskapet (kapital, utbytte)	-630	-1 793	0	0	0	-2 419
<b>Nedskrivning aksjar</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-3 400</b>	<b>-3 400</b>
<b>Avgang</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-5 246</b>	<b>-5 246</b>
<b>Utgåande saldo 31.12.2014</b>	<b>10 872</b>	<b>21 490</b>	<b>16 037</b>	<b>717</b>	<b>0</b>	<b>49 120</b>
Herav saldo meirverdi	1 079	-243				

## FINANSIELLE INSTRUMENT ETTER KATEGORI

### FINANSIELLE EIGEDELAR

Beløp i 1000 kr

	Note	Fin.eigedelar til verkeleg verdi med verdiendr. over resultatet *	Investeringar som holdes til forfall	Utlån og fordringar	Finansielle eigedelar tilgj. for sal	Eigedelar som ikkje er finansielle instr.	Total
<b>PR. 31.12.2014</b>							
<b>EIGEDELAR</b>							
<b>Anleggsmidler</b>							
Øvrige finansielle anleggsmidler	11	0	0	25 378	12 401	302	38 081
Derivat	12	21 470	0	0	0	0	21 470
<b>Sum anleggsmidler</b>		<b>21 470</b>	<b>0</b>	<b>25 378</b>	<b>12 401</b>	<b>302</b>	<b>59 551</b>
<b>Omløpsmidlar</b>							
Fordringar	14	0	0	145 197	0	0	145 197
Kortsiktige finansielle plasseringar	14	0	0	32 131	0	0	32 131
Derivat	12	18 069	0	0	0	0	18 069
Bankinnskot, kontantar og liknande	15	0	0	361 979	0	0	361 979
Sum omløpsmidlar		18 069	0	539 307	0	0	557 376
<b>Sum eigedelar</b>		<b>39 539</b>	<b>0</b>	<b>564 685</b>	<b>12 401</b>	<b>302</b>	<b>616 927</b>
<b>PR. 31.12.2013</b>							
<b>EIGEDELAR</b>							
<b>Anleggsmidler</b>							
Øvrige finansielle anleggsmidler	11	0	0	25 914	23 586	3 655	53 155
Derivat	12	29 639	0	0	0	0	29 639
<b>Sum anleggsmidler</b>		<b>29 639</b>	<b>0</b>	<b>25 914</b>	<b>23 586</b>	<b>3 655</b>	<b>82 794</b>
<b>Omløpsmidlar</b>							
Fordringar	14	0	0	149 914	0	0	149 914
Kortsiktige finansielle plasseringar	14	0	0	39 866	0	0	39 866
Derivat	12	28 041	0	0	0	0	28 041
Bankinnskot, kontantar og liknande	15	0	0	175 440	0	0	175 440
Sum omløpsmidlar		28 041	0	365 220	0	0	393 261
<b>Sum eigedelar</b>		<b>57 680</b>	<b>0</b>	<b>391 134</b>	<b>23 586</b>	<b>3 655</b>	<b>476 055</b>

\*Konsernet sine finansielle eigedelar til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet er i sin heilheit eigedelar som er klassifisert som holdt for omsetning.

## FINANSIELLE FORPLIKTELSER

Beløp i 1000 kr	Note	Finansielle forpliktelser til verkeleg verdi med verdiendr. over resultatet *	Andre finansielle forpliktelser	Forpliktelser som ikkje er finansielle	Total
<b>PR. 31.12.2014</b>					
<b>FORPLIKTELSER</b>					
<b>Langsiktig gjeld</b>					
Renteberande langsiktig gjeld	18	0	1 766 551	0	1 766 551
Derivat	12	48 287	0	0	48 287
<b>Sum langsiktig gjeld</b>		<b>48 287</b>	<b>1 766 551</b>	<b>0</b>	<b>1 814 838</b>
<b>Kortsiktig gjeld</b>					
Renteberande kortsiktig gjeld	18	0	312 600	0	312 600
Anna rentefri gjeld	14	0	0	215 213	215 213
Derivat	12	20 140	0	0	20 140
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>		<b>20 140</b>	<b>312 600</b>	<b>215 213</b>	<b>547 953</b>
<b>Sum finansielle forpliktelser</b>		<b>68 427</b>	<b>2 079 151</b>	<b>215 213</b>	<b>2 362 791</b>
<b>PR. 31.12.2013</b>					
<b>FORPLIKTELSER</b>					
<b>Langsiktig gjeld</b>					
Renteberande langsiktig gjeld	18	0	1 685 648	0	1 685 648
Derivat	12	39 248	0	0	39 248
<b>Sum langsiktig gjeld</b>		<b>39 248</b>	<b>1 685 648</b>	<b>0</b>	<b>1 724 896</b>
<b>Kortsiktig gjeld</b>					
Renteberande kortsiktig gjeld	18	0	306 600	0	306 600
Anna rentefri gjeld	14	0	0	194 576	194 576
Derivat	12	32 691	0	0	32 691
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>		<b>32 691</b>	<b>306 600</b>	<b>194 576</b>	<b>533 867</b>
<b>Sum finansielle forpliktelser</b>		<b>71 939</b>	<b>1 992 248</b>	<b>194 576</b>	<b>2 258 763</b>

\*Konsernet sine finansielle egedelar til verneleg verdi med verdiendring over resultatet er i sin heilheit egedelar som er klassifisert som holdt for omsetning.

### VURDERING AV VERKELEG VERDI:

Nivå 1: Notert pris i ein aktiv marknad for ein identisk egedel eller forplikting.

Nivå 2: Verdsetting etter andre observerbare faktorar enten direkte (pris) eller indirekte (utleda av prisar) enn notert pris for egedelen eller forpliktinga.

Nivå 3: Verdsetting etter faktorar som ikkje er henta frå observerbare marknader (ikkje observerbare føresetnader).

### Finansielle kraftkontrakter:

Nivå 1: Verdien av Nasdaq OMX-kontraktene vert henta frå Nasdaq OMX sine egne lister

Nivå 2: Verdien av bilaterale kraftkontrakter vert berekna på grunnlag av marknadspriskurva hos Nord Pool (systempris) dei næraste åra og deretter på egne prisestimat basert på input frå ulike aktørar i kraftmarknaden samt avtalte kraftvolum og prisar. Europrisane på kraft vert omrekna til norske kroner. Omrekningskursen/terminkursen for EURNOK vert berekna på grunnlag av EURNOK spotkurs og marknadsrentekurvane for høvesvis norske renter og eurorenter.

### Aksjar:

Nivå 3: Investeringar i unoterte aksjar måler vi til kjøpskost, siste emisjonskurs eller vår del av eigenkapitalen i selskapet.

### Rentebytteavtaler, verkeleg verdi obligasjonsgjeld

Nivå 1: Verkeleg verdi av rentebytteavtaler og obligasjonsgjeld er basert på marknadspris på balansedagen. Ein marknad er klassifisert som aktiv dersom marknadskursane er enkelt og regelmessig tilgjengeleg frå ein børs, handler, meklar, næringsgruppering, prissettingsteneste eller reguleringsmyndigheit og desse prisane representerer faktiske og regelmessige marknadstransaksjonar på ein armlengdes avstand. Marknadsprisane som nyttast for finansielle eigedelar er gjeldande kjøpskurs og for finansielle forpliktingar nyttar ein gjeldande salskurs.

Nivå 2: Verkeleg verdi av rentebytteavtaler og obligasjonsgjeld bereknast ut frå framtidig rentekurve. Verkeleg verdi av finansielle instrument som ikkje vert handla i ein aktiv marknad vert fastsatt ut frå verdsettingsmetodar. Desse verdsettingsmetodane maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengeleg og er minst mogleg bygd på konsernet sine egne estimat.

### Frikraftforpliktingar

Nivå 3: Verkeleg verdi er fastsatt ut frå neddiskonterte framtidige kontantstraumar der føresetnadane er basert på observerbare data der det er tilgjengeleg og er elles bygd på konsernet sine egne estimat.

31.12.2014

Eigedelar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
Finansielle kraftkontrakter - heldt for sal	5 118	22 566	0	27 684
Finansielle kraftkontrakter - kundar sin posisjon	0	0	0	0
Aksjar	0	0	74 265	74 265
Rentebytteavtaler - heldt for sal	0	0	0	0
Rentebytteavtaler - kontantstrømsikring	0	0	0	0
Rentebytteavtaler - verdisikring	0	11 855	0	11 855
<b>Sum finansielle eigedelar til verkeleg verdi</b>	<b>5 118</b>	<b>34 421</b>	<b>74 265</b>	<b>113 804</b>

Forpliktingar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
Finansielle kraftkontrakter - heldt for sal	2 854	4 495	0	7 349
Finansielle kraftkontrakter - kundar sin posisjon	28 070	0	0	28 070
Frikraftforpliktingar	0	0	21 177	21 177
Virkelig verdi obligasjonsgjeld	0	0	0	0
Rentebytteavtaler - heldt for sal	0	18 725	0	18 725
Rentebytteavtaler - kontantstrømsikring	0	14 284	0	14 284
Rentebytteavtaler - verdisikring	0	0	0	0
<b>Sum finansielle forpliktingar til verkeleg verdi</b>	<b>30 924</b>	<b>37 504</b>	<b>21 177</b>	<b>89 605</b>

31.12.2013

Eigedelar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
Finansielle kraftkontrakter - heldt for sal	17 112	36 189	0	53 301
Finansielle kraftkontrakter - kundar sin posisjon	0	0	0	0
Aksjar	0	0	79 235	79 235
Rentebytteavtaler - heldt for sal	0	0	0	0
Rentebytteavtaler - kontantstrømsikring	0	0	0	0
Rentebytteavtaler - verdisikring	0	4 379	0	4 379
<b>Sum finansielle eigedelar til verkeleg verdi</b>	<b>17 112</b>	<b>40 568</b>	<b>79 235</b>	<b>136 915</b>

Forpliktingar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
Finansielle kraftkontrakter - heldt for sal	8 357	16 228	0	24 585
Finansielle kraftkontrakter - kundar sin posisjon	17 739	0	0	17 739
Frikraftforpliktingar	0	0	14 217	14 217
Rentebytteavtaler - heldt for sal	0	10 521	0	10 521
Rentebytteavtaler - kontantstrømsikring	0	8 784	0	8 784
Rentebytteavtaler - verdisikring	0	0	0	0
<b>Sum finansielle forpliktingar til verkeleg verdi</b>	<b>26 096</b>	<b>35 533</b>	<b>14 217</b>	<b>75 846</b>

Tabellen viser endringane for instrument klassifisert i nivå 3 pr. 31.12:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg
<b>Balansført verdi 01.01.2014</b>	79 235
Tilgang i perioden	4 304
Avgang i perioden	7 089
Realisert gevinst/tap ført over resultatet	
Tap ved verdifall ført over resultatet	2 185
Netto urealisert gevinst/tap ført direkte mot egenkapitalen	
<b>Balansført verdi 31.12.2014</b>	<b>74 265</b>

Tabellen viser endringane for instrument klassifisert i nivå 3 pr. 31.12:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Finansielle forpliktingar til verkeleg verdi
<b>Balansført verdi 01.01.2014</b>	14 217
Reduksjon i diskonteringsrente, ført over resultat	6 960
<b>Balansført verdi 31.12.2014</b>	<b>21 177</b>

## 11

### ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLAR

*Beløp i 1000 kr*

Kategori	Eigardel	2014	2013
<b>Utlån og fordringar</b>			
Lån til tilsette		230	289
Lån til andre		21 643	22 252
Fordring		3 505	3 373
<b>Sum utlån og fordringar</b>		<b>25 378</b>	<b>25 914</b>

<b>Finansielle egedelar tilgjengeleg for sal</b>			
Fjord Invest AS	5,70 %	500	985
Fjord Invest Sørvest AS	6,10 %	0	0
Norwegian Datacenter Group AS	18,20 %	9 058	20 058
Vestvind Offshore AS	6,50 %	0	1 200
eSmart Systems AS	15,12 %	1 844	366
Valider AS	7,31 %	293	293
Andre selskap	3-16,70 %	706	684
<b>Sum finansielle egedelar tilgjengeleg for sal</b>		<b>12 401</b>	<b>23 586</b>

<b>Egedelar som ikkje er finansielle instrument</b>			
Forskotsbetalt leige kraftstasjonar til Gloppen kommune		0	3 316
Aktiverte kostnader leigde lokale		292	329
Forskotsbetalt kostnader		10	10
<b>Sum egedelar som ikkje er finansielle instrument</b>		<b>302</b>	<b>3 655</b>



## LÅN:

Lån med fast rente skal etter IAS 39 først i rekneskapet til amortisert kost, det vil seie etter effektiv rente metode. Effektiv rente metode gir ikkje ein verdi som avvik vesentleg frå lånene sitt pålydande. Lånene vert derfor vurdert til pålydande i IFRS-rekneskapet.

## LÅN TIL TILSETTE:

Ordninga med lån til tilsette er avskaffa og vert gradvis utfasa i samsvar med avtalt nedbetalingsplan.

## FORSKOTBETALT LEIGE KRAFTSTASJONAR TIL GLOPPEN KOMMUNE:

SFE Produksjon AS leiger kraftverka Eidsfossen, Trysilfossen og Ebebøfossen av Gloppen kommune. Leigekontrakten går over 20 år frå 01.01.95. Det er betalt ei forskotsleige på 65 millionar kroner. Denne forskotsleiga er ført i balansen som ei langsiktig fordring. 1/20 av leigebeløpet vert årleg kostnadsført t.o.m. 2014 då avtala utløper.

12

## DERIVATER

### DERIVATER SOM ER EIENDELAR

Beløp i 1000 kr

	2014	2013
<b>Energiderivat:</b>		
Kortsikrige Nasdaq OMX-kontrakter	8 098	17 112
Kortsiktige bilaterale kraftkontrakter med finansielt oppgjær	9 971	10 929
<b>Sum kortsiktige energiderivat</b>	<b>18 069</b>	<b>28 041</b>
Langsiktige Nasdaq OMX-kontrakter	-2 980	-
Langsiktige bilaterale kraftkontrakter med finansielt oppgjær	12 595	25 260
<b>Sum langsiktige energiderivat</b>	<b>9 615</b>	<b>25 260</b>
<b>Andre finansielle derivat:</b>		
Kortsiktige renteinstrument	0	0
<b>Sum kortsiktige finansielle derivat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Langsiktige renteinstrument	11 855	4 379
<b>Sum langsiktige renteinstrument</b>	<b>11 855</b>	<b>4 379</b>
Sum kortsiktige derivat	18 069	28 041
Sum langsiktige derivat	21 470	29 639
<b>Sum derivat totalt</b>	<b>39 539</b>	<b>57 680</b>

## DERIVATER SOM ER FORPLIKTELSAR

Beløp i 1000 kr

	2014	2013
<b>Energiderivat:</b>		
Kortsikrige Nasdaq OMX-kontrakter	2 212	9 344
Kortsiktige bilaterale kraftkontrakter med finansielt oppgjør	0	1 293
Kortsiktige kraftderivat, forvaltning	17 170	20 625
<b>Sum kortsiktige energiderivat</b>	<b>19 382</b>	<b>31 262</b>
Langsiktige Nasdaq OMX-kontrakter	642	57
Langsiktige bilaterale kraftkontrakter med finansielt oppgjør	4 495	13 891
Langsiktige kraftderivat, forvaltning	10 900	7 424
<b>Sum langsiktige energiderivat</b>	<b>16 037</b>	<b>21 372</b>
<b>Andre finansielle derivat:</b>		
Kortsiktige renteinstrument	758	1 429
<b>Sum kortsiktige finansielle derivat</b>	<b>758</b>	<b>1 429</b>
Langsiktige renteinstrument	32 251	17 876
<b>Sum langsiktige renteinstrument</b>	<b>32 251</b>	<b>17 876</b>
Sum kortsiktige derivat	20 140	32 691
Sum langsiktige derivat	48 288	39 248
<b>Sum derivat totalt</b>	<b>68 428</b>	<b>71 939</b>

## VERDIENDRINGAR DERIVAT

Beløp i 1000 kr

	2014
<b>Energiderivat:</b>	
Nettoverdi av uoppgjorte energikontrakter 01.01	667
Årets resultatførte verdiendring energiderivat	-8 381
Netto tilgang (+)/avgang (-) i året	0
<b>Nettoverdi av uoppgjorte energiderivat 31.12</b>	<b>-7 714</b>
<b>Rentederivat:</b>	
Nettoverdi av rentederivat 01.01	-14 926
Årets resultatførte verdiendring rentederivat	-6 228
Opgjør av årets avslutta rentederivat	0
<b>Nettoverdi av uoppgjorte rentederivat 31.12</b>	<b>-21 154</b>
Årets resultatførte verdiendring energiderivat	-8 381
Årets resultatførte verdiendring rentederivat	-6 228

13

**BEHALDNING AV DRIFTSMATERIELL**

Beløp i 1000 kr

	2014	2013
Elektromateriell	14 666	13 587
- Avsetning for ukurans	1 154	1 066
<b>Bokført verdi ferdigvarer</b>	<b>13 512</b>	<b>12 521</b>

Kjøpskost omfattar alle utgifter ved kjøp og andre utgifter pådratt for å bringe behaldninga til noverande stad og tilstand. Behaldninga er bokført til kjøpskost som vert vurdert til å ikkje avvike vesentleg frå verkeleg verdi av behaldninga pr. 31.12.

14

**FORDRINGAR, ANDRE KORTSIKTIGE Plasseringar og KORTSIKTIG GJELD**

Beløp i 1000 kr

Type fordring	2014	2013
Kundefordringar	143 886	149 914
Andre fordringar	21 638	26 889
Elsertifikat	11 804	12 977
<b>Sum fordringer</b>	<b>177 328</b>	<b>189 780</b>

Beløp i 1000 kr

Endring i avsetning for tap	2014	2013
IB Avsetning for tap	760	725
Årets avsetning til tap på krav	0	60
Reversert avsetning tap tidligare år	0	25
UB Avsetning tap	760	760
<b>Konstaterte tap i år *)</b>	<b>643</b>	<b>493</b>

\*) Konstaterte tap i løpet av året vert bokført som ein reduksjon av kundefordringar.

Endring i tap og konstaterte tap er totalt kostnadsført med 0,6 MNOK i 2014.

Tap på kundefordringar er klassifisert som andre driftskostnader i resultatrekneskapet.

Kredittrisiko og valutarisiko er nærare omtalt i note 3.

Kortsiktig gjeld	2014	2013
Kortsiktig del av langsiktig gjeld	206 000	0
Rentebærande kortsiktig gjeld	217 081	417 081
Skuldige offentlege avgifter med meir	62 117	50 429
Anna kortsiktig gjeld	34 727	27 066
<b>Sum anna rentefri gjeld</b>	<b>96 844</b>	<b>77 495</b>

## 15

**BANKINNSKOT, KONTANTAR**

Beløp i 1 000 kr	2014	2013
Kontantar og bankinnskot	361 979	175 440
<b>Sum</b>	<b>361 979</b>	<b>175 440</b>

Av dette er 8,1 mill. kroner bundne skattetreksmidlar for konsernet. På depotkonto i SFE Produksjon AS er 45,8 mill. kroner bunde til fordel for NordPool Spot, NASDAQ OMX Commodities og Statnett.

SFE har organisert bankkontoane sine i ein konsernkonto.

Konsernet har ein kassekreditt på 100 mill. kroner som er unytta pr. 31.12.2014.

## 16

**AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON MED MEIR**

Aksjonærer 31.12.2014	A-Aksjar	B-Aksjar	Sum aksjar	Sum pålydande	Eigar-del
Sogn og Fjordane fylkeskommune	2 373 936	1 186 966	3 560 902	356 090 200	48,15 %
BKK AS	1 900 275	950 138	2 850 413	285 041 300	38,54 %
Flora kommune	222 421	111 211	333 632	33 363 200	4,51 %
Gloppen kommune	1 341	670	2 011	201 100	0,03 %
Gloppen Energi AS	164 296	82 148	246 444	24 644 400	3,33 %
Bremanger kommune	118 383	59 192	177 575	17 757 500	2,40 %
Askvoll kommune	70 860	35 430	106 290	10 629 000	1,44 %
Selje kommune	68 398	34 201	102 599	10 259 900	1,39 %
Eid kommune	7 135	3 568	10 703	1 070 300	0,14 %
Naustdal kommune	3 690	1 846	5 536	553 600	0,07 %
<b>Totalt</b>	<b>4 930 735</b>	<b>2 465 370</b>	<b>7 396 105</b>	<b>739 610 500</b>	

A-aksjane kan berre eigast av aktørar som kan definerast som offentlege etter industrikonsesjonslova.

Forøvrig er det ingen skilnader mellom A og B-aksjane

Resultat pr. aksje	2014	2013
Årsresultat	418 564 440	91 921 747
Herav minoritet	-86 797 093	-7 513 890
Herav SFE	505 361 533	99 435 637
Tal aksjar	7 396 105	7 396 105
Resultat i kroner for den del som gjeld selskapet sine aksjonærer (A og B aksjar)	68,32	13,44

Utbetalt og forslått utbytte	Beløp pr. aksje	Sum utbytte
Utbetalt ordinært utbytte for 2013	13,60	100 587 028

For 2014 er det foreslått eit utbytte på kr. 10,47 pr. aksje, til saman kr. 77.437.219.

## AVSETNINGAR, USIKRE FORPLIKTINGAR OG BETINGA EIGEDLAR

### Avsetningar

Beløp i 1 000 kr

	2014	2013
<b>Langsiktige avsetningar</b>		
Pensjonsforplikting	178 218	90 394
Utsett skatt forplikting grunnrenteskatt	451 623	431 373
Utsett skatt forplikting alminneleg inntekt	467 281	535 833
Andre avsetningar for forpliktingar	22 088	14 317
<b>Sum langsiktige avsetningar for forpliktingar rekneskapsført</b>	<b>1 119 211</b>	<b>1 071 917</b>

Pensjonsforpliktingar er nærare omtalt i note 19.

Utsett skatt er nærare omtalt i note 25.

### Andre avsetningar for forpliktingar er:

Beløp i 1000 kr

	2014	2013
Kapitaliserte verdiar ikkje utbygde vassdrag	21 177	14 217
Anna forplikting	911	100
<b>Sum avsetning for forpliktingar</b>	<b>22 088</b>	<b>14 317</b>

Under forpliktingar inngår kapitalisert verdi på evigvarande godtgjersler knytt til ikkje utbygde vassdrag slik som dette:

Vassdrag	Kapitalisert verdi
Gaularvassdraget	18 157
Gjengedalsvassdraget	3 020

SFE Produksjon leverer frikraft til 77 grunneigarar i Gaular- og 29 grunneigarar i Gjengedalsvassdraget. Dette representerer ein årleg kostnad på i storleiksorden 1,5 mill. Ved berekning av kapitaliserte verdiar er det lagt til grunn marknadsprisar på kraft og nettleige og ei diskonteringsrente på 2,4%.

For Gjengedalsvassdraget er det forutset at det vert gjennomført ei kraftutbygging innan 2023 slik at godtgjersla er nedkapitalisert til og med 2022. For Gaularvassdraget er det lagt til grunn utbygging av to mikrokraftverk innan 2020, og to til innan 2025 som vil gje inntekter gjennom tilbakeleige av fallrettar. Dette kjem i tillegg til allereie utbygde mikrokraftverk. Dersom det ikkje vert gjeve nødvendig konsesjon for kraftutbygging i Gjengedal eller vassrettane i Gaularvassdraget ikkje kan utnyttast vil dette påverke kapitalisert verdi av frikraftforpliktingane vesentleg. Det kan då vere tale om ei fleirdobling av forpliktingane. Sjå note 4 for ytterligare informasjon.

### Betinga eigedel:

Meir-/mindreinntekt nettverksemd, utgåande saldo (ikkje rekneskapsført)	2014	2013
Akkumulert mindreinntekt overført til seinare år	54 679	62 965
Akkumulert meirinntekt overført til seinare år	0	0
<b>Netto meirinntekt(+)/mindreinntekt(-)</b>	<b>54 679</b>	<b>62 965</b>

Nettverksemda blir regulert av myndighetene ved at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fastset årlege inntektsrammer for kvart selskap. Kvart år bereknar ein avviket mellom faktiske tariffinntekter og årleg inntektsramme i form av ei meir-/mindreinntekt. Akkumulert meir-/mindreinntekt (saldo) vert ikkje rekneskapsført etter IFRS.

Dersom fakturert beløp er lågare enn inntektsramma oppstår det ei mindreinntekt og dersom fakturert beløp er høgare oppstår det ei meirinntekt.

Inntektsføring i rekneskapet er etter faktisk fakturering. Akkumulert meir-/mindreinntekt som vil bli rekneskapsført i framtidige periodar er vist i tabellen over.

## RENTEBÆRANDE GJELD OG STYRING AV KAPITALSTRUKTUR

SFE har konsernkontoavtale med Danske Bank som inkluderer kassakreditt og trekkrett samt garantiar ovanfor Nasdaq OMX Commodities, NordPool Spot, Statnett og Statkraft (Elsam/Dong-avtala) i samband med kraftomsetning. Alle konsernselskapa har gjensidig garantert for desse kredittane. SFE har ovanfor Danske Bank, Nordiske Investeringsbanken og i samband med opp- tak av obligasjonsgjeld gjeve negativ pantsettingserklæring. SFE har såleis ikkje eigedelar som er pantsett som tryggleik for gjeld.

Konsernet har gjeld som spesifisert under:

Langsiktige lån:	2014	2013
Obligasjonslån	1 300 000	1 506 000
Gjeld til kredittinstitusjonar	286 000	0
Andre lån	180 551	179 648
<b>Sum langsiktige lån</b>	<b>1 766 551</b>	<b>1 685 648</b>

Kortsiktige lån:	2014	2013
Sertifikatlån	100 000	300 000
Første års avdrag Obligasjonslån reklassifisert fra langsiktige lån	212 600	6 600
Øvrige kortsiktig gjeld	0	0
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>	<b>312 600</b>	<b>306 600</b>

Netto rentebærende lån	2014	2013
Sum langsiktige og kortsiktige lån	2 079 151	1 992 248
Kontanter og bankinnskudd, note 15	-361 979	-175 440
<b>Netto rentebærende lån</b>	<b>1 717 172</b>	<b>1 816 808</b>

### Oversikt obligasjonslån

31.12.2014	Beløp	Rente	Tilhørende renteswap	Kommentar
År 2010-2015	206 000	fast rente 4,85%		
År 2010-2017	400 000	fast rente 5,10%		
År 2011-2018	200 000	3 mnd nibor + 1,15%		
År 2011-2019	250 000	3 mnd nibor + 1,25%	Swapa til fast rente *)	Swapar gjeld 150 mill av lånet
År 2013-2023	300 000	fast rente 4,95%	Swapa til flytande rente **)	Swap gjeld 100 mill. av lånet
År 2014-2016	150 000	3 mnd nibor + 0,65%		
<b>Sum</b>	<b>1 506 000</b>			
1. års avdrag	-206 000			
<b>Sum</b>	<b>1 300 000</b>			

\*) Kontantstrømsikring:

Sikringsdokumentasjon er utarbeida og tilfredsstillar krava til sikringsbokføring. Virkeleg verdi av sikringa er bokført mot eigenkapital, ref note 10. Motposten er ført opp under derivater.

\*\*) Virkeleg verdi sikring

Virkeleg verdi på swapaner er rekneskapsført under derivat. Motpost er rekneskapsført under obligasjonslån.

### OBLIGASJONSLÅN:

Obligasjonslån er ei finansiell forplikting som skal målast til amortisert kost (IAS 39), dvs effektiv renters metode. For fast-rentelån medfører det at den rekneskapsførte verdien av lånet vert sett til summen av neddiskonterte framtidige kontant-strøumar knytt til lånet. Diskonteringsrenta er den opprinnelege berekna effektive renta for lånet. For lån med flytande rente vert renta sett lik pålydande rente redusert for etableringskostnader for lånet. Kostnadane med låneopptaket vert kostnadsført lineært over lånet si løpetid i tillegg til påløpt rente. Effektiv rente metode gir ikkje ein verdi for SFE som avvik vesentleg frå lånet sin pålydande verdi. Pålydande verdi er derfor nytta som amortisert kost verdi i SFE sin balanse.



## ANDRE LÅN:

Under andre lån gruppert som langsiktig gjeld så utgjør eigarlån frå Tafjord og Sognekraft til Svelgen Kraft Holding 175,3 mill. kr. Renter og avdrag på dette lånet blir berre effektuert dersom likviditeten i Svelgen Kraft Holding er tilfredsstillande.

## SERTIFIKATLÅN (KORTSIKTIG LÅN):

Sertifikatlån blir rullert og har løpetid på inntil 1 år. Låna blir klassifisert som kortsiktig gjeld. Renta er etterskotsvis på eit fast beløp i perioden og blir betalt ved forfall. Sertifikatlån er ei finansiell forplikting som skal målast til amortisert kost. Forskjellen mellom pålydane og amortisert kost anser vi som uvesentleg og blir ikkje resultatført. Balanseført verdi på lånet per 31.12.14 er 100 millioner kroner, tilsvarande verkeleg verdi.

## RENTEBERANDE GJELD SPESIFISERT PÅ FORFALLSTIDSPUNKT:

Beløp i 1000 kr

Avdrags-/forfallsstruktur:	2015	2016	2017	2018	2019	Etter 2018
Obligasjonslån	306 000	150 000	400 000	200 000	250 000	300 000
Gjeld til kredittinstitusjonar	0	0	0	14 300	28 600	243 100
Andre lån	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	158 529
<b>Sum renteberande gjeld</b>	<b>312 600</b>	<b>156 600</b>	<b>406 600</b>	<b>220 900</b>	<b>285 200</b>	<b>701 629</b>

Konsernet har i tillegg etablert både ein kassakreditt på 100 mill kr. og trekkrett på 100 mill kr. som sikrar ytterlegare lånekapasitet og tryggleik med omsyn til refinansieringar av både kort og langsiktig gjeld. Trekkretten utløper 22.05.2016. Verken kassakreditten eller trekkretten er trekt på pr 31.12.2014

Beløp i 1000 kr

	Total trekkrett	Trekt	Unytta trekkrett
<b>Långjevar:</b>			
Danske Bank, trekkrett	100 000	0	100 000
Danske Bank, kassakreditt	100 000	0	100 000
<b>Totalt</b>	<b>200 000</b>	<b>0</b>	<b>200 000</b>

## RENTEBYTTEAVTALAR

Rekneskapsførte rentebytteavtalar i innlånsportefølgja pr. 31.12.2014:

Rentebytteavtalar pr. 31.12.2014	Beløp (mill. kr)	SFE mottek	SFE betalar	Rekneskapsprinsipp
2010-2015	100	6 mnd Nibor	3,54 %	Virkeleg verdi
2010-2020	100	6 mnd Nibor	3,69 %	Virkeleg verdi
2011-2018	100	6 mnd Nibor	3,59 %	Virkeleg verdi
2011-2019	100	3 mnd Nibor +132 punkt	4,80 %	Kontantstrømssikring
2012-2019	50	3 mnd Nibor	2,64 %	Kontantstrømssikring
2013-2023	100	4,95 %	3 mnd Nibor + 145 punkt	Verdisikring
2013-2016	200	3 mnd Nibor +107 punkt	5 år swap (CMS)	Virkeleg verdi

# 19

## PENSJONSKOSTNADER OG – FORPLIKTINGAR YTELSESPLAN I SIKRA ORDNING

SFE si pensjonsordning omfattar i alt 248 tilsette og 145 pensjonistar. Sogn og Fjordane Energi AS (SFE) og dotterselskapa har kollektiv pensjonsordning i BKK Pensjonskasse. Pensjonsordninga er ein bruttoordning tilsvarande offentlege ordningar. Den gir dei tilsette ein bestemt framtidig pensjonsytelse basert på talet på oppteningsår og lønsnivået ved pensjonsalder.

Ytelsesplanen omfattar alders-, uføre- etterlatte- og barnepensjon. Alderspensjonen utgjør ved full opptening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12G. Alle født i 1953 eller seinare vil få pensjonen sin levealdersjustert, noko som kan føre til ei pensjonsutbetaling som er mindre enn 66 % av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen vert regulert i samsvar med regelverket for offentlig pensjon. Ordninga vert finansiert ved at medlemmane betalar 2 % av pensjonsgrunnlaget. Øvrig pensjonspremie vert dekkja av SFE.

## YTELSEPLAN I USIKRA ORDNINGAR

Dei usikra ordningane omfattar AFP og driftspensjonsordningar for tilsette med løn over 12G. Desse er presentert samla under kategorien usikra ordningar. "Gammel AFP" hvor SFE finansierer 25 % av pensjonane vert avslutta i 2015. Deretter vil SFE finansiere 100 % av AFP- utbetalingane.

## AKTUARIELLE BEREKNINGAR

Pensjonskostnaden for 2014 er berekna i samsvar med revidert IAS 19. Det vil seie at estimatavvik umiddelbart vert amortisert og ført mot utvida resultat SFE konsern. Aktuarberekningane er utført av aktuarer i Gabler AS som administrerer BKK Pensjonskasse.

## PLANENDRINGAR

I aktuarberekninga for 2014 er det tatt omsyn til levealdersjustering for årskulla født etter 1953, individuell garanti for dei som er født i 1958 eller tidligare og ny berekning av uførepensjon. Levealdersjustering innebærer ein reduksjon i alderspensjonen fra folketrygda. Ein slik reduksjon må det og tas omsyn til i tenestepensjonen slik at denne ikkje kompenserar for reduksjon i yting frå folketrygda.

Individuell garanti er ein garanti som delvis skjermar dei som er født i 1958 eller tidligare frå effekten av levealdersjusteringen.

Ny metode for berekning av uførepensjon vert innført frå 1.1. 2015, men er tatt omsyn til i berekningane for 2014. Endringa vil generelt medføre ein reduksjon i pensjonsforpliktinga.

Desse tre planendringane påverkar konsernet sin pensjonskostnad for 2014. Levealdersjustering og endring i uførepensjon medfører at pensjonskostnaden for sikra ordning vert redusert med 20,7 MNOK. Individuell garanti øker pensjonskostnaden for usikra ordning med 6,9 MNOK.

## ØKONOMISKE FØRETSETNADER

SFE har vurdert at marknaden for obligasjonar med fortrinnsrett (OMF) tilfredsstiller krava i IAS 19.83. til foretaksobligasjonar med høg kvalitet og velfungerande marknad.

Per 31.12.2014 har SFE nytta ei diskonteringsrente på 2,4 % som er 0,1 % høgare enn den endelege tilrådinga frå Norsk Regnskapsstiftelse. Det gir isolert ei lågare forplikting for SFE. På den andre sida er forventta langsiktig løns- og pensjonsvekst satt 0,5 % høgare i SFE enn den endelege tilrådinga. Det gir ei høgare forplikting for SFE. Totalt vil desse verknadane oppveie kvarandre og nettoeffekten er ikkje vurdert å vere vesentleg.

Det er utarbeidd ei sensitivitetsanalyse som viser konsekvensane for pensjonskostnaden og -forpliktinga av å endre dei viktigste parameterane. Resultatet er presentert i ein tabell. Endringa i kostnad gjelde pensjonskostnad i 2015 medan endring i forplikting gjeld per 31.12.2014.

tall i 1 000 kr

SFE TOTAL	Endring diskonteringsrente		Endring lønn	
Sensitivitetsanalyse	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Endring kostnad	-5 358	7 760	4 861	-3 481
Endring forpliktelse	-81 039	112 279	48 630	-33 189
	Endring G		Endring avgang	
Sensitivitetsanalyse	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Endring kostnad	2 771	-1 874	-68	41
Endring forpliktelse	64 599	-45 676	2 530	1 094

## DEMOGRAFISKE FØRETSETNADER

### GAP07

SFE har i pensjonsberegninga i ei årrekke nytta Gabler sitt dynamiske dødelighetsgrunnlag, GAP07. I samband med at Finanstilsynet innførte K2013 som dødelighetsgrunnlag for forsikringsordningar vurderte Gabler GAP07 mot faktisk observert dødelighet i medlemsbestanden. Berekningane underbygger at GAP07 er eit forventningsrett dynamisk dødelighetsgrunnlag i forhold til krav i Norsk Regnskapsstiftelse si tilråding for pensjonsføresetnader.

### KURVA REALLØNSVEKST

Forventa lønsvekst lagt til grunn i SFE sine pensjonsberegningar er bygd på Gabler sin regresjonsmodell. Modellen nyttar alder som ein forklaringsvariabel for utvikling i realløn til arbeidstakarar. Samanhengen mellom alder og utvikling i realløn kan forklarast med anna med at dei unge gjer fleire lønshopp enn dei eldre arbeidstakarane.

Basert på historiske bestandsdata i pensjonskassa er det utleda ei tilpassa lønskurve som viser at den gjennomsnittlege reallønsveksten for tilsette i SFE er fallande med alder. Kurva vert lagt til grunn for den aktuarielle berekninga.

Berekinga viser at kurva lønsvekst gir lavare pensjonsforplikting enn lineær lønskurve.

### PENSJONSMIDLAR I BKK PENSJONSKASSE

BKK Pensjonskasse fekk ei avkastning i 2014 på 7,9 prosent (251 MNOK) mot ein indeksavkastning på 7,4 prosent. Meiravkastninga vart 16 MNOK i forhold til indeks. Aksjeeksponeringa er 38,2 prosent, mens bufferkapitalen er 526 MNOK som er 60 MNOK meir enn ved førre årsskifte. Samla tapspotensial med korrelasjon er berekna til 67 prosent av bufferkapitalen og vert vurdert til å vere ein akseptabel risikosituasjon. Forvaltningskapitalen var 3 447 MNOK. I 2014 betalte SFE halv premie til pensjonskassen.

### RISIKOVURDERING AV YTELSESBASERT ORDNING

Gjennom ytelsesbaserte ordningar er konsernet påverka av ei rekke risikoar som følgje av usikkerheit i føresetnader og framtidig utvikling. Dei mest sentrale risikoane er omtalt under:

#### FORVENTA LEVETID

Konsernet har påtatt seg ei forplikting til å utbetale pensjon for dei tilsette livet ut. Auke i forventa levealder blant medlemmane medfører ei auka forplikting for selskapet.

#### RISIKO KNYTT TIL AVKASTNING

Konsernet vert påverka ved ei endring i faktisk avkastning på pensjonsmidlane som vil medføre endring i netto forplikting.

#### RISIKO KNYTT TIL INFLASJON- OG LØNSVEKST

Konsernet si pensjonsforplikting har risiko knytta til både inflasjon og lønsutvikling, sjølv om lønsutviklinga er nært knytta til inflasjon. Høgare inflasjon og lønsutvikling enn kva som er lagt til grunn i pensjonsberegninga, medfører auka forplikting for konsernet.

#### LÅGT RENTENIVÅ.

Ved neddiskontering av pensjonsutbetalingar nyttar ein marknadsrenter. Generelt lågt eller fallande rentenivå aukar brutto pensjonsforplikting for konsernet medan aukande rentenivå reduserar forpliktinga.

Følgjande føresetnader er brukt i berekningane:

	2014	2013
Årleg avkastning	2,40 %	4,10 %
Diskonteringsrente	2,40 %	4,10 %
Årleg lønsvekst	3,25 %	3,75 %
Årleg vekst G-beløp	3,00 %	3,50 %
Regulering av løpande pensjonar	2,25 %	2,75 %
AFP-uttak	30% ved 62 år	30% ved 62 år
Demografiske føresetnader	GAP07/173	GAP07/173
Frivillig avgang	Før 45 år: 4,5% 45-60 år: 2,0% Etter 60 år: 0 %	Før 45 år: 4,5% 45-60 år: 2,0% Etter 60 år: 0 %

## PUNKT C UNDER FOR KONSERN:

Endring i netto pensjonsforpliktning, inkluderer ikkje pensjonsordning for nokre tilsette i SFE Produksjon AS som har innskotsbasert pensjonsordning.

### Pensjonskostnader - midlar og forpliktelsar

Beløp i 1000 kr

A. Pensjonskostnad	Sikra ordning	Usikra ordning	Samla 2014	Samla 2013
Årets pensjonsopptening	14 806	1 601	16 407	23 998
Arbeidsgiveravgift av årets opptening	1 591	173	1 764	2 568
Rentekostnad på pensjonsforpliktinga	15 260	1 086	16 345	11 608
Forventa avkastning på pensjonsmidlane	(12 580)		(12 580)	(6 371)
Resultatført planendring	(27 697)	6 982	(20 715)	
Administrasjonskostnader	594		594	502
Medlemsinnskot				(7 022)
<b>Total pensjonskostnad</b>	<b>(8 026)</b>	<b>9 841</b>	<b>1 815</b>	<b>25 284</b>

### B. Balanseført pensjonsforpliktning

Brutto pensjonsforpliktning ved periodens slutt	475 485	39 811	515 296	396 454
Midlar ved periodens slutt	337 078		337 078	306 061
<b>Balanseført pensjonsforpliktning inkl arb.g.avgift</b>	<b>138 407</b>	<b>39 811</b>	<b>178 218</b>	<b>90 393</b>

### C. Endring i netto pensjonsforpliktning

Pensjonsforpliktning i inngåande balanse	65 570	26 488	92 058	225 902
Resultatført pensjonskostnad	(8 026)	9 841	1 815	25 283
Aktuarielt tap (+), gevinst (-) ført mot utvida resultat	92 866	4 289	97 155	159 358
Innbetalningar inkl. arb.g.avg	(12 002)	(77)	(12 080)	(1 420)
Utbetalt pensjon over drift ekskl. arb.g.avg	0	(729)	(729)	(14)
<b>Balanseført pensjonforpliktning ved slutten av perioden</b>	<b>138 407</b>	<b>39 812</b>	<b>178 219</b>	<b>90 393</b>

	Sikra ordning	Usikra ordning	Sum 2014	Sum 2013
Pensjonsopptening for konsernsjef og konserndirektører	1 135	110	1 245	2 343
<b>Medlemstatistikk</b>				
Aktive medlemmer	248	248		
Pensjonistar	145	4		
Spesifikasjon av planendring				
Levealderjustering og ny uførepensjon	-20,7 MNOK			
Individuell garanti		+6,9 MNOK		

## DRIFTSINNTEKTER

Beløp i 1000 kr

	2014	2013
Sal av kraft	782 893	971 088
Sal av overføringstenester	273 720	294 210
Andre driftsinntekter	56 326	49 694
Salsvinst medeigardel i kraftverk	507 301	0
<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>1 620 240</b>	<b>1 314 992</b>

## LØNSKOSTNADER, TAL TILSETTE, GODTGJERINGAR M.M.

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Løn	162 343	150 568
Arbeidsgjevaravgift	22 352	16 920
Pensjonskostnader	3 411	23 913
Andre ytingar	5 744	8 310
<b>Sum brutto lønskostnader</b>	<b>193 850</b>	<b>199 711</b>
Aktivering av egne tilverka driftsmiddel	-69 811	-46 861
<b>Sum</b>	<b>124 039</b>	<b>152 850</b>

Tal årsverk	257	250
Tal menn	215	207
Tal kvinner	42	43

### Ytingar til leiande tilsette:

Beløp i 1000 kr	Løn	Pensjons Utgifter	Anna godtgjering	Sum
Konsernsjef Terje Gjengedal	1 842	305	186	2 333
Konserndir.for Strategi og utvikling Erling Sande	962	93	100	1 155
Konserndir. for Nett Asgeir Aase	1 273	285	50	1 608
Konserndir. for Økonomi- og finans Martin Holvik	1 071	118	68	1 257
Konserndir. for Produksjon Ola Lingaas	1 230	396	19	1 645
Konserndir. for Kraft Bjarne Dybvik	1 173	319	164	1 656
Konserndir. for Kommunikasjon Kai Petter Sårheim	1 090	90	11	1 191
Konserndir. for HR og organisasjon Ole Bent Søreide	1 059	150	72	1 281

### Ytingar til konsernstyret

Beløp i 1000 kr	Styre-godtgjersle	Anna godtgjering	Sum
Styrelsiar Per Atle Kjøllesdal	141	43	184
Nestleiar Birger C. Schönberg	0	0	0
Arvid Lillehauge	67	2	69
Kristin Linnerud	67	0	67
Olin Johanne Henden	67	2	69
Bengt Solheim-Olsen	67	2	69
Oddmund Årdal	67	0	67
Geir Magne Evebø	67	0	67
Kjell Asle Bakkebø	67	0	67

Styregodtgjersla Birger C. Schönberg har rett til skal utbetalast til Schönberg sin arbeidsgjevar. Overfor styret føreligg det ingen forplikningar utover ordinært styrehonorar. Konsernsjefen er tilsett på fastløn, har fri bil, og utan noko avtale om bonus. Dei øvrige leiande tilsette har bilordning vurdert etter behov, og same avtale om bonus som øvrige tilsette i konsernet. Pensjonsvilkåra er på lik line med andre tilsette, men uavkorta pensjon i høve til 12G. Ingen av dei leiande tilsette har særskilt avtale om godtgjersle ved opphør av arbeidsforholdet, men har høve til å gå over i anna stilling etter 62 år.

Lån og garantiar til fordel for :	NOK 1000	
	Lån	Garantiar
Tilsette i SFE-konsernet	229	0
Adm.dir., aksjeeigarar og medlemmer av styret	0	0
Nærstående til aksjeeigarar og medlemmer av styret	0	0

Lån til tilsette har løpetid utover 1 år.

## 22

## ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	2014	2013
Reparasjoner og vedlikehold	55 007	56 575
Forsikringer	6 414	6 030
Leigekostnader	12 292	7 986
FoU	2 740	238
Andre driftskostnader	66 877	66 331
Tap på krav	643	493
<b>Sum andre driftskostnader</b>	<b>143 973</b>	<b>137 653</b>

SFE er eit 100% offentlig eigd selskap og såleis er ikkje SFE sine kraftstasjonar utsett for heimfall til staten. Gjennom disponering av fallrettar i utbygde og ikkje utbygde vassdrag har SFE teke på seg forpliktingar ved å betale årlege godtgjersler.

Eigedomsskatt er omtalt i note 2 også konsesjononsavgifter er omtalt i note 2. Konsesjonsavgifter vert prisjustert ved første årskifte fem år etter at konsesjonen er gitt og deretter kvart femte år.

## Kostnader til revisor:

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	2014	2013
Revisjonshonorar	951	812
Rådgjevingstenester	143	219
Attestasjonstenester	73	97
Andre tenester utanfor revisjonen	771	346
Tenester frå samarbeidande selskap	150	133
<b>Sum</b>	<b>2 088</b>	<b>1 607</b>

Beløpa over viser godtgjersle til Deloitte AS og samarbeidande selskap for revisjon og revisjonsrelaterte tenester, samt godtgjersle for andre tenester.

## 23

## EIGEDOMSSKATTAR OG AVGIFTER

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	2014	2013
Konsesjons- og tilsynsavgifter	11 518	10 567
Konsesjonspålagde tiltak	1 090	1 560
Erstatningar	948	773
Frikraftutbetalingar	4 079	4 424
+Auke/-Reduksjon i frikraftforpliktingar	6 960	4 071
Eigedomsskatt	35 469	35 907
<b>Sum eigedomsskattar og avgifter</b>	<b>60 064</b>	<b>57 301</b>



## 24

**FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER**

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	2014	2013
Rentekostnader	99 699	115 490
Andre finanskostnader	7 614	-390
Nedskrivning aksjepostar	16 422	14 424
<b>Sum finanskostnader</b>	<b>123 735</b>	<b>129 524</b>

Hovuddelen av rentekostnadene er knytt til offentlig utlagde obligasjonslån og sertifikatlån. For å styre netto rentekostnad nyttar SFE rentederivat som t.d. swap-avtaler. For rentebytteavtaler praktiserer vi sikringsbokføring for den del av våre kontraktar som oppfyller krava etter IFRS. I rekneskapan vert finansielle instrument, som ikkje inngår i sikringsbokføring, vurdert til verkeleg verdi og verdiendringar gjennom rekneskapsperioden vert ført over resultatet.

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	2014	2013
Andre finansinntekter	25 439	17 984
<b>Sum finansinntekter</b>	<b>25 439</b>	<b>17 984</b>

## 25

**SKATTAR**
**25A) GRUNNLAG FOR BEREKNING AV UTSETT SKATT OG BRUKT SKATTESATS**

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige skilnader og underskot til framføring for skatt på alminneleg inntekt:

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	31.12.14	31.12.13
Anleggsmidlar	-510 658	-550 770
Omløpsmidlar	-27 662	-26 030
Pensjonsforplikting	47 167	24 405
Langsiktig gjeld	9 279	385
Kortsiktig gjeld	20 259	19 549
<b>Sum</b>	<b>-461 614</b>	<b>-532 461</b>
Ikkje balanseført utsett skatt	-5 669	-3 373
<b>Netto utsett fordel/gjeld</b>		
<b>i (-) balansen</b>	<b>-467 281</b>	<b>-535 833</b>

Utsett skattefordel er oppført med utgangspunkt i framtidig inntekt.

Midlertidige skilnader knytt til berekning av skattekostnad på grunnrenteinntekt

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	31.12.14	31.12.13
Anleggsmidlar	-461 195	-437 414
Pensjonsforplikting	7 145	2 906
Negativ grunnrenteinntekt	2 428	3 135
<b>Netto utsett fordel/gjeld</b>		
<b>(-) i balansen</b>	<b>-451 623</b>	<b>-431 373</b>

Våre estimat viser at Mel kraftverk har opparbeid så stor negativ grunnrenteinntekt til framføring at kraftverket i overskueleg framtid ikkje vil kome i posisjon for betalbar grunnrenteskatt. Dette kraftverket vert derfor sett bort frå ved berekning av utsett skatt grunnrente.

Kraftstasjonane Øvre Markevatn, Nedre Markevatn, Oslandsbotn, Stongfjorden, Skorge Trysilfossen, Evebøfossen, Dauremål, Bjørndalen, Sværen, Fossekallen og Straumane er under 5.500 kVA installert merkeyting som er grensa for illegging av grunnrenteskatt. Av denne grunn har vi ikkje balanseført utsett skatt grunnrente for desse kraftverka.

Kraftverka som det vert rekna utsett grunnrenteskatt på er Åskåra I, Åskåra II, Eidsfossen, Sagefossen, Skogheim, Øksenelvane og Svelgen I til IV. Dette er kraftverk som anten er i betalbar posisjon for grunnrenteskatt eller som er venta å kome i slik posisjon i løpet av 10 år.

## 25B) SPESIFIKASJON AV SKATTEKOSTNADEN

Beløp i 1000 kr

Skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt	Konsern	
	2014	2013
Årets betalbare skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt	47 133	68 996
Betalbar skatt ført som anleggsmiddel	-5 075	0
Brukt framførbart underskot	-629	0
For mykje/lite avsett skatt tidlegare år	1 989	5 866
Korreksjon tidligare år	-12 691	0
Nedskriving anleggsmiddel	-1 350	0
Endring utsett skattefordel alminneleg inntekt	-5 489	52 831
Endring utsett skatt ført direkte mot EK (pensjon)	23 735	-48 642
<b>Perioden sin skattekostnad på alm. inntekt/naturressursskatt</b>	<b>47 619</b>	<b>79 051</b>

### Grunnrenteskatt

Årets betalbare skatt på grunnrenteinntekt	61 640	78 562
Betalbar skatt ført som anleggsmiddel	-5 960	0
Endring utsett skattefordel grunnrenteinntekt	-11 726	5 144
For mykje/lite avsett skattekostnad frå tidlegare år	-2 188	-1 587
Korreksjon tidligare år	13 251	0
Endring utsett grunnrenteskatt direkte mot EK (pensjon)	4 216	-5 929
<b>Perioden sin skattekostnad på grunnrenteinntekt</b>	<b>59 233</b>	<b>76 190</b>
<b>Perioden sin totale skattekostnad</b>	<b>106 852</b>	<b>155 241</b>

## 25C) SPESIFIKASJON AV BETALBAR SKATT I BALANSEN

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	2014	2013
Betalbar skatt på årets alm.inntekt	46 323	69 115
Effekt av Skattefunn	-159	0
Naturressursskatt til framføring	-80	-47
Betalbar grunnrenteskatt	61 639	78 562
<b>Skuldig betalbar skatt i balansen</b>	<b>107 723</b>	<b>147 630</b>

Selskapa SFE Produksjon, Firdakraft og Svelgen Kraft har motteke brev frå skatteetaten, der selskapa vart varsla at det kan bli tatt opp endringssak knytt til grunnrenteskatt for 2010 og 2011. Mogeleg endring i grunnrenteskatt er 20 mill.kr. Det er gjort rekneskapsmessig avsetjing med 13 mill kr knytt til desse forholda.

Selskapet Svelgen Kraft Holding mottok 26.11.2012 varsel frå skatteetaten om endring av likning for 2010. Det vart sendt motsvar på dette 31.01.2013 der selskapet motset seg endring. I brev 14.01.2015 seier Skatt Vest at dei sender saka over til Skattedirektoratet. Mogeleg auke i skattekostnad er 22 mill kr. Det er ikkje gjort rekneskapsmessig avsetjing for denne mogelege kostnaden.

**Utsatt skatt ført over Oppstilling sum innrekna kostnader og inntekter SFE konsern (OCI)**

Beløp i 1000 kr	Konsern	
	2014	2013
Kontantstrøm rentebytteavtaler	-1 485	120
Estimatavvik pensjonar	-16 527	30 918
Sum utsatt skatt ført over OCI	-18 012	31 038

**26**

**MELLOMVERANDE OG TRANSAKSJONAR MELLOM NÆRSTÅANDE PARTAR**

Konsernet har desse transaksjonane med nærstående partar:

Transaksjon		2014	2013	Vilkår
Leige kraftstasjonar	eigar	3 316	3 316	Forskotsbetalt 20 års leige i 1995
Kjøp konsulenttenester	eigar	3 706	908	Marknadspris

**27**

**PANTSETJINGAR OG GARANTJAR**

Konsernkontoavtale inngått med Danske Bank inkluderer kassakreditt og trekkrett samt garantiar ovanfor Nasdaq OMX Commodities, NordPool Spot, Statnett og Statkraft (Elsam/Dong-avtala) i samband med kraftomsetning. Alle konsernselskapa har gjensidig garantert for desse kredittane. SFE har overfor Danske Bank, Nordiske Investeringsbanken og i samband med optak av obligasjonsgjeld gjeve negativ pantsettingserklæring. SFE har såleis ikkje eigedelar som er pantsett som tryggleik for gjeld.

**28**

**KONSESJONAR**

NVE har etter heimel i lov av 29. juni 1990 (energilova) gjeve SFE Nett AS konsesjon til omsetting av elektrisk energi (omsettingskonsesjon) fram til 31.12.2018. SFE Nett har i tillegg anleggskonsesjonar og områdekonsesjonar i selskapet sitt forsyningsområde. Områdekonsesjon gjeld til 01.01.2016. Hovuddelen av SFE sine anleggskonsesjonar er gyldige til 01.01.2016. Slike konsesjonar vert likevel handsama fortløpande, og dei nyaste konsesjonane har fått gyldighet på 30 år.

**29**

**HEIMFALLSRETT**

Etter industrikonsesjonslova, lov av 14. desember 1917 nr 16, er SFE ein offentleg eigar som kan få evigvarande konsesjonar. Ein offentleg eigar er i denne samanheng eit selskap der minst 2/3 av kapitalen direkte eller indirekte er eigd av stat, kommunar eller fylkeskommunar. Som offentlege eigarar er SFE Produksjon AS, Firdakraft AS og Svelgen Kraft AS gitt evigvarande konsesjonar.

## SELSKAP SOM INNGÅR I KONSOLIDERINGA

*Beløp i 1000 kr*

	Forretnings- kontor	Eigardel/ stemmeandel SFE
Sogn og Fjordane Energi AS	Sandane	100 %
SFE Kraft AS	Sandane	100 %
SFE Nett AS	Flora	100 %
SFE Produksjon AS	Sandane	100 %
Firdakraft AS	Sandane	100 %
Svelgen Kraft Holding AS	Sandane	56 %
Svelgen Kraft AS	Sandane	56 %
Vestavind Kraft AS	Sandane	56 %
Bremangerlandet Vindpark AS	Sandane	56 %
Lutelandet Energipark AS	Sandane	56 %
Sværen Kraft AS	Sandane	100 %
Energilab Sogn og Fjordane AS	Førde	100 %

# RESULTATREKNESKAP

## SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

Beløp i 1000 kr

	Notar	2014	2013
<b>DRIFTSINNTEKTER:</b>			
Andre driftsinntekter	2	70 104	59 861
<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>		<b>70 104</b>	<b>59 861</b>
<b>DRIFTSKOSTNADER:</b>			
Løn og sosiale kostnader	3	34 434	37 505
Avskrivningar	8	5 433	5 223
Eigedomsskatt/avgifter	5	254	259
Andre driftskostnader	3,4	22 564	22 084
<b>SUM DRIFTSKOSTNADER</b>		<b>62 685</b>	<b>65 071</b>
<b>DRIFTSRESULTAT</b>		<b>7 420</b>	<b>-5 210</b>
<b>FINANSIELLE POSTAR:</b>			
Inntekt på investering i dotterselskap	9	529 177	172 670
Inntekt på investering i tilknytt selskap	9	5 457	3 502
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	6	66 445	74 174
Anna renteinntekt	6	8 775	7 897
Anna finansinntekt	6	296	333
Nedskrivning av finansielle egedelar	9	12 059	5 527
Rentekostnad til foretak i samme konsern	6	5 704	5 843
Anna rentekostnad	6	88 878	92 940
<b>NETTO FINANSKOSTNAD</b>		<b>503 510</b>	<b>154 266</b>
<b>RESULTAT FØR SKATT</b>		<b>510 929</b>	<b>149 055</b>
Overskotsskatt	7	-2 601	47 359
<b>RESULTAT ETTER SKATT</b>		<b>513 530</b>	<b>101 696</b>
<b>OVERFØRINGAR:</b>			
Avsatt til utbytte	17	77 437	100 587
Avsatt til anna eigenkapital		328 786	127 606
Overført fond for vurderingsforskjellar		107 306	-126 497
<b>SUM OVERFØRINGAR</b>		<b>513 530</b>	<b>101 696</b>

# BALANSE 31.12.2014

## SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

### EIGEDELAR

Beløp i 1000 kr

	Note	31.12.14	31.12.13
<b>IMMATERIELLE EIGEDELAR</b>			
Utsatt skattefordel	7	5 265	2 423
<b>Sum immaterielle eigedelar</b>		<b>5 265</b>	<b>2 423</b>
<b>VARIGE DRIFTSMIDLAR</b>			
Tomtar, bygningar o.a. fast eigedom	8	74 705	68 765
Diverse anleggsaktiva	8	11 223	8 120
Prosjekt under arbeid	8	585	476
<b>Sum varige driftsmidler</b>		<b>86 513</b>	<b>77 362</b>
<b>FINANSIELLE DRIFTSMIDLAR</b>			
Investeringar i datterselskap	9	1 276 484	1 387 455
Lån til foretak i same konsern	11	1 676 468	1 584 868
Investeringar i tilknyttta selskap	9	21 492	17 828
Investeringar i aksjar og andelar	9	11 777	21 662
Obligasjonar og andre fordringar	10	21 643	22 191
<b>Sum finansielle anleggsmidler</b>		<b>3 007 864</b>	<b>3 034 003</b>
<b>SUM ANLEGGSMIDLAR</b>		<b>3 099 642</b>	<b>3 113 789</b>
<b>FORDRINGAR</b>			
Kundefordringar	11	425	366
Andre kortsiktige fordringar	11	660 725	221 174
<b>Sum fordringar</b>		<b>661 151</b>	<b>221 540</b>
<b>INVESTERINGAR</b>			
Bankinnskot, kontantar	13	257 277	78 661
<b>SUM OMLAUPSMIDLAR</b>		<b>918 428</b>	<b>300 202</b>
<b>SUM EIGEDELAR</b>		<b>4 018 070</b>	<b>3 413 990</b>



# BALANSE 31.12.2014

## SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

### GJELD OG EIGENKAPITAL

Beløp i 1000 kr

	Note	31.12.14	31.12.13
<b>INNSKOTEN EIGENKAPITAL</b>			
Aksjekapital	14, 15	739 611	739 611
Overkurs	14	59 588	59 588
<b>Sum innskoten egenkapital</b>		<b>799 199</b>	<b>799 199</b>

### OPPTENT EIGENKAPITAL

Fond for vurderingsforskjellar	14	70 279	177 585
Anna egenkapital	14	686 930	204 190
<b>Sum opptent egenkapital</b>		<b>757 208</b>	<b>381 774</b>

<b>SUM EIGENKAPITAL</b>		<b>1 556 407</b>	<b>1 180 973</b>
-------------------------	--	------------------	------------------

### GJELD

Avsetning for forpliktingar			
Pensjonsforpliktingar	16	30 189	18 420
<b>Sum avsetning for forpliktingar</b>		<b>30 189</b>	<b>18 420</b>

### ANNA LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonslån	17, 18	1 792 000	1 506 000
Gjeld til selskap i same konsern	17	100 000	100 000
<b>Sum anna langsiktig gjeld</b>		<b>1 892 000</b>	<b>1 606 000</b>

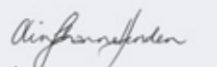
### KORTSIKTIG GJELD

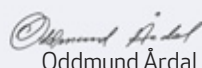
Sertifikatlån/gjeld til kredittinstitusjoner		100 000	300 000
Leverandørgjeld	11	4 321	3 110
Betalbar skatt	7	29 641	48 333
Skuldig offentlege avgifter		1 313	1 694
Utbytte		77 437	100 587
Anna kortsiktig gjeld		326 761	154 873
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>		<b>539 474</b>	<b>608 597</b>


<b>SUM GJELD</b>		<b>2 461 663</b>	<b>2 233 017</b>
------------------	--	------------------	------------------


<b>SUM GJELD OG EIGENKAPITAL</b>		<b>4 018 070</b>	<b>3 413 990</b>
----------------------------------	--	------------------	------------------

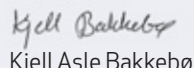
  
Per Atle Kjøllesdal  
styreleiar

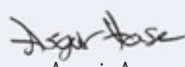
  
Olin Johanne Henden  
styremedlem


  
Oddmund Årdal  
styremedlem


  
Birger C. Schönberg  
nestleiar

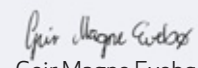
  
Kristin Linnerud  
styremedlem

  
Kjell Asle Bakkebo  
styremedlem

  
Asgeir Aase  
konsernsjef

  
Arvid Lillehaug  
styremedlem

  
Bengt Solheim Olsen  
styremedlem

  
Geir Magne Evebø  
styremedlem

# KONTANTSTRAUMANALYSE

## SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

	2014	2013
<b>KONTANTSTRAUM FRÅ OPERASJONELLE AKTIVITETAR:</b>		
Ordinært resultat før skattekostnad	510 929	149 055
Betalte skattar i perioden	-48 333	-22 640
Avskrivningar	5 433	5 223
Kostnad(+)/Inntekt (-) frå invest i datterselskap utan kontanteff	-529 177	-172 670
Kostnad(+)/Inntekt (-) frå invest i tilknytt selskap utan kontanteff	-3 664	-3 502
Gevinst(-)/Tap(+) ved sal av aksjar og driftsmidler	74	1 045
Nedskrivning av aksjar	11 985	4 510
Endring i kundefordringar	-59	268
Endring i leverandørgjeld	1 211	413
Endring i pensjonsforpliktingar	-344	5 513
Endring i andre tidsavgrensingspostar	163 959	21 242
<b>NETTO KONTANTSTRAUM FRÅ OPERASJONELLE AKTIVITETAR</b>	<b>112 014</b>	<b>-11 542</b>
<b>KONTANTSTRAUM FRÅ INVESTERINGSAKTIVITETAR:</b>		
Utbetalningar ved kjøp/tilverking av varige driftsmiddel	-14 584	-3 064
Innbetalningar ved sal av varige driftsmidler	0	135
Innbetaling ved sal av aksjar, andelar eller tilbakebetaling av kapital	0	424 832
Utbetalningar ved kjøp av aksjar og andelar i andre foretak	-2 175	-476
Utbetaling ved utlån	-200 000	-401 000
Innbetaling frå utlån	100 548	1 030
Innbetaling av avdrag frå døtrer	8 400	8 400
<b>NETTO KONTANTSTRAUM FRÅ INVESTERINGSAKTIVITETAR</b>	<b>-107 811</b>	<b>29 857</b>
<b>KONTANTSTRAUM FRÅ FINANSIERINGSAKTIVITETAR:</b>		
Innbetalningar ved opptak av ny langsiktig gjeld	436 000	400 000
Utbetalningar ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-150 000	-194 000
Innbetaling ved opptak av ny kortsiktig gjeld	200 000	650 000
Utbetaling ved reduksjon av kortsiktig gjeld	-400 000	-850 000
Mottak av konsernbidrag	189 000	92 000
Utbetaling av utbytte	-100 587	-57 690
<b>NETTO KONTANTSTRAUM FRÅ FINANSIERINGSAKTIVITETAR</b>	<b>174 413</b>	<b>40 310</b>
Netto endring i kontantar og ekvivalentar	178 616	58 625
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 1.1	78 661	20 035
Behaldning av kontantar og ekvivalentar 31.12	257 277	78 661

# NOTAR SOGN OG FJORDANE ENERGI AS 2014

1

## REKNESKAPSPRINSIPP

Sogn og Fjordane Energi AS er ført i samsvar med rekneskapslova av 1998 og reglane for god rekneskapskikk i Noreg.

## GRUNNLEGGANDE FORHOLD

Årsrekneskapen for Sogn og Fjordane Energi AS består av resultatrekneskap, balanse, kontantstraumanalyse og noteopplysningar.

Alle interne resultat- og balansepostar som skuldast interne transaksjonar er utlikna. Ved konsolideringa er anskaffelseskostnaden til aksjane i dotterselskapa eliminert mot eigenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Meir- og mindreverdjar av aksjane i dotterselskapa i forhold til bokført eigenkapital i selskapet er i konsernrekneskapen fordelt til dei ulike eige- delane i dotterselskapa og vert avskrive planmessig.

## PRINSIPP FOR INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRING

Inntektsføring i rekneskapen skjer ved levering av varer eller tenester til kunde. Kostnader vert medteke i rekneskapen i den perioden dei påløper. Det er ikkje kostnadsført avsetningar til periodisk vedlikehald.

## HOVUDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV BALANSEPOSTAR

Eignelutar som er bestemt til varig eige eller bruk er klassifisert som anleggsmiddel. Andre eignelutar er klassifisert som omlaupsmidlar. Fordringar som skal tilbakebetalast innan eit år er klassifisert som omløpsmiddel. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarande kriterium lagt til grunn. Anleggsmiddel er vurdert til anskaffingskost, men vert nedskrive til verkeleg verdi når verdifallet ikkje forventast å vere forbigåande. Dersom anleggsmiddelet har avgrensa økonomisk levetid vert det avskrive planmessig over levetida. Ved vurdering av omlaupsmidlar er lågaste verdis prinsipp nytta, slik at omlaupsmidlane er vurdert til lågaste verdi av anskaffingskost og marknadsverdi.

Langsiktig gjeld vert balanseført til pari kurs. Kortsiktig gjeld vert balanseført til motteke beløp på lånetidspunktet, og vert ikkje oppskrive til verkeleg verdi som følgje av renteendring.

Enkelte postar er vurdert etter andre reglar og desse er det gjort greie for nedanfor.

## VARIGE DRIFTSMIDLAR OG AVSKRIVINGAR

Varige driftsmiddel vert avskrive lineært over forventa levetid. Avskrivning vert hovudsakeleg starta året etter investeringsåret. Eigne investeringsarbeid vert aktiverte på driftsmiddelet etter marknadsmessig timesats. Det vert aktivert byggelånsrenter på større investeringar med byggetid på meir enn 6 månadar, medan meir ordinære investeringar ikkje vert aktiverte med byggelånsrenter. Vedlikehaldsutgifter vert kostnadsførte når utgifta vert betalt.

## FORDRINGAR

Kundefordringar og andre fordringar er oppført til pålydande etter frådrag for avsetning til forventa tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av ei individuell vurdering av dei enkelte fordringar. I tillegg er det for andre kundefordringar avsett ein uspesifisert avsetning for å dekke forventa tap.

## AKSJAR I DOTTERSLSKAP

Investeringar i dotterselskap er vurdert etter eigenkapitalmetoden.

## PENSJONAR

Sogn og Fjordane Energi AS rekneskapsfører pensjon i samsvar med IAS 19R slik NRS 6 gir høve til. Årlege estimatavvik vert balanseført mot eigenkapitalen. Estimert pensjonskostnad ved utløpet av forrige rekneskapsår dannar grunnlaget for pensjonskostnaden for neste år. Avvik mellom estimert pensjonskostnad og faktisk pensjonskostnad vert balanseført direkte mot eigenkapitalen saman med aktuarielle gevinstar og tap i perioden. Ved rekneskapsføring av pensjon er lineær oppteningsprofil og forventa sluttlønn som oppteningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgjeveravgift er inkludert i tala. Pensjonsmidlane vert vurdert til verkeleg verdi.

## PRINSIPP FOR KONTANTSTRAUMANALYSE

Kontantstraumanalyse er utarbeida med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at ein i analysen tek utgangspunkt i foretaket sitt årsresultat for å kunne presentere kontantstraumar tilført frå henholdsvis ordinær drift, investeringsverksemda og finansieringsverksemda.

## SKATTAR

Overskotsskatt vert berekna etter dei ordinære skattereglane. Skattekostnaden i resultatrekneskapen er samansett av betalbar skatt og endring i utsett skattefordel/skatteforplikting. Betalbar skatt vert berekna på grunnlag av året sitt skattemessige resultat. Utsett skattefordel/skatteforplikting

vert berekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdier. Utsett skatt er rekna etter nominell verdi.

## 2

### ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Mor

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Husleigeinntekter	702	768
Driftsinntekter	2770	2 631
Sal av tenester konserninternt	66 632	56 462
<b>Sum driftsinntekter</b>	<b>70 104</b>	<b>59 861</b>

## 3

### LØNSKOSTNADER, TALL TILSETTE, GODTGJERINGAR M.M.

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Løn	26 368	23 192
Arbeidsgjevaravgift	3 547	2 445
Pensjonskostnader	1 535	5 513
Andre ytingar	4 180	6 823
<b>Sum brutto lønskostnader</b>	<b>35 630</b>	<b>37 973</b>
Aktivering av eigne tilverka driftsmiddel	-1 196	-468
<b>Sum</b>	<b>34 434</b>	<b>37 505</b>

Tal årsverk	35,72	34
Tal menn	20,50	19
Tal kvinner	15,22	15

### YTINGAR TIL LEIANDE TILSETTE:

Beløp i 1000 kr	Løn	Pensjons- utgifter	Anna godtgjering	Sum
Konsernsjef Terje Gjengedal	1 842	305	186	2 333
Konserndir. for Strategi og utvikling Erling Sande	962	93	100	1 155
Konserndir. for Økonomi- og finans Martin Holvik	1 071	118	68	1 257
Konserndir. for Kommunikasjon Kai Petter Sårheim	1 090	90	11	1 191
Konserndir. for HR og organisasjon Ole Bent Søreide	1 059	150	72	1 281

### YTINGAR TIL KONSERNSTYRET

Beløp i 1000 kr	Styre- godtgjersle	Anna godtgjering	Sum
Styreleiar Per Atle Kjøllesdal	141	43	184
Nestleiar Birger C. Schönberg	0	0	0
Arvid Lillehauge	67	2	69
Kristin Linnerud	67	0	67
Olin Johanne Henden	67	2	69
Bengt Solheim-Olsen	67	2	69
Oddmund Årdal	67	0	67
Geir Magne Evebø	67	0	67
Kjell Asle Bakkebø	67	0	67

Styregodtgjersla Birger C. Schönberg har rett til skal utbetalast til Schönberg sin arbeidsgjevar. Overfor styret føreligg det ingen forpliktingar utover ordinært styrehonorar. Konsernsjefen er tilsett på fastløn, har fri bil, og utan noko avtale om bonus. Dei øvrige leiande tilsette har bilordning vurdert etter behov, og same avtale om bonus som øvrige tilsette i konsernet. Pensjonsvilkåra er på lik line med andre tilsette, men uavkorta pensjon i høve til 12G. Ingen av dei leiande tilsette har særskilt avtale om godtgjersle ved opphør av arbeidsforholdet, men har høve til å gå over i anna stilling etter 62 år.

#### KOSTNADER TIL REVISOR:

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Revisjonshonorar	267	157
Rådgjevingstenester	0	26
Attestasjonstenester	19	30
Andre tenester utanfor revisjonen	628	236
Tenester frå samarbeidande selskap	0	0
<b>Sum</b>	<b>914</b>	<b>449</b>

Beløpa over viser godtgjersle til Deloitte AS og samarbeidande selskap for revisjon og revisjonsrelaterte tenester, samt godtgjersle for andre tenester. Kostnadane er utan moms.

## 4

### ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Reparasjonar og vedlikehald	5 629	5 459
Forsikringar	267	313
Leigekostnader	1 742	1 967
Andre driftskostnader	14 926	14 346
<b>Sum andre driftskostnader</b>	<b>22 564</b>	<b>22 084</b>

## 5

### EIGEDOMSSKATT, AVGIFTER OG GODTGJERSLER

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Konsesjons- og tilsynsavgifter	4	10
Eigedomsskatt	250	249
<b>Sum eigedomsskatt, avgifter og godtgjersler</b>	<b>254</b>	<b>259</b>

## 6

### FINANSKOSTNADER OG -INNETEKTER

Hovuddelen av rentekostnadene er knytt til offentlig utlagde obligasjonslån og sertifikatlån. For å styre netto rentekostnad nyttar SFE rentederivat som t.d. swap-avtaler. Rentederivat som ikkje tilfredsstiller krava til sikringsbokføring, vert rekneskapsført til verkeleg verdi over resultatet, medan for rentederivat som tilfredsstiller krava til sikringsbokføring, blir løpande resultat av sikringa bokført saman med rentekostnader for det underliggende sikringsobjektet (lånet). Pr. 31.12.2014 har SFE berre rentederivat som tilfredsstiller krava til sikringsbokføring.

## 7 SKATTAR

### 7A) SKILNAD MELLOM RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD OG ÅRETS SKATTEGRUNNLAG ALMINNELEG INNTEKT

Betalbar skatt i årets skattekostnad knytt til alminneleg inntekt kjem fram slik:

Beløp i 1000 kr	2014	2013
<b>Resultat før skattekostnad</b>	<b>510 929</b>	<b>149 055</b>
Permanente skilnader	10 401	4 760
Inntekt på investering i datterselskap	-529 177	-172 670
Inntekt på investering i tilknytt selskap	-3 664	-2 502
Endring i midlertidige skilnader	293	4 975
Mottatt konsernbidrag	146 000	189 000
Avgitt konsernbidrag	-25 000	0
<b>Grunnlag betalbar skatt</b>	<b>109 783</b>	<b>172 619</b>
<b>27% betalbar skatt på årets resultat</b>	<b>29 641</b>	<b>48 333</b>

### 7B) GRUNNLAG FOR BEREKNING AV UTSETT SKATT OG BRUKT SKATTESATS

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige skilnader og underskot til framføring for skatt på alminneleg inntekt:

Beløp i 1000 kr	31.12.14	31.12.13
Anleggsmidler	-2 885	-2 550
Omløpsmidlar	0	0
Pensjonsforplikting	8 151	4 973
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	0	0
<b>Sum</b>	<b>5 265</b>	<b>2 423</b>
Ikkje balanseført utsett skatt	0	0
<b>Netto utsett fordel/gjeld i (-) balansen</b>	<b>5 265</b>	<b>2 423</b>

Utsett skattefordel er oppført med utgangspunkt i framtidig inntekt.

### 7C) SPESIFIKASJON AV SKATTEKOSTNADEN

Beløp i 1000 kr	2014	2013
<b>Skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt</b>		
Årets betalbare skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt	29 641	48 333
Skatteeffekt konsernbidrag	-32 670	-52 920
For mykje/lite avsett skatt tidlegare år	0	0
Endring utsett skattefordel alminneleg inntekt	-2 842	7 909
Endring utsett skatt ført direkte mot EK (pensjon)	3 270	-8 883
<b>Perioden sin skattekostnad på alm. inntekt/naturressursskatt</b>	<b>-2 601</b>	<b>-5 561</b>



## 7D) SPESIFIKASJON AV BETALBAR SKATT I BALANSEN

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Betalbar skatt på årets alm.inntekt	29 641	48 333
Skuldig betalbar skatt i balansen	29 641	48 333

## 8

### VARIGE DRIFTSMIDDEL

Mor

beløp i 1000 kroner	Inventar, utstyr, materiell	Adm.bygg	Bustadhus, tomter og hytter	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel
Anskaffelseskost 31.12.13	35 836	85 998	3 696	476	126 006
Tilgang kjøpte driftsmiddel 2014	6 198	2 189	6 088	10 752	25 227
Tilgang eigentilv. driftsmiddel 2014	0	0	0	0	0
Herav balanseførte lånekostnader	0	0	0	0	0
Avgang 2014	0	0	0	10 643	10 643
Akkumulert Avskrivning 31.12.14	30 811	23 268	0	0	54 079
<b>Balanseført verdi 31.12.14</b>	<b>11 223</b>	<b>64 919</b>	<b>9 784</b>	<b>585</b>	<b>86 511</b>
Årets ordinære avskrivningar	3 095	2 338	0	0	5 433
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	11,6 år	36,8 år			

## 9

### INVESTERINGAR I AKSJAR, DOTTERSELSKAP OG TILKNYTTA SELSKAP

Mor

Beløp i 1000 kr	Forretnings- kontor	Eigardel/stemme- andel SFE	Anskaff.- kostnad	Balanseført verdi
Fjord Invest AS	Førde	5,7%	7 975	500
Fjord Invest Sørvest AS	Førde	6,1%	3 500	0
Norwegian Datacenter Group AS	Måløy	18,2%	20 058	9 058
eSmart Systems	Halden	15,12%	1 844	1 844
Andre selskap		<15%	496	375
<b>Sum andre aksjar</b>			<b>33 873</b>	<b>22 777</b>

**Datterselskap og tilknyttta selskap**

Beløp i 1000 kr	SFE Produksjon AS	SFE Nett AS	SFE Kraft AS	Energilab Sogn og Fjordane	Sum datter- selskap
Forretningskontor	Gloppen	Gloppen	Gloppen	Førde	
Eigarandel 01.01	100%	100%	100%	100%	
Eigarandel 31.12	100%	100%	100%	100%	
Stemmeandel	100%	100%	100%	100%	
<b>Balanse 31.12.13</b>	<b>817 466</b>	<b>264 562</b>	<b>135 787</b>	<b>100</b>	<b>1 217 915</b>
Prinsippendring, EK-metoden	5 148	142 590	21 801	0	169 539
<b>Balanse 01.01.2014</b>	<b>822 614</b>	<b>407 152</b>	<b>157 588</b>	<b>100</b>	<b>1 387 454</b>
Konsernbidrag	-100 740	18 250	-5 840	0	-88 330
Andel årets resultat	496 251	30 215	5 730	-29	532 167
Estimatavvik pensjonar	-14 072	-34 941	-2 803	0	-51 816
Avskrivning meirverdiar	-2 990	0	0	0	-2 990
Motteke aksjeutbytte	-500 000	0	0	0	-500 000
<b>Balanse 31.12.14</b>	<b>701 062</b>	<b>420 676</b>	<b>154 675</b>	<b>71</b>	<b>1 276 484</b>

Den 01.01.2014 gjekk selskapet over frå kostmetoden til eigenkapitalmetoden. Inngående beholdning på aksjepostane vart endra som følgje av denne overgangen.

**Tilknyttta selskap**

Beløp i 1000 kr	Eninvest AS	Sum tilknyttta selskap
Forretningskontor	Førde	
Eigarandel 01.01	38,7%	
Eigarandel 31.12	38,7%	
Stemmeandel	38,7%	
<b>Balanse 31.12.13</b>	<b>9 782</b>	<b>9 782</b>
Prinsippendring, EK-metoden	8 045	8 045
<b>Balanse 01.01.2014</b>	<b>17 827</b>	<b>17 827</b>
Konsernbidrag	0	0
Andel årets resultat	5 578	3 664
Avskrivning på meirverdiar	-122	0
Nedskrivning av aksjeverdi	0	0
Motteke aksjeutbytte	-1793	0
<b>Balanse 31.12.14</b>	<b>21 491</b>	<b>21 491</b>

**10**
**UTLÅN/LANGSIKTIGE FORDRINGAR**

	2014	2013
Hovland Kraft AS	21 643	22 191

Lånet har ei nedbetalingstid på 30 år, med siste forfall i 2042.

## 11

## MELLOMVERANDE MELLOM SELSKAP I SAME KONSERN OG TRANSAKSJONAR MELLOM NÆRSTÅANDE PARTAR

### Mor

Beløp i 1000 kr	Kundefordringar		Andre kortsiktige fordringar		Utlån	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Føretak i same konsern	719	699	153 631	209 614	1 676 468	1 584 868
<b>Sum</b>	<b>719</b>	<b>699</b>	<b>153 631</b>	<b>209 614</b>	<b>1 676 468</b>	<b>1 584 868</b>

Beløp i 1000 kr	Leverandørgjeld		Anna kortsiktig gjeld		Langsiktig gjeld	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Føretak i same konsern	122	124	274 367	106 764	100 000	100 000
<b>Sum</b>	<b>122</b>	<b>124</b>	<b>274 367</b>	<b>106 764</b>	<b>100 000</b>	<b>100 000</b>

### Mor

Beløp i 1000 kr	2014	2013
Sal av fellestenester	66 632	56 462
Kjøp av fellestenester	1 888	1 558
<b>Netto renteinntekt</b>	<b>60 742</b>	<b>68 331</b>

SFE Produksjon AS eig 100% av Firdakraft AS og Svelgen Kraft Holding AS eig 100% av Svelgen Kraft AS.

SFE Produksjon AS eig 56% av Svelgen Kraft Holding AS.

Svelgen Kraft Holding AS eig 100% av Vestavind Kraft AS.

SFE Produksjon AS, SFE Nett AS og SFE Kraft AS er 100% eigd av morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS.

Prisinga av tenester er basert på forretningsmessige vilkår og prinsippet om armlengdes avstand.

## 12

## FINANSIELL MARKNADSRISIKO

SFE har ein vedteken finansstrategi for å handtere risiko knytt til finansmarknaden. For innlåna er det definert reglar for rentedurasjon og spreing av forfallstidspunkt. Det er etablert rutinar som sørgjer for at dei vedtekne rammene vert haldne. Ein del av låneporteføljen har lang rentebinding. SFE har pr 31.12.2014 ein back-stop gjennom avtale om trekkrettar inngått med Danske Bank på totalt 100 mill. kroner, samt kassekredittavtale i Danske Bank på 100 mill. kroner. SFE er ikkje utsett for valutarisiko gjennom låneporteføljen.

SFE nyttar rentebytteavtalar for styring av renterisiko. Konsernstyret har vedteke ein finansstrategi for konsernet som set rammer for konsernet si renteesponering. Rentebindinga (durasjon) for SFE si låneportefølje skal vere mellom 1 år og 4 år. Ved utgangen av 2014 var durasjonen på 3,4 år. Det er etablert sikringsrelasjonar for alle rentebytteavtalane som tilfredsstillar krava til sikringsbokføring. Urealisert tap på rentebytteavtalane pr. 31.12.2014 er ca. 17,9 mill. kroner (påløpne renter ikkje inkludert).

SFE har pr. 31.12.2014 følgende rentebytteavtalar:

Rentebytte- avtalar pr. 31.12.2014	Beløp (mill. kr)	Start	Slutt	SFE mottak	SFE betalar	Rekneskaps- prinsipp
Swap 1	100	2010	2015	6 mnd Nibor	3,54%	Sikringsbokføring
Swap 2	100	2010	2020	6 mnd Nibor	3,69%	Sikringsbokføring
Swap 3	100	2011	2018	6 mnd Nibor	3,59%	Sikringsbokføring
Swap 4	100	2011	2019	3 mnd Nibor +132 punkt	4,80%	Sikringsbokføring
Swap 5	50	2012	2019	3 mnd Nibor	2,644%	Sikringsbokføring
Swap 6	100	2013	2023	4,95 %	3 mnd Nibor + 145 punkt	Sikringsbokføring
Swap 7	200	2013	2016	3 mnd Nibor +107 punkt	5 år swap (CMS)	Sikringsbokføring

## 13

### BANK

Posten er samansett slik:

Beløp i 1000 kr	31.12.14	31.12.13
Forskotstrekk	1 304	1 326
Bankinnskot depotkto.	0	0
Øvrige bankkonti	255 973	77 335
<b>Sum</b>	<b>257 277</b>	<b>78 661</b>

Av dette er 1,3 mill. kroner bundne skattetreksmidlar.

Konsernet har ein kassekreditt på 100 mill. kroner som er unytta pr. 31.12.2014.

## 14

### EIGENKAPITAL

Eigenkapitalen er endra slik frå 31.12.2013 til 31.12.2014

Beløp i 1000 kr	Aksje- kapital	Overkurs	Annan eigenkapital	Fond for vurderings- forskjeller	Sum
Eigenkapital 31.12.2013	739 611	59 588	204 190	0	1 003 389
Prinsipp endring - fond for vurderingsforskjeller	0	0	0	177 585	177 585
<b>Eigenkapital 31.12.2013</b>	<b>739 611</b>	<b>59 588</b>	<b>204 190</b>	<b>177 585</b>	<b>1 180 974</b>
Resultat frå døtre	0	0	55 489	-55 489	0
Endring estimat pensjoner i døtre ført mot EK	0	0	0	-51 817	-51 817
Endring pensjonsforplikting ført mot EK	0	0	-8 842	0	-8 842
Årets resultat	0	0	513 529	0	513 529
Foreslege utbytte	0	0	-77 437	0	-77 437
<b>Eigenkapital 31.12.2014</b>	<b>739 611</b>	<b>59 588</b>	<b>686 929</b>	<b>70 279</b>	<b>1 556 407</b>

15

## AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjonærer 31.12.2014	A-Aksjar	B-Aksjar	Sum aksjar	Sum pålydande	Eigar-del
Sogn og Fjordane fylkeskommune	2 373 936	1 186 966	3 560 902	356 090 200	48,15 %
BKK AS	1 900 275	950 138	2 850 413	285 041 300	38,54 %
Flora kommune	222 421	111 211	333 632	33 363 200	4,51 %
Gløppen kommune	1 341	670	2 011	201 100	0,03 %
Gløppen Energi AS	164 296	82 148	246 444	24 644 400	3,33 %
Bremanger kommune	118 383	59 192	177 575	17 757 500	2,40 %
Askvoll kommune	70 860	35 430	106 290	10 629 000	1,44 %
Selje kommune	68 398	34 201	102 599	10 259 900	1,39 %
Eid kommune	7 135	3 568	10 703	1 070 300	0,14 %
Naustdal kommune	3 690	1 846	5 536	553 600	0,07 %
<b>Totalt</b>	<b>4 930 735</b>	<b>2 465 370</b>	<b>7 396 105</b>	<b>739 610 500</b>	

A-aksjane kan berre eigast av aktørar som kan definerast som offentlege etter industrikonsesjonslova. Forøvrig er det ingen skilnader mellom A og B-aksjane.

16

## PENSJONSKOSTNADER OG -FORPLIKTINGAR

### YTELSESPLAN I SIKRA ORDNING:

SFE er medlem i BKK si pensjonskasse. Morselskapet i SFE si pensjonsordning omfattar i alt 37 tilsette og 25 pensjonistar. Morselskapet har plikt til å ha Obligatorisk Teneste Pensjon (OTP) for dei tilsette. Pensjonsordninga er ei bruttoordning tilsvarande offentlege ordningar. Den gir dei tilsette ei bestemt framtidig pensjonsytning basert på talet på år med opptening og lønsnivået ved pensjonsalder.

Ytellesplanen omfattar alders-, uføre-, etterlatte- og barnepensjon. Alderspensjonen utgjer ved full opptening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12G. Alle født i 1943 eller seinare vil få pensjonen sin justert for levealder, noko som kan føre til ei pensjonsutbetaling som er mindre enn 66 % av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen vert regulert i samsvar med regelverket for offentlig pensjon. Ordninga vert finansiert ved at medlemmane betaler 2 % av pensjonsgrunnlaget. Resterande pensjonspremie vert dekket av SFE.

### YTELSESPLAN I USIKRA ORDNING:

Dei usikra ordningane er AFP og driftspensjonsordning for tilsette med løn over 12G. Desse er samla presentert som usikra ordning. «Gammel AFP» der SFE finansierer 25 % av pensjonane vert avslutta i 2015. Deretter vil SFE finansiere 100 % av AFP-utbetalingane.

### AKTUARIELLE BEREKNINGAR:

Pensjonskassa er administrert av Gabler AS og aktuarberekningar er utført av aktuar i dette selskapet. Pensjonskostnaden er berekna i samsvar med revidert IAS19. Det har som konsekvens at alle avvik frå estimat vert amortisert straks og ført rett mot eigenkapitalen.

### PLANENDRINGAR:

I aktuarberekningane for 2014 er det teke omsyn til justering av levealder for årskulla født etter 1953, individuell garanti for dei som er født i 1958 eller tidlegare og ny berekning av uførepensjon.

Individuell garanti er ein garanti som delvis skjermar dei som er født i 1958 eller tidlegare frå effekten av justering av levealder.

Ny metode for berekning av uførepensjon vert innført frå 01.01.2015, men er tatt omsyn til i berekning for 2014. Endringa vil generelt medføre ein reduksjon i pensjonsforpliktinga.

Desse tre planendringane påverkar pensjonskostnadane for 2014. Justering for levealder og endring i uførepensjon medfører at pensjonskostnaden for sikra ordning vert redusert med 4,8 MNOK. Individuell garanti aukar pensjonskostnaden for usikra ordning med 1,7 MNOK.

#### ØKONOMISKE FØRESETNADER:

SFE har vurdert at marknaden for obligasjonar med fortrinnsrett (OMF) oppfyller krava i IAS 19.83 til foretaksobligasjonar med høg kvalitet og brei marknad.

Pr. 31.12.2014 har SFE nytta ei diskonteringsrente på 2,4 % som er 0,1 % høgare enn den endelege tilrådinga frå Norsk Regnskapsstiftelse. Det gjev isolert sett ei lågare forplikting for SFE. Forventa langsiktig løn- og pensjonsvekst er satt 0,5 % høgare av SFE enn den endelege tilrådinga. Det vil gje ei høgare forplikting for SFE. Totalt vil desse verknadane utlikne kvarandre og nettoeffekten er ikkje vurdert til å vere vesentleg.

Det er utarbeidd sensitivitetsanalyser som viser konsekvensane for pensjonskostnader og –forpliktingar av å endre dei viktigaste parameterane. Resultatet er presentert i ein tabell. Endringa i kostnad gjeld pensjonskostnad i 2015 medan endring i forplikting gjeld pr. 31.12.2014.

SFE Energi AS	Endring diskonteringsrente		Endring lønn	
<b>Sensitivitetsanalyse (tall i 1000 kr.)</b>	<b>1 %</b>	<b>-1 %</b>	<b>1 %</b>	<b>-1 %</b>
Endring kostnad	-950	1 332	658	-596
Endring forpliktelse	-13 012	21 454	9 375	-4 456

	Endring G		Endring avgang	
<b>Sensitivitetsanalyse (tall i 1000 kr.)</b>	<b>1 %</b>	<b>-1 %</b>	<b>1 %</b>	<b>-1 %</b>
Endring kostnad	508	-456	-12	9
Endring forpliktelse	12 995	-7 216	2 046	1 713

#### DEMOGRAFISKE FØRESETNADER:

##### GAP07

SFE har i berekninga av pensjon brukt Gablers dynamiske grunnlag for dødlighet, GAP07. I samband med at Finanstilsynet innførte K2013 som grunnlag for dødlighet for forsikringsordningar vurderte Gabler GAP07 mot faktisk observert dødlighet i medlemsbestanden. Berekningane underbygger at GAP07 er eit forventningsrett dynamisk grunnlag i forhold til krav i Norsk Regnskapsstiftelse si tilråding for føresetnader til bruk for berekning av pensjonsforplikting.

##### Kurva reallønsvekst

Forventa lønsvekst lagt til grunn i SFE sine berekningar av pensjonsforplikting legg til grunn Gabler sin regresjonsmodell. Modellen brukar alder som ein forklaringsvariabel for utvikling i realløn til arbeidstakarar. Samanhengen mellom alder og utvikling i realløn kan forklarast med anna med at dei unge gjer fleire lønshopp enn dei eldre arbeidstakarane.

Basert på historiske bestandsdata i pensjonskassa er det laga ei lønskurve som viser at den gjennomsnittlege veksten i realløn er fallande med alder. Denne kurva vert lagt til grunn ved aktuarielle berekningar.

Berekningar viser at kurva lønsvekst gjev lågare pensjonsforplikting enn ved bruk av lineær lønskurve.

**Følgjande føresetnader er brukt i berekningane:**

	2014	2013
Årleg avkastning	2,40 %	4,10 %
Diskonteringsrente	2,40 %	4,10 %
Årleg lønsvekst	3,25 %	3,75 %
Årleg vekst G-beløp	3,0 %	3,50 %
Regulering av løpande pensjonar	2,25 %	2,75 %
AFP-uttak	30 % ved 62 år	30 % ved 62 år
Demografiske føresetnader	GAP07/173	GAP07/173
Frivillig avgang	Før 45 år: 4,5 % 45-60 år: 2,0 % Etter 60 år: 0,0 %	Før 45 år: 4,5 % 45-60 år: 2,0 % Etter 60 år: 0,0 %

**Pensjonskostnader - midlar og forpliktelsar.**

Beløp i 1000 kr

A. Pensjonskostnad	Sikra ordning	Usikra ordning	Samla 2014	Samla 2013
Årets pensjonsopptening	2 377	234	2 611	4 050
Arbeidsgiveravgift av årets opptening	252	25	277	429
Rentekostnad på pensjonsforpliktinga	2 787	233	3 020	2 208
Forventa avkastning på pensjonsmidlane	(2 264)	0	(2 264)	(1 154)
Resultatført planendring	(4 859)	1 786	(3 073)	0
Administrasjonskostnader	98	0	98	98
Medlemmsinnskot	0	0	0	0
<b>Total pensjonskostnad</b>	<b>(1 610)</b>	<b>2 278</b>	<b>668</b>	<b>5 631</b>

**B. Balanseført pensjonsforplikting**

Brutto pensjonsforplikting ved periodens slutt	82 974	8 978	91 951	74 517
Midlar ved periodens slutt	61 763	0	61 763	56 097
<b>Balanseført pensjonsforplikting inkl arb.g.avgift</b>	<b>21 211</b>	<b>8 978</b>	<b>30 189</b>	<b>18 420</b>

**C. Endring i netto pensjonsforplikting**

Pensjonsforplikting i inngående balanse	12 734	5 686	18 420	45 806
Resultatført pensjonskostnad	(1 610)	2 278	668	5 631
Aktuarielt tap (+), gevinst (-) ført mot eigenkapital	12 177	1 154	13 331	(32 898)
Innbetalningar inkl. arb.g.avg	(2 091)	(13)	(2 104)	(119)
Utbetalt pensjon over drift ekskl. arb.g.avg	0	(126)	(126)	0
<b>Balanseført pensjonforplikting ved slutten av perioden</b>	<b>21 210</b>	<b>8 979</b>	<b>30 189</b>	<b>18 420</b>



## 17

**RENTEBERANDE GJELD OG AVSETTINGAR**

Beløp i 1000 kr

Verdipapir- nummer	Børs- ticker	Type	Rente- regulering	Forfall år	Rekneskaps- ført gjeld
NO0010565435	SFEN22 PRO	Obligasjonslån	Fast	2015	206 000
NO0010559917	SFEN21 PRO	Obligasjonslån	Fast	2017	400 000
NO0010671134	SFEN30 PRO	Obligasjonslån	Fast	2023	300 000
NO0010610017	SFEN23 PRO	Obligasjonslån	Flytande	2018	200 000
NO0010624471	SFEN25 PRO	Obligasjonslån	Flytande	2019	250 000
NO0010692361	SFEN35 PRO	Obligasjonslån	Flytande	2016	150 000
NO0010703796	SFEN36 PRO	Sertifikat	Fast	2015	100 000
<b>Sum rekneskapsførte sertifikat- og obligasjonslån</b>					<b>1 606 000</b>
Herav:					
Rekneskapsførte sertifikatlån (kortsiktig gjeld)					100 000
Rekneskapsførte obligasjonslån (langsiktig gjeld)					1 506 000
Lån frå Nordiske Investeringsbanken					286 000
Lån frå dotter SFE Kraft AS					100 000
<b>Sum renteberande gjeld</b>					<b>1 992 000</b>

**Langsiktig renteberande gjeld spesifisert på forfallstidspunkt :**

Beløp i 1000 kr	2015	2016	2017	2018	2019	Etter 2018
<b>Avdrags-/forfallsstruktur:</b>						
Obligasjonslån	206 000	150 000	400 000	200 000	250 000	300 000
Gjeld til kredittinstitusjonar	0	0	0	14 300	28 600	243 100
<b>Sum langsiktig gjeld</b>	<b>206 00</b>	<b>150 000</b>	<b>400 000</b>	<b>214 300</b>	<b>278 600</b>	<b>543 100</b>

Konsernet har i tillegg etablert trekkrettar på 100 mill kr. som sikrar ytterlegare lånekapasitet og tryggleik med omsyn til refinansieringar av både kort og langsiktig gjeld.

Beløp i 1000 kr	Total trekkrett	Trekt	Unyttta trekkrett
<b>Långjevar:</b>			
Danske Bank	100 000	0	100 000
<b>Totalt</b>	<b>100 000</b>	<b>0</b>	<b>100 000</b>

Trekkretten utløper 22.05.2016

## 18

**PANTSETJINGAR OG GARANTJAR**

Konsernkontoavtale inngått med Danske Bank inkluderer kassakreditt og trekkrett samt garantiar ovanfor Nasdaq OMX Commodities, NordPool Spot, Statnett og Statkraft (Elsam/Dong-avtala) i samband med kraftomsetning. Alle konsernselskapa har gjensidig garantert for desse kredittane. SFE har overfor Danske Bank, Nordiske Investeringsbanken og i samband med opptak av obligasjonsgjeld gjeve negativ pantsettingserklæring. SFE har såleis ikkje eige delar som er pantsett som tryggleik for gjeld.

## 19

**INFORMASJON OM DOTTERSELSKAP**

Beløp i 1000kr

	SFE Kraft AS	SFE Produksjon AS	SFE Nett AS	Firdakraft AS	Svelgen Kraft Holding AS	Svelgen Kraft AS	Energilab AS
Driftsinntekter	277 741	1 336 069	328 135	56 396	0	166 298	225
Driftskostander	273 909	640 906	273 096	27 991	274	105 306	103
<b>Driftsresultat</b>	<b>3 832</b>	<b>695 163</b>	<b>55 039</b>	<b>28 405</b>	<b>-274</b>	<b>60 992</b>	<b>122</b>
Nto. finanspostar	4 167	-128 527	-12 977	673	-204 860	-860	-151
<b>Resultat før skatt</b>	<b>7 999</b>	<b>566 636</b>	<b>42 063</b>	<b>29 078</b>	<b>-205 134</b>	<b>60 132</b>	<b>-29</b>
Skattekostnad	2 269	70 385	11 848	13 392	-7 283	32 849	0
<b>Ord.res etter skatt</b>	<b>5 730</b>	<b>496 251</b>	<b>30 215</b>	<b>15 687</b>	<b>-197 851</b>	<b>27 283</b>	<b>-29</b>
Anleggsmidler	105 586	1 953 893	1 258 242	180 746	1 969 660	663 807	875
Omlaupsmidler	147 048	272 580	208 451	20 696	117 135	112 612	3 902
<b>Sum eignelutar</b>	<b>252 635</b>	<b>2 226 473</b>	<b>1 466 693</b>	<b>201 442</b>	<b>2 086 795</b>	<b>776 419</b>	<b>4 776</b>
Eigenkapital	154 676	698 865	420 231	168 402	1 565 786	512 267	70
Avs. Forpliktelsar	11 314	133 696	145 164	0	0	0	0
Langsiktig gjeld	0	620 000	825 000	0	413 337	150 000	4 706
Kortsiktig gjeld	86 645	773 912	76 298	33 040	107 672	114 152	0
<b>Sum EK og gjeld</b>	<b>252 635</b>	<b>2 226 473</b>	<b>1 466 693</b>	<b>201 442</b>	<b>2 086 795</b>	<b>776 419</b>	<b>4 776</b>

# ERKLÆRING

## OM ÅRSREKNESKAP OG STYRET SI MELDING FOR 2014

**Vi erklærer etter vår beste overtyding at:**

- konsernrekneskapen for 2014 er utarbeida i samsvar med IFRS som fastsett av EU, med krav til tilleggsopplysningar som føl av rekneskapslova, samt at
- årsrekneskapen for morskapet for 2014 er avlagt i samsvar med rekneskapslova og god rekneskapskikk i Norge, samt at
- rekneskapsopplysningane gjer ein rettvise og heilskapleg oversikt av selskapet og konsernet sine eigarar, gjeld, finansielle stilling og resultat, samt at
- styret si melding gjer ein rettvise oversikt over utvikling, resultatet og stillinga til selskapet og konsernet, saman med ein skildring av dei mest sentrale risiko- og usikkerheitsfaktorane selskapa er eksponert for.

Sandane 26.03.2015



Per Atle Kjøllesdal  
styreleiar



Birger C. Schönberg  
nestleiar



Arvid Lillehaug  
styremedlem



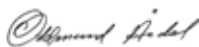
Olin Johanne Henden  
styremedlem



Kristin Linnerud  
styremedlem



Bengt Solheim Olsen  
styremedlem




Oddmund Årdal  
styremedlem



Kjell Asle Bakkebø  
styremedlem



Geir Magne Evebø  
styremedlem



Asgeir Aase  
konsernsjef

Til generalforsamlinga i Sogn og Fjordane Energi AS

## MELDING FRÅ REVISOR

### Fråsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Sogn og Fjordane Energi AS som er samansett av selskapsrekneskap og konsernrekneskap. Selskapsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2014, resultatrekneskap og kontantstraumanalyse for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, og ei beskriving av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar. Konsernrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2014, og oppstilling av utvida resultat, oppstilling over endringar i eigenkapitalen og kontantstraumanalyse for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, og ei beskriving av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar.

### *Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet*

Styret og dagleg leiar er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir eit rettvisebilete i samsvar med rekneskapslova sine regler og god rekneskapskikk i Noreg for selskapsrekneskapen og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU, for konsernrekneskapen, og for slik intern kontroll som styret og dagleg leiar finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følgje av misleg framferd eller feil.

### *Revisors oppgåver og plikter*

Opgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisors skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tar revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapet si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir eit rettvisebilete. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er formålstenlege, og om rekneskapsestimata som er utarbeidde av leiinga, er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for vår konklusjon om selskapsrekneskapen og vår konklusjon om konsernrekneskapen.

### *Konklusjon om selskapsrekneskapen*

Vi meiner at selskapsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisebilete av den finansielle stillinga til Sogn og Fjordane Energi AS per 31. desember 2014 og av resultatata



side 2

Melding frå revisor til generalforsamlinga  
i Sogn og Fjordane Energi AS

og kontantstraumar til selskapet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med rekneskapslova sine regler og god rekneskapskikk i Noreg.

#### *Konklusjon om konsernrekneskapen*

Vi meiner at konsernrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til konsernet Sogn og Fjordane Energi AS per 31. desember 2014 og av resultatata og kontantstraumar til konsernet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU.

#### **Utsegn om andre tilhøve**

##### *Konklusjon om årsmeldinga*

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er skildra ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og at framlegget om bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

##### *Konklusjon om registrering og dokumentasjon*

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Florø, 26. mars 2015  
Deloitte AS

Rune Norstrand Olsen  
statsautorisert revisor





**SFE**

**Sogn og Fjordane Energi**

Post- og besøksadresse:  
Bukta  
6823 Sandane

**SFE Nett**

Besøksadresse:  
Hamregata 1  
6900 Florø

**Telefon:**  
**57 88 47 00**